

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-30

Įstatymas paskelbtas: TAR 2014-01-03, i. k. 2014-00018

Nauja redakcija nuo 2020-03-01:

Nr. [XIII-2626](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20654

LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMAS

2013 m. gruodžio 19 d. Nr. XII-717
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – kurti palankią aplinką nevyriausybinėms organizacijoms, užtikrinti tinkamas jų veiklos ir plėtros sąlygas.

2. Šis įstatymas nustato nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos formavimo ir įgyvendinimo principus, nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką formuojančius ir įgyvendinančius subjektus, Nevyriausybinių organizacijų tarybos ir savivaldybių nevyriausybinių organizacijų tarybų sudarymo tvarką ir funkcijas, nevyriausybinių organizacijų finansavimo valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis (toliau – finansavimas) tikslus ir tvarką, nevyriausybinių organizacijų duomenų tvarkymą.

3. Šis įstatymas nereglamentuoja nevyriausybinių organizacijų steigimo, valdymo, reorganizavimo, pertvarkymo ir likvidavimo.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Grupinės naudos nevyriausybinė organizacija** – nevyriausybinė organizacija, kurios veikla teikia naudą tik jos dalyviams.

2. **Nacionalinė nevyriausybinė organizacija** – nevyriausybinė organizacija, veikianti vienoje ar keliuose viešosios politikos srityse ir veiklą vykdanči Lietuvos Respublikos mastu.

3. **Nevyriausybinė organizacija** – nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų valdymo nepriklausomas savanoriškumo pagrindais įsteigtas visuomenės ar jos grupės naudai veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra siekti politinės valdžios arba įgyvendinti vien tik religinius tikslus. Nevyriausybinėmis organizacijomis nelaikomi:

1) juridiniai asmenys, kurių daugiau negu 1/3 dalyvių yra juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybinėmis organizacijomis arba religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis;

2) juridiniai asmenys, kurių dalyviai – juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybinėmis organizacijomis arba religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis, turi daugiau negu 1/3 balsų visuotiniame dalyvių susirinkime;

3) politinės partijos;

4) profesinės sąjungos, darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai;

5) organizacijos, kuriose narystė privaloma tam tikros profesijos atstovams;

6) sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos, kiti nekilnojamojo turto bendro valdymo tikslais įsteigti juridiniai asmenys;

7) šeimynos;

8) nuolatinės arbitražo institucijos.

4. **Nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politika** – priemonių, kuriomis gerinamos nevyriausybinių organizacijų veikimo sąlygos, skatinama nevyriausybinių organizacijų plėtra šalyje bei užtikrinamas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas su nevyriausybėmis organizacijomis stiprinant pilietinę visuomenę, visuma.

5. **Skėtinė nacionalinė nevyriausybinių organizacija** – nacionalinė nevyriausybinių organizacija, įsteigta vadovaujantis Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymu ir vienijanti nacionalines ir kitas bendrų tikslų siekiančias nevyriausybines organizacijas.

6. **Viešosios naudos nevyriausybinių organizacija** – nevyriausybinių organizacija, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei ir kuri pripažinta atitinkančia šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

7. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

II SKYRIUS

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS VALSTYBĖS POLITIKOS FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

3 straipsnis. Nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos principai

Nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politika formuojama ir įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

- 1) pariteto – valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir nevyriausybines organizacijos yra atstovaujamos po lygiai;
- 2) dalyvavimo ir įtraukimo – klausimai, susiję su nevyriausybėmis organizacijomis ar jų veikla, sprendžiami iš anksto derinant su nevyriausybėmis organizacijomis ir dalyvaujant jų atstovams;
- 3) tarpinstitucinio bendradarbiavimo – sprendamos su nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politika susijusius klausimus, valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos bendrauja ir bendradarbiauja;
- 4) informavimo – valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir nevyriausybines organizacijos keičiasi informacija, susijusia su nevyriausybėmis organizacijomis ar jų veikla, ir teikia ją visuomenei;
- 5) savanoriškumo – asmuo nevyriausybinių organizacijų veikloje dalyvauja savo noru, niekieno neverčiamas;
- 6) lygybės – nevyriausybines organizacijos pagal kompetenciją turi lygias galimybes dalyvauti priimant sprendimus ir įgyvendinant valstybės programas ar priemones.

4 straipsnis. Nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė planavimo dokumentuose nustato nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos prioritetus, tikslus, uždavinius ir numatomus pasiekti rezultatus.

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

- 1) formuoja nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką, organizuoja, koordinuoja ir prižiūri jos įgyvendinimą;
- 2) rengia ir teikia pasiūlymus Vyriausybei nevyriausybinių organizacijų plėtros srityje;
- 3) renka ir analizuoja duomenis apie nevyriausybiniams organizacijoms valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų teikiamą finansavimą;
- 4) analizuoja nevyriausybinių organizacijų būklę Lietuvoje, inicijuoja su nevyriausybėmis organizacijomis ir jų veikla susijusius tyrimus;
- 5) užtikrina nevyriausybinių organizacijų konsultavimą šio įstatymo įgyvendinimo klausimais;
- 6) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose nevyriausybinių organizacijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

3. Įgyvendindamos nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, valstybės institucijos ir įstaigos su toje viešosios politikos srityje veikiančiomis skėtinėmis nacionalinėmis nevyriausybinėmis organizacijomis ir (arba) Nevyriausybinių organizacijų taryba, o savivaldybės institucijos ir įstaigos – su savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba konsultuojasi dėl:

- 1) rengiamų teisės aktų projektų, susijusių su nevyriausybinių organizacijų veikla;
- 2) planuojamų programų, pagal kurias konkurso būdu finansuojami nevyriausybinių organizacijų projektai.

4. Savivaldybės taryba pagal kompetenciją:

1) atsižvelgdama į nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką ir nustatytus nacionalinius prioritetus bei įvertinusi vietos bendruomenės poreikius, planavimo dokumentuose nustato ilgalaikius nevyriausybinių organizacijų plėtros tikslus, savivaldybės biudžeto lėšomis finansuotinas nevyriausybinių organizacijų veiklos sritis;

2) nustato viešosios naudos ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;

3) tvirtina savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos sudėtį.

5. Savivaldybės administracija įgyvendina nevyriausybinių organizacijų plėtros savivaldybėje priemones.

5 straipsnis. Nevyriausybinių organizacijų taryba

1. Nevyriausybinių organizacijų taryba yra visuomeninė patariamoji institucija, veikianti prie Vyriausybės. Nevyriausybinių organizacijų taryba sudaroma iš valstybės institucijų ir įstaigų, skėtinių nacionalinių nevyriausybinių organizacijų ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pasiūlytų atstovų. Nevyriausybinių organizacijų tarybą techniškai aptarnauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Nevyriausybinių organizacijų tarybą sudaro dvidešimt narių: devyni valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, vienas Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas ir dešimt nevyriausybinių organizacijų atstovų. Nevyriausybinių organizacijų tarybos institucinę sudėtį tvirtina Vyriausybė. Atstovai į Nevyriausybinių organizacijų tarybą deleguojami Nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatuose (toliau – Tarybos nuostatai) nustatyta tvarka. Tarybos nuostatus tvirtina Vyriausybė.

3. Personalinę Nevyriausybinių organizacijų tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Nevyriausybinių organizacijų tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai.

4. Nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją dvejų metų kadencijai iš Nevyriausybinių organizacijų tarybos narių visų jos narių balsų dauguma

slaptu balsavimu renka Nevyriausybinių organizacijų taryba Tarybos nuostatuose nustatyta tvarka. Nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininku renkamas nevyriausybinių organizacijų atstovas, o pirmininko pavaduotoju – valstybės institucijos ar įstaigos atstovas arba Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

5. Nevyriausybinių organizacijų taryba nagrinėja nevyriausybinių organizacijų plėtros klausimus ir teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos, jos įgyvendinimo, nevyriausybinių organizacijų programų ir projektų finansavimo prioritetų. Nevyriausybinių organizacijų taryba kas dveji metai atlieka nevyriausybinių organizacijų veiklos Lietuvos Respublikoje vertinimą ir paskelbia vertinimo rezultatus, atlieka kitas Tarybos nuostatuose nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba

1. Savivaldybės tarybos sprendimu sudaroma savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba.

2. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba veikia vadovaudamasi savivaldybės tarybos patvirtintais savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatais. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybą techniškai aptarnauja savivaldybės administracija.

3. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba sudaroma taip, kad ne daugiau kaip 1/2 tarybos narių būtų savivaldybės institucijų ir įstaigų atstovai ir ne mažiau kaip 1/2 tarybos narių būtų nevyriausybinių organizacijų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, atstovai. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai. Nevyriausybinių organizacijų atstovus į savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybą pasiūlo savivaldybės teritorijoje veikiančios nevyriausybinių organizacijų asociacijos. Jeigu savivaldybės teritorijoje nėra veikiančių nevyriausybinių organizacijų asociacijų, nevyriausybinių organizacijų atstovus savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatuose nustatyta tvarka pasiūlo savivaldybės teritorijoje veikiančios nevyriausybės organizacijos.

4. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją dvejų metų kadencijai iš savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos narių visų jos narių balsų dauguma slaptu balsavimu renka savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatuose nustatyta

tvarka. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininku renkamas nevyriausybinių organizacijų atstovas, o pirmininko pavaduotoju – savivaldybės institucijos ar įstaigos atstovas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

5. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba:

1) teikia savivaldybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl savivaldybės teritorijoje veikiančių nevyriausybinių organizacijų stiprinimo;

2) dalyvauja rengiant savivaldybės institucijų ir įstaigų teisės aktų, susijusių su nevyriausybinių organizacijų plėtra, projektus;

3) dalyvauja savivaldybės institucijoms ir įstaigoms atliekant analizę dėl savivaldybės administruojamų viešųjų paslaugų teikimo ir teikia pasiūlymus dėl viešųjų paslaugų teikimo;

4) dalyvauja darbo ar ekspertų grupėse nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos klausimams svarstyti;

5) atlieka kitas savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatuose nustatytas funkcijas.

6. Savivaldybės, kurios teritorijoje yra iki 100 000 gyventojų, tarybos sprendimu savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybai gali būti Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka pavesta atlikti ir savivaldybės bendruomeninių organizacijų tarybos funkcijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

III SKYRIUS

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ FINANSAVIMAS

7 straipsnis. Nevyriausybinių organizacijų finansavimas

1. Nevyriausybiniams organizacijoms finansavimas konkurso būdu gali būti skiriamas iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų šiems tikslams:

1) jų veiklai stiprinti;

2) tiksliniams jų veiklos projektams įgyvendinti;

3) teikiant viešąsias paslaugas reikalingų gebėjimų stiprinimo projektams įgyvendinti;

4) Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymui įgyvendinti;

5) Vyriausybės nustatyta tvarka sudaromoms strateginės valstybės ir nevyriausybinių organizacijų partnerystės sutartims įgyvendinti.

2. Nevyriausybiniams organizacijoms finansavimą pagal įgyvendinamas programas ir priemones skiria asignavimų valdytojai. Asignavimų valdytojai, įgyvendinantys socialinės srities, nevyriausybinių organizacijų plėtros, žmogaus teisių apsaugos arba švietimo politikos srities programas bei priemones, gali įgalioti viešąją įstaigą Europos socialinio fondo agentūrą administruoti tas programas ir priemones, pagal kurias skiriamas finansavimas nevyriausybiniams organizacijoms.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

2¹. Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros veikla atliekant šio straipsnio 2 dalyje nurodytas funkcijas finansuojama iš asignavimų valdytojams skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš valstybės biudžeto ir šių lėšų administravimo tvarką, projektų vertinimo procedūras, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarką. Asignavimų valdytojai, įgyvendindami nevyriausybinių organizacijų finansavimo programas ir priemones, tvirtina finansavimo konkursų nuostatus, kuriuose nustato finansavimo kryptis, siekiamus tikslus ir projektų įgyvendinimo rezultatų vertinimo tvarką.

4. Nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto tvarką, šių lėšų administravimo tvarką ir finansuotinas nevyriausybinių organizacijų veiklos sritis, atsižvelgusi į nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką ir įvertinusi vietos bendruomenės poreikius, nustato savivaldybės taryba.

5. Finansavimas gali būti skiriamas juridiniams asmenims, kurie atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytą nevyriausybinių organizacijos sąvoką.

8 straipsnis. Viešosios naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimas ir nevyriausybinių organizacijų pripažinimas viešosios naudos nevyriausybiniomis organizacijomis

1. Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad viešosios naudos nevyriausybiniams organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijos pripažįstamos viešosios naudos nevyriausybiniomis organizacijomis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Viešosios naudos nevyriausybine organizacija pripažįstama nevyriausybine organizacija, kuri:

1) vykdo veiklas, kurių didesnė dalis teikia naudą visuomenei ar jos daliai ir kurios skirtos vaikų ir jaunimo gerovės didinimui, neįgaliųjų apsaugai, moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimui, žmogaus teisių apsaugai, šeimų stiprinimui, socialinės atskirties ir skurdo mažinimui, švietimo, mokslo, kultūros ir sporto skatinimui, humanitarinės pagalbos teikimui, sveikatos apsaugai, aplinkos apsaugai, pilietiniam ugdymui, visuomenės narių teisių apsaugai ir viešojo intereso užtikrinimui;

2) yra įregistravusi nevyriausybines organizacijos žymą Juridinių asmenų registre;

3) Juridinių asmenų registruoti teisės aktų nustatyta tvarka yra pateikusi dvejų praėjusių finansinių metų veiklos ataskaitas ir metinių finansinių ataskaitų rinkinį;

4) atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus;

5) siekia išmatuojamo teigiamo socialinio poveikio visuomenei ar jos daliai, steigimo dokumente arba steigėjų ar dalyvių patvirtintame dokumente yra nurodžiusi siekiamo socialinio poveikio tikslą (sprendžiamą socialinę problemą), išmatuojamo socialinio poveikio rodiklius, šių rodiklių vertinimo metodiką ir vieną kartą per kalendorinius metus vertina praėjusių kalendorinių metų veiklos socialinį poveikį, ir veiklą siekiant socialinio poveikio organizuoja konsultuodamasi (suteikdama galimybę teikti nuomonę ir pasiūlymus) su asmenimis, kuriems daromas socialinis poveikis organizacijos vykdoma veikla, ir su visuomene. Socialinio poveikio rezultatai turi būti patvirtinti nevyriausybines organizacijos steigėjų ar dalyvių ir skelbiami viešai. Socialinio poveikio matavimas taikomas tik toms nevyriausybiniams organizacijoms, kurių pagrindinis tikslas – teikti viešąsias paslaugas.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2461](#), 2023-12-23, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25956

3. Vyriausybės įgaliota institucija, vertindama nevyriausybines organizacijos, siekiančios būti pripažinta viešosios naudos nevyriausybine organizacija, veiklą, įvertina jos įstatus, Juridinių asmenų registruoti pateiktas dvejų praėjusių ataskaitinių metų veiklos ataskaitas ir pateiktus vienų praėjusių kalendorinių metų veiklos socialinio poveikio rezultatus, jeigu nevyriausybines organizacijos pagrindinis tikslas – teikti viešąsias paslaugas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

9 straipsnis. Nevyriausybinių organizacijų fondas

1. Nevyriausybinių organizacijų fondas (toliau – Fondas) sudaromas siekiant paskirstyti lėšas nevyriausybiniams organizacijoms, taip pat nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikai formuoti ir įgyvendinti. Nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikai formuoti ir įgyvendinti gali būti skiriama ne daugiau kaip 20 procentų Fondo lėšų. Fondo lėšos konkurso būdu gali būti skiriamos:

- 1) nevyriausybinių organizacijų instituciniams gebėjimams stiprinti;
- 2) Fondo nuostatuose numatytoms nevyriausybinių organizacijų veikloms finansuoti Fondo nuostatuose nustatyta tvarka.

2. Fondo lėšos sudaromos iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skiriamų asignavimų ir iš kitų teisėtai gautų lėšų.

3. Fondas administruojamas pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus, nustatančius valstybės biudžeto lėšų naudojimo principus ir tvarką, ir Vyriausybės patvirtintus Fondo nuostatus. Fondą administruoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Fondo strateginių programų įgyvendinimą administruoja viešoji įstaiga Europos socialinio fondo agentūra. Fondo lėšos negali būti naudojamos kitoms, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, valstybės reikmėms finansuoti.

4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinių organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę sudėtį socialinės apsaugos ir darbo ministro teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

10 straipsnis. Finansavimo neskyrimo pagrindai

1. Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos nevyriausybiniams organizacijoms negali būti skiriamos, jeigu nustatoma bent viena iš šių aplinkybių:

- 1) juridinio asmens veikla sustabdyta ar apribota įstatymų nustatytais pagrindais;
- 2) juridiniam asmeniui taikomas turto areštas ir išieškojimas galėtų būti nukreiptas į projektui įgyvendinti skirtas valstybės, savivaldybių biudžetų lėšas, juridinis asmuo yra likviduojamas arba pradėtos juridinio ar kito asmens bankroto procedūros ir išieškojimas galėtų būti nukreiptas į projektui įgyvendinti skirtas valstybės, savivaldybių biudžetų lėšas;

- 3) juridinis asmuo, prašydamas valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų, pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis arba suklastotus dokumentus;

4) juridinis asmuo, naudodamas valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšas, buvo neįvykdęs valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo sutarties, sudarytos su valstybės ar savivaldybės institucija, ar netinkamai ją įvykdęs ir tai buvo esminis (kaip nurodyta sutartyje) valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo sutarties pažeidimas;

5) juridinis asmuo neatitinka asignavimų valdytojo patvirtintuose projektų finansavimo konkursų nuostatuose nustatytų reikalavimų;

6) juridinis asmuo teisės aktų nustatyta tvarka nėra pateikęs finansinių ataskaitų rinkinio, veiklos ataskaitos ir savo interneto svetainėje (jeigu ją turi) viešai neskelbia informacijos apie įgyvendinamus ar įgyvendintus projektus.

2. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės atsiranda arba paaiškėja po sprendimo skirti valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų projektui įgyvendinti priėmimo, valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų mokėjimas sustabdomas, o šiomis aplinkybėmis išmokėtos valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšos asignavimų valdytojo nustatyta tvarka per nustatytus terminus turi būti gražintos atitinkamai į valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytą valstybės išdo sąskaitą arba į savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytą savivaldybės sąskaitą. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės išnyksta nepasibaigus projektų įgyvendinimo terminui, valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų mokėjimas atnaujinamas projektams, kurių vykdymo terminai nėra pasibaigę, įgyvendinti.

11 straipsnis. Informacijos apie finansavimo nevyriausybiniams organizacijoms skyrimą skelbimas

1. Asignavimų valdytojai savo interneto svetainėse skelbia:

1) numatomas finansuoti veiklų sritis, kuriose veikiančioms nevyriausybiniams organizacijoms bus skiriamas finansavimas;

2) informaciją apie finansavimo teikimo sąlygas ir tvarką;

3) informaciją apie nevyriausybines organizacijas, kurios pateikė paraiškas dėl finansavimo (nevyriausybines organizacijos pavadinimas, projekto pavadinimas ir prašoma skirti lėšų suma);

4) informaciją apie nevyriausybines organizacijas, kurios gavo finansavimą (nevyriausybines organizacijos pavadinimas, projekto pavadinimas ir skirto finansavimo suma);

5) informaciją apie nevyriausybinių organizacijų įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus.

2. Nevyriausybines organizacijas savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius.

IV SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJAS KAUPIMAS

12 straipsnis. Informacijos apie nevyriausybinės organizacijas kaupimas

1. Informacija apie juridinius asmenis, kurie yra nevyriausybinės organizacijos, kaupiama Juridinių asmenų registre ir skelbiama viešai.

2. Juridinio asmens vadovas įvertina, ar jo vadovaujamas juridinis asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytą nevyriausybinės organizacijos sąvoką, ir Juridinių asmenų registro nuostatuose nustatyta tvarka Juridinių asmenų registre pažymi, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija.

3. Asignavimų valdytojas, kilus pagrįstų abejonių, ar juridinis asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytą nevyriausybinės organizacijos sąvoką, turi teisę tikrinti juridinio asmens atitiktį nevyriausybinės organizacijos požymiams patvirtinančią informaciją Juridinių asmenų registre ir Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje. Jeigu nevyriausybinės organizacijos požymius patvirtinančios informacijos Juridinių asmenų registre ar Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje nėra, asignavimų valdytojas turi teisę prašyti, kad juridinis asmuo jam šią informaciją pateiktų.

4. Asignavimų valdytojas, turėdamas duomenų, kad juridinis asmuo neatitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytos nevyriausybinės organizacijos sąvokos, kreipiasi į Juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl žymos, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija, panaikinimo.

5. Juridinių asmenų registro tvarkytojas savo iniciatyva panaikina žymą, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija, kai įregistruojamas Juridinių asmenų registro tvarkytojo inicijuotas šio juridinio asmens likvidavimas arba įregistruojamas jo, kaip likviduojamo, bankrutuojančio ar bankrutavusio juridinio asmens, statusas, taip pat kai pasibaigia juridinio asmens pertvarkymo procedūros.

6. Juridinių asmenų registre žyma, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija, gali būti panaikinta ir šio juridinio asmens iniciatyva.

7. Juridinis asmuo, kurio kaip nevyriausybinės organizacijos žyma buvo panaikinta asignavimų valdytojo iniciatyva šio straipsnio 4 dalyje numatytu atveju, šio straipsnio 2 dalyje numatytą informaciją pakartotinai gali nurodyti praėjus ne mažiau negu vieniems metams nuo šios žymos panaikinimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2626](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20654

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3191](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15513

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 9 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-916](#), 2022-01-20, paskelbta TAR 2022-01-27, i. k. 2022-01289

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 2, 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2461](#), 2023-12-23, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25956

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-21

Nutarimas paskelbtas: TAR 2020-02-21, i. k. 2020-03822

Nauja redakcija nuo 2020-08-20:

Nr. [888](#), 2020-08-12, paskelbta TAR 2020-08-19, i. k. 2020-17534

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS
ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO

2020 m. vasario 19 d. Nr. 141

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, 7 straipsnio 3 dalimi, 8 straipsnio 1, 3 dalimis ir 9 straipsnio 3, 4 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [376](#), 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11780

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

1. Įgalioti:
 - 1.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją patvirtinti:
 - 1.1.1. Nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų, šių lėšų administravimo tvarkos, projektų vertinimo procedūrų, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašą;
 - 1.1.2. Nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos nevyriausybiniomis organizacijomis tvarkos aprašą;
 - 1.2. Socialinių paslaugų priežiūros departamentą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vertinti nevyriausybinių organizacijų, siekiančių būti pripažintomis viešosios naudos nevyriausybiniomis organizacijomis, veiklą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

2. Patvirtinti Nevyriausybinių organizacijų fondo nuostatus (pridedama).
3. Trejiems metams patvirtinti šią institucinę Nevyriausybinių organizacijų fondo tarybos sudėtį:
 - 3.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovas;
 - 3.2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovas;
 - 3.3. Europos socialinio fondo agentūros atstovas;
 - 3.4. viešosios įstaigos „Jaunimo linija“ atstovas;
 - 3.5. asociacijos Nacionalinės nevyriausybinių organizacijų koalicijos atstovas;

3.6. asociacijos Nacionalinės nevyriausybių vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platformos atstovas;

3.7. viešosios įstaigos „Piliietinės visuomenės institutas“ (mokslininką deleguojanti institucija) atstovas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

4. Neteko galios nuo 2023-06-10

Punkto naikinimas:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

5. Patvirtinti Nevyriausybių organizacijų tarybos nuostatus (pridedama).

Papildyta punktu:

Nr. [376](#), 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11780

6. Patvirtinti šią Nevyriausybių organizacijų tarybos sudėtį:

10 (dešimt) nevyriausybių organizacijų deleguotų atstovų;

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos deleguotas atstovas;

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos deleguotas atstovas;

Lietuvos savivaldybių asociacijos deleguotas atstovas.

Papildyta punktu:

Nr. [376](#), 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11780

Ministrą Pirmininką pavaduojantis
energetikos ministras, laikinai einantis
ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas

Finansų ministras, pavaduojantis
socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Vilius Šapoka

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ FONDO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nevyriausybinių organizacijų fondo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Nevyriausybinių organizacijų fondo (toliau – Fondas) paskirtį, Fondo tarybos sudarymo tvarką ir vykdomas funkcijas, Fondo lėšų valdymo ir naudojimo, Fondo veiklos organizavimo tvarką.

2. Fondas nėra juridinis asmuo. Fondą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija). Fondo strateginių programų įgyvendinimą administruoja viešoji įstaiga Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA).

3. Fondo valdymo organas yra Fondo taryba.

4. Fondo paskirtis – skirti lėšų Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai finansuoti.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

II SKYRIUS FONDO LĖŠŲ VALDYMAS IR NAUDOJIMAS

5. Fondo lėšas skirsto Fondo taryba.

6. Fondo lėšos skirstomos vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje numatytais Fondo veiklos kryptimis ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų, šių lėšų administravimo tvarkos, projektų vertinimo procedūrų, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašu.

7. Fondo lėšomis finansuojamos nevyriausybinių organizacijų veiklos, kuriomis kuriama palanki aplinka pilietinei iniciatyvai plėtoti, žmogaus teisėms užtikrinti, prisidedama prie poveikio klimatui mažinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

8. Fondo lėšos nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikai formuoti ir įgyvendinti skiriamos Fondui valdyti ir administruoti, Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbui apmokėti, taip pat ekspertų paslaugoms apmokėti bei mokslinių tyrimų ar kitų Fondo veiklai reikalingų paslaugų užsakymo kaštams padengti, neviršijant Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodyto Fondo lėšų dydžio.

III SKYRIUS FONDO TARYBOS SUDARYMAS IR JOS FUNKCIJOS

9. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ne vėliau nei likus 3 mėnesiams iki Fondo tarybos kadencijos pabaigos pradeda konsultuotis su Nevyriausybinių organizacijų taryba dėl institucinės Fondo tarybos sudėties.

10. Nevyriausybinių organizacijų taryba ne vėliau nei likus 2 mėnesiams iki Fondo tarybos kadencijos pabaigos socialinės apsaugos ir darbo ministrui teikia siūlymus dėl institucinės Fondo tarybos sudėties.

11. Socialinės apsaugos ir darbo ministras, įvertinęs Nevyriausybinių organizacijų tarybos siūlymus, per 14 darbo dienų nuo Nevyriausybinių organizacijų tarybos siūlymų pateikimo dienos teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti institucinę Fondo tarybos sudėtį.

12. Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus institucinę Fondo tarybos sudėtį, socialinės apsaugos ir darbo ministras kreipiasi į valstybės institucijas ir (ar) įstaigas, kad jos per 10 darbo dienų pateiktų kandidatūras į Fondo tarybą.

13. Nevyriausybinių organizacijų taryba savo nustatyta atrankos tvarka teikia šias kandidatūras į Fondo tarybą: 3 nevyriausybinių organizacijų atstovus ir 1 nevyriausybinių organizacijų srities mokslininką.

14. Įvertinęs pateiktas kandidatūras, socialinės apsaugos ir darbo ministras per 14 darbo dienų nuo paskutinės kandidatūros pateikimo tvirtina personalinę Fondo tarybos sudėtį.

15. Asmuo, skiriamas į Fondo tarybą, turi:

15.1. atitikti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus;

15.2. turėti ne mažesnę nei 3 metų veiklos nevyriausybinių organizacijų srityje patirtį arba ne mažesnę nei 3 metų bendradarbiavimo su nevyriausybinėmis organizacijomis patirtį (taikoma valstybės institucijų atstovams), arba ne mažesnę nei 3 metų mokslinės veiklos, susijusios su nevyriausybinėmis organizacijomis, patirtį (taikoma nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkams).

16. Fondo tarybos funkcijos:

16.1. tvirtina Fondo veiklos planą, kuriame nurodo:

16.1.1. Fondo strategines veiklos kryptis;

16.1.2. Fondo strategines programas, kurių įgyvendinimą administruoja ESFA;

16.1.3. Fondo veiklos priemones;

16.1.4. Fondo siektinus rodiklius;

16.1.5. Fondo strateginėms programoms įgyvendinti ir veikloms vykdyti skirtų Fondo lėšų dydį;

16.2. nustato nevyriausybinių organizacijų finansavimo kryptis, projektų veiklas, vertinimo kriterijus, prioritetus, strateginei programai įgyvendinti skirtų Fondo lėšų dydį, šaltinį ir inicijuoja projektų atrankos konkursų skelbimą;

16.3. periodiškai analizuoja nevyriausybinių organizacijų sektoriaus padėtį, užsako mokslinius tyrimus, padėsiančius sėkmingai formuoti ir įgyvendinti nevyriausybinių organizacijų plėtros politiką;

16.4. bendradarbiauja su nevyriausybinėmis organizacijomis, valstybės ir savivaldybių institucijomis bei partneriais, kurių veikla padeda stiprinti pilietinę visuomenę;

16.5. vadovaudamasi teisės aktais, reglamentuojančiais finansavimo nevyriausybinėms organizacijoms teikimą konkurso būdu, priima sprendimus dėl Fondo lėšų skyrimo atrinktiems projektams;

16.6. ne rečiau kaip kas trejus metus atlieka Fondo finansavimo krypčių ir Fondo įgyvendinamomis priemonėmis kuriamo poveikio vertinimą, kas vienus metus atlieka faktiškai pasiektų rodiklių vertinimą;

16.7. tvirtina metinės Fondo veiklos bei finansinės ataskaitos kriterijus;

16.8. kasmet iki vasario 1 dienos svarsto ir tvirtina metinę Fondo veiklos bei finansinę ataskaitą;

16.9. kasmet iki kovo 15 dienos svarsto ir tvirtina audituotą metinę Fondo veiklos bei finansinę ataskaitą;

16.10. ne rečiau kaip kas trejus metus organizuoja viešą einamųjų metų Fondo veiklos bei finansinės ataskaitos pristatymą visuomenei;

16.11. vykdo kitas su Fondo valdymu susijusias funkcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

17. Tas pats asmuo Fondo tarybos nario pareigas gali eiti ne daugiau kaip dvi Fondo tarybos kadencijas iš eilės. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.

18. Fondo taryba pareigas vykdo iki tos dienos, kurią patvirtinama nauja personalinė Fondo tarybos sudėtis.

19. Jeigu Fondo tarybos narys atsistatydina, atšaukiamas ar dėl kitų priežasčių nebegali eiti nario pareigų anksčiau, nei baigiasi Fondo tarybos kadencija, socialinės apsaugos ir darbo ministras kreipiasi į organizaciją, valstybės instituciją ar įstaigą, kuriai Fondo taryboje atstovauja šis narys, ir prašo pateikti naują kandidatūrą. Jeigu Fondo tarybos pirmininkas ar Fondo tarybos pirmininko pavaduotojas atsistatydina, atšaukiamas ar dėl kitų priežasčių nebegali eiti pareigų anksčiau, nei baigiasi Fondo tarybos kadencija, Fondo tarybos nariai išrenka naują Fondo tarybos pirmininką ar Fondo tarybos pirmininko pavaduotoją.

20. Fondo tarybos nario pareigos:

20.1. gerbti žmogaus teises ir laisves, Lietuvos Respublikos įstatymus ir tarptautinius įsipareigojimus, laikytis etikos principų;

20.2. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, Fondo tarybos veikloje vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu ir deklaruoti privačius interesus;

20.3. kilus interesų konfliktui ar esant situacijai, kai interesų konfliktas gali kilti, Fondo tarybos narys privalo apie tai informuoti Fondo tarybos pirmininką. Fondo tarybos pirmininko teikimu Fondo taryba sprendžia dėl Fondo tarybos nario nušalinimo nuo klausimo, susijusio su esama situacija, svarstymo ir galimybės dalyvauti Fondo tarybos posėdžiuose, svarstant kitus su esama situacija susijusius klausimus;

20.4. dalyvauti Fondo tarybos posėdžiuose ir teikti siūlymus Fondo taryboje svarstomais klausimais. Jei jis negali dalyvauti Fondo tarybos posėdyje, ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki Fondo tarybos posėdžio privalo apie tai pranešti Fondo tarybos sekretoriui (toliau – sekretorius) ir Fondo tarybos pirmininkui (arba jo pavaduotojui, jeigu Fondo tarybos pirmininkas negali eiti pareigų).

21. Fondo tarybos narys turi teisę susipažinti su visa informacija, reikalinga sprendimams dėl Fondo tarybos veiklos priimti.

22. Fondo tarybos pirmininkas:

22.1. organizuoja Fondo tarybos darbą ir atsako už jos veiklą, tvirtina posėdžių darbotvarkes ir juose pirmininkauja;

22.2. atstovauja Fondui su Fondo veikla susijusiais klausimais institucijose;

22.3. vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, priima sprendimus dėl Fondo tarybos nario nušalinimo nuo klausimo, susijusio su kilusiu ar galinčiu kilti interesų konfliktu, svarstymo ir galimybės dalyvauti Fondo tarybos posėdžiuose svarstant klausimus, susijusius su esama situacija;

22.4. *Neteko galios nuo 2023-06-10*

Papunkčio naikinimas:

Nr. 441, 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

IV SKYRIUS

FONDO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

23. Fondo veikla organizuojama vadovaujantis Fondo tarybos priimtais sprendimais dėl Fondo strateginių programų krypčių ir Fondo veiklos krypčių.

24. Pirmojo posėdžio metu balsų dauguma Fondo tarybos nariai Fondo tarybos kadencijai išrenka Fondo tarybos pirmininką, kuris vadovauja Fondo tarybos veiklai, ir Fondo tarybos pirmininko pavaduotoją.

25. Fondo tarybos nariai, sekretorius, ekspertai ir kiti projektų administravimo funkcijas vykdantys asmenys pasirašo: nešališkumo deklaraciją, kurioje pasižada objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamiesi lygiateisiškumo principu, eiti savo pareigas, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto ir, esant interesų konflikto grėsmei, nedelsdami informuoti Fondo tarybos pirmininką; konfidencialumo pasižadėjimą, kuriame pasižada gautą konfidencialią informaciją naudoti tik siekdami tinkamai atlikti pareigas Fondo veikloje ir jos neskleisti, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus atvejus. Nešališkumo deklaracijos ir konfidencialumo pasižadėjimo formas tvirtina Fondo tarybos pirmininkas. Fondo tarybos nariai, sekretorius, ekspertai ir kiti projektų administravimo funkcijas vykdantys asmenys gali dalyvauti Fondo tarybos darbe tik pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

26. Fondo tarybos posėdžiuose Fondo tarybos kvietimu gali dalyvauti ir kiti asmenys. Fondo tarybos posėdžiuose šie asmenys gali dalyvauti tik pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą, kuriame pasižada gautą konfidencialią informaciją naudoti tik siekdami tinkamai atlikti pareigas Fondo veikloje ir jos neskleisti, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus atvejus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

27. Fondo tarybos nariams apie eilinį posėdį elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas praneša sekretorius. Kartu su pranešimu Fondo tarybos nariams jis pateikia posėdžio darbotvarkės projektą ir su svarstysimais klausimais susijusią informaciją.

28. Sprendimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo daugiau kaip pusė visų Fondo tarybos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, sprendimą lemia Fondo tarybos pirmininko (jam nedalyvaujant – Fondo tarybos pirmininko pavaduotojo) balsas.

29. Fondui pateiktų projektų paraiškų atranka vykdoma vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Nevyriausybinų organizacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų, šių lėšų administravimo tvarkos, projektų vertinimo procedūrų, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašu.

30. Fondo tarybos posėdžių sprendimai įforminami posėdžių protokolais, kuriuos pasirašo sekretorius ir Fondo tarybos pirmininkas, o jeigu pastarasis nedalyvauja posėdyje, – Fondo tarybos pirmininko pavaduotojas. Jeigu Fondo tarybos narys nesutinka su Fondo tarybos sprendimu, jis turi teisę pareikšti atskirąją nuomonę. Tai, kad pareikšta atskiroji nuomonė, pažymima posėdžio protokole. Fondo tarybos narys atskirąją nuomonę gali išdėstyti raštu ir pateikti per vieną dieną po posėdžio. Raštu išdėstyta atskiroji nuomonė pridedama prie posėdžio protokolo.

31. Neeilinis Fondo tarybos posėdis gali būti sušauktas Fondo tarybos pirmininko iniciatyva arba jeigu to prašo bent 3 Fondo tarybos nariai.

32. Jei Fondo tarybos narys negali atvykti į posėdį, apie tai ne vėliau kaip prieš vieną dieną iki Fondo tarybos posėdžio jis turi pranešti Fondo tarybos pirmininkui ir sekretoriui (arba Fondo tarybos pirmininko pavaduotojui, jeigu Fondo tarybos pirmininkas negali eiti pareigų). Posėdyje dalyvauti negalintis Fondo tarybos narys, susipažinęs su pateikta posėdžio medžiaga, turi teisę iš anksto balsuoti dėl kiekvieno posėdžio darbotvarkės klausimo, savo nuomonę pateikdamas Fondo tarybos pirmininkui ir sekretoriui elektroniniu paštu. Fondo tarybos nario balsas iš anksto raštu įskaitomas į posėdžio kvorumą ir balsavimo rezultatus.

33. Fondo tarybos posėdžiuose balsuojama tik dėl tų klausimų, kurie iš anksto buvo pateikti Fondo tarybos nariams posėdžio darbotvarkėje, išskyrus atvejus, kai tam, kad į darbotvarkę būtų įtraukti nauji klausimai, pritaria visi posėdyje dalyvaujantys Fondo tarybos nariai.

34. Fondo tarybos sprendimai, posėdžių protokolai ir kita svarbi informacija, susijusi su Fondo veikla, skelbiami Ministerijos interneto tinklalapyje.

35. Ministerija, administruodama Fondą, vykdo šias funkcijas:

35.1. informuoja Fondo tarybą apie einamiesiems metams patvirtintą valstybės biudžeto asignavimų Fondo veiklai vykdyti dydį, disponuoja Fondo lėšomis, jas tvarko pagal Fondo tarybos priimtus sprendimus ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą Nevyriausybių organizacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų, šių lėšų administravimo tvarkos, projektų vertinimo procedūrų, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašą;

35.2. tvirtina projektų finansavimo konkursų nuostatus pagal Fondo tarybos sprendimu nustatytas nevyriausybinių organizacijų finansavimo kryptis, projektų veiklas, vertinimo kriterijus, prioritetus, strateginei programai įgyvendinti skirtų Fondo lėšų dydį ir šaltinį;

35.3. įgyvendina Fondo tarybos sprendimus, priimtus vykdant Nuostatų 16.2–16.3 ir 16.5 papunkčiuose nurodytas funkcijas;

35.4. teikia Fondo tarybai pasiūlymus dėl nevyriausybinių organizacijų finansavimo projektų vertinimo kriterijų ir prioritetų, atsižvelgdama į valstybės politiką nevyriausybinių organizacijų plėtros srityje;

35.5. informuoja visuomenę apie Fondo veiklas;

35.6. atlieka metinės Fondo veiklos bei finansinės ataskaitos auditą;

35.7. kasmet iki kovo 31 dienos Ministerijos interneto svetainėje paskelbia audituotą metinę Fondo veiklos bei finansinę ataskaitą;

35.8. skiria atstovą (-us), kuris (kurie) vykdo Fondo tarybos sekretoriaus ar sekretoriato funkcijas;

35.9. sprendžia kitus su Fondo administravimu susijusius klausimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

35¹. ESFA, administruodama Fondo strateginių programų įgyvendinimą, vykdo šias funkcijas:

35¹.1. sudaro Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį pagal Fondo veiklos planą;

35¹.2. skelbia projektų atrankas, Fondo tarybai priėmus sprendimą skirti lėšų projektams įgyvendinti, sudaro sutartis su projektų vydytojais, kontroliuoja projektų įgyvendinimą Nuostatų 6 punkte nustatyta tvarka;

35¹.3. rengia ir Fondo tarybai teikia metinę Fondo strateginių programų įgyvendinimo ataskaitą;

35¹.4. teikia Fondo tarybai pasiūlymus dėl nevyriausybinių organizacijų finansavimo projektų vertinimo kriterijų ir prioritetų, atsižvelgdama į valstybės politiką nevyriausybinių organizacijų plėtros srityje;

35¹.5. informuoja visuomenę apie Fondo lėšomis finansuotų projektų įgyvendinimo rezultatus;

35¹.6. sprendžia kitus su Fondo strateginių programų įgyvendinimo administravimu susijusius klausimus.

Papildyta punktu:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Fondo veikloje asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama

Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

Papildyta priedu:

Nr. [888](#), 2020-08-12, paskelbta TAR 2020-08-19, i. k. 2020-17534

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2021 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 376

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Nevyriausybinių organizacijų tarybos (toliau – Taryba) funkcijas, teises, atstovų delegavimo į Tarybą ir darbo organizavimo tvarką.

2. Taryba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymu (toliau – įstatymas), kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, susijusiais su Tarybos veikla, ir šiais Nuostatais.

3. Taryba nėra juridinis asmuo. Tarybos nariams už veiklą Taryboje nemokama.

II SKYRIUS TARYBOS FUNKCIJOS IR TEISĖS

4. Taryba, be įstatyme nustatytų funkcijų, atlieka šias funkcijas:

4.1. vertina nevyriausybinių organizacijų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jų projektus ir teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pastabas ir pasiūlymus dėl jų tobulinimo;

4.2. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimo;

4.3. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl vykdomų nacionalinių, Europos Sąjungos, kitų valstybių finansinės paramos programų ir projektų, susijusių su nevyriausybiniomis organizacijomis ar jų veikla;

4.4. konsultuoja valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas dėl rengiamų teisės aktų, susijusių su nevyriausybiniomis organizacijomis, projektų, taip pat planuojamų šių organizacijų projektų finansavimo programų;

4.5. teikia kandidatūras į valstybės institucijas ir įstaigas, kitas nacionalines, regionines ir tarptautines patariamąsias organizacijas ar patariamuosius organus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

4.6. rengia ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikia išvadas dėl nevyriausybinių organizacijų, siekiančių būti pripažintomis viešosios naudos nevyriausybiniomis organizacijomis, atitikties įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodytiems reikalavimams.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

5. Taryba, atlikdama jai pavestas funkcijas, įgyvendina įstatyme nustatytas teises ir turi teisę:

5.1. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar kitų asmenų informaciją, kurios reikia Tarybos funkcijoms vykdyti;

5.2. pasitelkti ekspertus.

III SKYRIUS ATSTOVŲ DELEGAVIMAS Į TARYBĄ

6. Valstybės institucijos ir įstaigos, taip pat Lietuvos savivaldybių asociacija Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Ministerija) teikia atstovų į Tarybą kandidatūras. Kiekviena deleguojanti institucija deleguoja ir pakaitinį atstovą, kuris Tarybos posėdžiuose dalyvauja nesant pagrindinio deleguoto atstovo. Pakaitiniam atstovui suteikiamos tos pačios teisės, išskyrus teisę būti renkamam Tarybos pirmininku ir pavaduotoju bei teisę balsuoti apklausos būdu, ir pareigos kaip ir deleguotiems Tarybos nariams.

7. Apie nevyriausybinių organizacijų atstovų delegavimą į Tarybą Ministerija skelbia viešai Ministerijos interneto svetainėje, nurodydama konkrečius kandidatūrų pateikimo terminus. Nevyriausybinių organizacijų atstovus ir jų pakaitinius atstovus deleguoja skėtinės nacionalinės nevyriausybines organizacijos (toliau – skėtinės organizacijos), pateikdamos nevyriausybinių organizacijų atstovų sąrašą. Pirmenybė teikiama tam nevyriausybinių organizacijų atstovų sąrašui, kurį pateikė skėtines nacionalines nevyriausybines organizacijas vienijanti asociacija. Jei Ministerijai pateikiami keli nevyriausybines organizacijas vienijančių asociacijų atstovų sąrašai, deleguotais laikomi atstovai, kurių kandidatūras pateikė skėtines nacionalines nevyriausybines organizacijas vienijanti asociacija, tiesiogiai ar per savo narius atstovaujanti (-ios) didžiausiam nevyriausybinių organizacijų, fizinių asmenų narių skaičiui ir savo veikla apimanti (-ios) daugiausia skirtingų viešosios politikos sričių. Ministerija turi teisę pareikalauti nevyriausybinių organizacijų atstovų sąrašus pateikusios skėtinės organizacijos pateikti papildomus duomenis apie jų atstovaujamus narius ir veiklą viešosios politikos srityje (-se), taip pat priimti galutinį sprendimą dėl skėtinių organizacijų deleguotų atstovų sąrašo sudarymo.

IV SKYRIUS TARYBOS DARBO ORGANIZAVIMAS

8. Valstybės institucijos ir įstaigos bei nevyriausybines organizacijos, neturinčios deleguoto atstovo Taryboje, gali dalyvauti Tarybos veikloje stebėtojo teisėmis. Valstybės institucijos ar įstaigos, ar nevyriausybines organizacijos atstovas, siekiantis dalyvauti Tarybos posėdžiuose stebėtojo teisėmis, kreipiasi į Tarybos sekretorių Ministerijos interneto svetainėje nurodytu elektroniniu paštu (toliau – el. paštas) ir išreiškia pageidavimą stebėtojo teisėmis dalyvauti Tarybos posėdžiuose. Tarybos sekretorius apie tai informuoja Tarybos pirmininką. Tarybos pirmininkas artimiausiame Tarybos posėdyje teikia Tarybai svarstyti stebėtojo teisėmis siekiančio dalyvauti institucijos ar įstaigos atstovo prašymą. Taryba patvirtina stebėtojų sąrašą. Stebėtojais neturi balsavimo teisės.

9. Pirmąjį Tarybos posėdį sušaukia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ne vėliau nei per 14 kalendorinių dienų nuo Tarybos personalinės sudėties patvirtinimo.

10. Tarybos narys, pradėjęs eiti Tarybos nario pareigas, pasirašo nešališkumo deklaraciją pagal Tarybos parengtą ir patvirtintą formą. Jeigu Taryboje svarstomas klausimas susijęs su privačiais Tarybos nario interesais, Tarybos narys informuoja apie tai Tarybą ir nusišalina priimant sprendimą. Tarybai gavus pagrįstos informacijos apie tai, kad Tarybos narys gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo sprendimo priėmimo, jo balsas neskaičiuojamas, ir, siekiant išvengti galimo interesų konflikto, jis turi būti nušalinamas nuo susijusių sprendimų priėmimo.

11. Tarybai vadovauja Tarybos pirmininkas (toliau – pirmininkas), jo nesant – Tarybos pirmininko pavaduotojas (toliau – pavaduotojas).

12. Pirmininkas ir pavaduotojas išrenkami per pirmąjį Tarybos posėdį, kurį sušaukia Ministerija, vadovaudamasi įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi. Pirmininku ir pavaduotoju išrenkami daugiausia visų Tarybos narių balsų surinkę Tarybos nariai. Balsams pasiskirsčius po lygiai, organizuojamas kitas balsavimo etapas dėl kandidatų, surinkusių vienodą balsų skaičių.

Ne vėliau kaip likus mėnesiui iki pirmininko ir pavaduotojo kadencijos pabaigos, organizuojami nauji pirmininko ir pavaduotojo rinkimai.

13. Pirmininko ir (ar) pavaduotojo įgaliojimai baigiasi pasibaigus jo (jų) kadencijai, jam (jiems) pasitraukus iš einamų pirmininko ar pavaduotojo pareigų, delegavusiam subjektui jį (juos) atšaukus iš Tarybos, kai posėdyje dalyvaujantys Tarybos nariai balsų dauguma priima sprendimą dėl jo (jų) nušalinimo, ar jam (jiems) mirus. Šiame punkte numatytais atvejais naujas pirmininkas ir (ar) pavaduotojas turi būti išrinktas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pirmininko ir (ar) pavaduotojo įgaliojimų pasibaigimo dienos.

14. Jeigu Tarybos narys iš Tarybos atšaukiamas jį delegavusio subjekto, ši Tarybos narį delegavusi valstybės institucija ar įstaiga, Lietuvos savivaldybių asociacija arba skėtinės organizacijos ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo šios informacijos pateikimo Ministerijai dienos pateikia naujo atstovo kandidatūrą.

15. Valstybės institucija ar įstaiga, Lietuvos savivaldybių asociacija arba skėtinės organizacijos, delegavusios Tarybos narį, likus ne mažiau kaip mėnesiui iki Tarybos nario kadencijos pabaigos, Ministerijai pateikia atstovo kandidatūrą naujai kadencijai.

16. Tarybos narys gali būti šalinamas iš Tarybos, jei jis, nepranešęs Tarybos sekretoriui, jog nedalyvaus posėdyje, ir nenurodęs nedalyvavimo priežasties, nedalyvavo trijuose Tarybos posėdžiuose iš eilės. Kiekvienas Tarybos narys gali reikalauti įtraukti į darbotvarkę klausimą dėl Tarybos nario šalinimo. Įvykus Tarybos balsavimui ir nušalinus Tarybos narį, Tarybos pirmininkas apie tai informuoja jį delegavusią valstybės instituciją ar įstaigą arba nevyriausybinę organizaciją ir prašo paskirti naują narį.

17. Pirmininkas:

17.1. planuoja ir organizuoja Tarybos darbą;

17.2. šaukia Tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

17.3. pasirašo Tarybos posėdžių protokolus ir kitus su Tarybos veikla susijusius dokumentus;

17.4. teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų, Vyriausybės įstaigų posėdžiuose ir pasitarimuose, kuriuose svarstomi su Tarybos kompetencija susiję klausimai;

17.5. Tarybos posėdžiuose informuoja Tarybos narius apie atstovavimą Tarybai ir dalyvavimą su Tarybos kompetencija susijusiuose renginiuose.

18. Tarybai atstovauja pirmininkas arba, jo nesant, pavaduotojas. Pirmininkas gali įgalioti kitą Tarybos narį atstovauti Tarybai.

19. Tarybos sekretoriaus funkcijas atlieka Ministerijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį ir gaunantis darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, kuris nėra Tarybos narys.

20. Tarybos sekretorius:

20.1. praneša Tarybos nariams ir kitiems į posėdį kviečiamiems asmenims apie Tarybos posėdžio laiką, datą ir vietą, pateikia jiems parengtą, su pirmininku suderintą posėdžio medžiagą ir darbotvarkę;

20.2. rengia Tarybos posėdžių protokolus;

20.3. tvarko su Tarybos veikla susijusius dokumentus, kaupia ir sistemina surinktą medžiagą;

20.4. vykdo Tarybos sprendimus ir (ar) pirmininko nurodymus.

21. Pagrindinė Tarybos veiklos forma yra posėdžiai.

22. Informacija apie Tarybos posėdį, jo darbotvarkė ir posėdžio medžiaga Tarybos nariams pateikiama el. paštu ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki posėdžio. Pirmininko pritarimu darbotvarkė gali būti pildoma naujais Tarybos narių siūlomais klausimais ne vėliau kaip likus vienai darbo dienai iki posėdžio. Prireikus į darbotvarkę įtraukti papildomų klausimų, Tarybos nariai posėdžio metu balsuoja dėl jų įtraukimo į darbotvarkę.

23. Tarybos posėdžiai laikomi teisėtais, jei juose dalyvauja ne mažiau kaip 1/2 Tarybos narių.

24. Eiliniai Tarybos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kas 3 mėnesius. Neeiliniai Tarybos posėdžiai šaukiami pirmininko arba 1/3 Tarybos narių iniciatyva.

25. Tarybos posėdžiai yra atviri. Tarybos posėdžiuose gali dalyvauti suinteresuoti asmenys.

26. Taryba priima sprendimus posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas yra pirmininko balsas. Tarybos narys turi teisę pareikšti atskirąją nuomonę, kuri užfiksuojama posėdžio protokole.

27. Tarybos posėdžiai gali būti organizuojami nuotoliniu būdu, pasitelkiant informacines ir ryšių technologijas ir užtikrinant asmenų, dalyvaujančių posėdyje, tapatybės nustatymą, ar apklausos būdu – visiems Tarybos nariams el. paštu ar kitu būdu pateikiamas klausimas (-ai) ir nustatomas terminas jam (jiems) atsakyti. Apklausos būdu sprendimai priimami visų Tarybos narių balsų dauguma. Apklausos būdu negali būti sprendžiami klausimai dėl Tarybos nario pašalinimo.

28. Tarybos sekretorius užtikrina, kad el. paštu būtų identifikuotas kiekvienas Tarybos narys, dalyvaujantis posėdyje apklausos būdu. Nustačius, kad apklausoje dalyvavo ne Tarybos narys, jo balsas neįskaitomas. Siekiant identifikuoti Tarybos narius, dalyvaujančius posėdyje apklausos būdu, Tarybos narys, pradėjęs eiti Tarybos nario pareigas, pateikia savo el. pašto adresą, kurį, dalyvaudamas posėdyje apklausos būdu, įsipareigoja naudoti balsuodamas.

29. Tarybos sprendimai įforminami Tarybos posėdžio protokolais, kuriuos pasirašo pirmininkas ir sekretorius. Tarybos sprendimai yra rekomenduojamieji.

30. Pasirašyti protokolai išsiunčiami Tarybos nariams ir kitiems posėdžio dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po posėdžio.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Taryba apie savo sudarymą, veiklą, atstovo (-ų) į Tarybą delegavimą ar atšaukimą, taip pat apie priimtus protokolinius sprendimus visuomenę informuoja Ministerijos interneto svetainėje. Informacija apie organizuojamus Tarybos posėdžius, jų laiką, datą ir vietą, taip pat posėdžių darbotvarkės Ministerijos interneto svetainėje skelbiamos ne vėliau kaip likus trims darbo dienoms iki posėdžių.

32. Tarybos nevyriausybinų organizacijų veiklos Lietuvos Respublikoje vertinimo ataskaita (toliau – ataskaita) rengiama kas dvejus metus. Parengta ataskaita pateikiama Vyriausybei ir skelbiama Ministerijos interneto svetainėje.

Papildyta priedu:

Nr. [376](#), 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11780

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [888](#), 2020-08-12, paskelbta TAR 2020-08-19, i. k. 2020-17534

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 19 d. nutarimo Nr. 141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [376](#), 2021-05-26, paskelbta TAR 2021-05-27, i. k. 2021-11780

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 19 d. nutarimo Nr. 141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [441](#), 2023-06-07, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11518

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 19 d. nutarimo Nr. 141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**ĮSAKYMAS
DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PRIPAŽINIMO VIEŠOSIOS NAUDOS
NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2024 m. spalio 17 d. Nr. A1-682
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 19 d. nutarimo Nr. 141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“ 1.1.2 bei 1.2 papunkčiais:

1. T v i r t i n u Nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Vytautas Šilinskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos
ir darbo ministro
2024 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. A1-
682

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PRIPAŽINIMO VIEŠOSIOS NAUDOS NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja bendruosius reikalavimus nevyriausybinėms organizacijoms, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos nevyriausybinėmis organizacijomis (toliau – viešosios naudos organizacija), nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, dokumentų, reikalingų sprendimui dėl nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos organizacijomis priimti, pateikimo, jų atitikties apraše nustatytiems reikalavimams vertinimo, sprendimo dėl nevyriausybinių organizacijų pripažinimo viešosios naudos organizacijomis priėmimo, panaikinimo, apskundimo tvarką, viešosios naudos organizacijų įtraukimo į Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SPPD) sudaromą viešosios naudos organizacijų sąrašą (toliau – sąrašas) ir išbraukimo iš jo tvarką.

2. Nevyriausybines organizacijas, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, veiklą, remdamasis aprašo 10 punkte nurodytais dokumentais, vertina ir sprendimą dėl nevyriausybines organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija priima bei jį panaikina SPPD, atsižvelgdamas į Nevyriausybinių organizacijų tarybos (toliau – NVO taryba) išvadą dėl nevyriausybines organizacijos, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija (toliau – išvada).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

4. Viešosios naudos organizacija pripažįstama nevyriausybine organizacija, kuri atitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus.

II SKYRIUS

DOKUMENTŲ PATEIKIMAS IR JŲ ATITIKTIES APRAŠE NUSTATYTIEMS REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

5. Nevyriausybinė organizacija, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, SPPD pateikia prašymą ją pripažinti viešosios naudos organizacija (aprašo 1 priedas) (toliau – Prašymas). Prašymas, dokumentai, informacija SPPD ir (ar) nevyriausybinei organizacijai, kuri siekia

būti pripažinta viešosios naudos organizacija, teikiami ir gaunami per SPPD Socialinių programų, priemonių ir projektų atrankos, administravimo ir vertinimo informacinę sistemą (toliau – informacinė sistema), veikiančią adresu <https://sopas1.sppd.lt/login> (jei nėra galimybės tai padaryti per informacinę sistemą arba jei informacinės sistemos funkcinės galimybės nepakankamos ar laikinai neužtikrinamos, arba jei nevyriausybinė organizacija, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, Prašyme nurodo kitą dokumentų ir informacijos pateikimo būdą, – elektroniniu paštu, paštu arba tiesiogiai atvykus į SPPD).

6. Jeigu prašymai, dokumentai, informacija teikiami elektroniniu paštu, jie turi būti pasirašyti nevyriausybės organizacijos, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, vadovo ar jo įgalioto asmens arba SPPD direktoriaus ar jo įgalioto SPPD valstybės tarnautojo kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, nustatytus kvalifikuotam elektroniniam parašui keliamus reikalavimus (toliau – kvalifikuotas elektroninis parašas).

7. Informacija apie gautą Prašymą (juridinio asmens pavadinimas, kodas, Prašymo pateikimo data) paskelbiama SPPD interneto svetainėje per 3 darbo dienas nuo jo pateikimo dienos.

8. Prašymas turi būti užpildytas valstybine kalba. Kartu su Prašymu pateikiami aprašo 10 punkte nurodyti lietuvių kalba surašyti arba į lietuvių kalbą išversti ir vertimą atlikusio asmens arba pareiškėjo vadovo, arba jo įgalioto asmens, turinčio teisę veikti pareiškėjo vardu, kvalifikuotu elektroniniu parašu, jeigu Prašymas teikiamas elektroniniu paštu, arba paprastu parašu, jeigu Prašymas teikiamas paštu ar atvykus į SPPD, pasirašyti dokumentai bei informacija.

9. Prašyme nevyriausybinė organizacija, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, nurodo šią informaciją: pavadinimą, juridinio asmens kodą, vadovo ir (ar) jo įgalioto atstovo vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą.

10. Kartu su Prašymu pateikiamos šių dokumentų kopijos (nuorašai, išrašai) ir informacija:

10.1. jei pareiškėjui atstovauja ne jo vadovas, – dokumento, patvirtinančio asmens teisę veikti prašymą teikiančio juridinio asmens vardu (pvz., įgaliojimo, sutarties);

10.2. tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos informacija apie veiklą, teikiančią viešąją naudą, per pastaruosius dvejus metus, nurodant, kam viešoji nauda buvo teikiama;

10.3. jeigu pagrindinis Prašymą teikiančios nevyriausybines organizacijos tikslas – teikti viešąsias paslaugas:

10.3.1. nuoroda į vieną praėjusių kalendorinių metų veiklos socialinio poveikio rezultatus pristatantį dokumentą. Šis dokumentas turi būti patvirtintas nevyriausybines organizacijos steigėjų (dalyvių) ir paskelbtas viešai;

10.3.2. steigėjų (dalyvių) patvirtinto dokumento, kuriame nurodytas nevyriausybines organizacijos siekiamo išmatuojamo teigiamo socialinio poveikio visuomenei ar jos daliai tikslas (sprendžiama socialinė problema) ir siekiamas (-i) išmatuojamas (-i) socialinio poveikio rodiklis (-iai) (pateikiama, jeigu šios informacijos nėra steigimo dokumentuose);

10.3.3. siekiamo (-ų) išmatuojamo (-ų) socialinio poveikio rodiklio (-ių) vertinimo metodikos (pateikiama, jeigu šios informacijos nėra steigimo dokumentuose);

10.3.4. informacija apie nevyriausybines organizacijos veiklą, siekiant išmatuojamo teigiamo socialinio poveikio, bent kartą per kalendorinius metus įvertintus praėjusių kalendorinių metų veiklos išmatuojamo teigiamo socialinio poveikio rezultatus;

10.3.5. informacija apie veiklas, kurias nevyriausybines organizacija organizavo, siekdama teigiamo socialinio poveikio, konsultuodamasi (suteikdama galimybę teikti nuomonę ir pasiūlymus) su asmenimis, kuriems organizacijos vykdoma veikla daromas socialinis poveikis, ir su visuomene;

10.4. jeigu pagrindinis Prašymą teikiančios nevyriausybines organizacijos tikslas nėra teikti viešąsias paslaugas, – informacija apie Prašymą teikiančios nevyriausybines organizacijos veiklas, kurių didesnė dalis teikia naudą visuomenei ar jos daliai ir kurios skirtos vaikų ir jaunimo gerovei didinti, asmenų su negalia apsaugai, moterų ir vyrų lygioms galimybėms užtikrinti, žmogaus teisių apsaugai, šeimoms stiprinti, socialinei atskirčiai ir skurdui mažinti, švietimui, mokslui, kultūrai ir sportui skatinti, humanitarinei pagalbai teikti, sveikatos apsaugai, aplinkos apsaugai, pilietiniam ugdymui, visuomenės narių teisių apsaugai ir viešajam interesui užtikrinti.

11. SPPD, gavęs nevyriausybines organizacijos, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, Prašymą ir kartu su Prašymu pateiktus aprašo 10 punkte nurodytus dokumentus, per 10 darbo dienų nuo Prašymo gavimo dienos patikrina, ar pateiktas Prašymas užpildytas tinkamai, ar kartu su Prašymu pateikti visi reikalingi dokumentai bei informacija, nurodyti aprašo 10 punkte, taip pat patikrina nevyriausybines organizacijos, kuri siekia būti

pripažinta viešosios naudos organizacija, atitiktą Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2–4 punktuose nustatytiems reikalavimams.

12. SPPD, nustatęs, kad nevyriausybinė organizacija kartu su Prašymu pateikė ne visus aprašo 10 punkte nurodytus privalomus pateikti dokumentus ir informaciją arba kad pateiktas Prašymas ir dokumentai užpildyti netinkamai, per 5 darbo dienas nuo Prašymo ir kartu su juo pateiktų dokumentų patikros atlikimo dienos informuoja Prašymą pateikusią nevyriausybinę organizaciją apie nustatytus trūkumus ir galimybę per SPPD nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 5 darbo dienos, juos pašalinti.

13. Jeigu Prašymą pateikusi nevyriausybinė organizacija, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, SPPD vertinimu, atitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2–4 punktuose nustatytus reikalavimus ir jos pateiktas Prašymas bei dokumentai atitinka aprašo 10 punkte nustatytus reikalavimus, SPPD apie tai raštu informuoja NVO tarybos sekretorių, pateikdamas nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, Prašymų suvestinę, kurioje nurodomi nevyriausybinių organizacijų pavadinimai ir Prašymų pateikimo datos, pateikiamos Prašymus pateikusių nevyriausybinių organizacijų steigimo dokumentų kopijos ir kiti gauti dokumentai, jeigu NVO tarybos nariai neturi galimybės su šiais dokumentais susipažinti per informacinę sistemą. SPPD NVO tarybos sekretoriui Prašymų suvestinę pateikia ne rečiau kaip kartą per dvi savaites, išskyrus atvejį, kai šiuo laikotarpiu Prašymų nebuvo pateikta.

14. Jei, SPPD atlikus atitikties formaliesiems kriterijams vertinimą, nustatoma, kad Prašymą pateikusi nevyriausybinė organizacija, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, neatitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2–4 punktuose nustatytų reikalavimų, arba jei ji per SPPD pagal aprašo 12 punktą nustatytą terminą nepašalina trūkumų, kuriuos nurodė SPPD, SPPD priima sprendimą atmesti Prašymą dėl nevyriausybinės organizacijos neatitikties formaliesiems kriterijams. SPPD priimtame sprendime atmesti Prašymą dėl nevyriausybinės organizacijos neatitikties formaliesiems kriterijams nurodoma: nevyriausybinės organizacijos, kuri neatitiko formaliųjų kriterijų, pavadinimas, juridinio asmens kodas, sprendimo teisinis pagrindas, motyvai ir SPPD priimto sprendimo apskundimo tvarka. Nevyriausybinė organizacija informuojama, pateikiant sprendimo kopiją, tuo būdu, kuriuo buvo pateiktas Prašymas, per 1 darbo dieną nuo sprendimo priėmimo dienos. Nevyriausybinė organizacija, kurios Prašymas buvo atmetas dėl jos neatitikties formaliesiems kriterijams, pakartotinai teikti Prašymą gali ne anksčiau nei po mėnesio nuo šiame punkte nurodytos informacijos gavimo dienos.

III SKYRIUS

NVO TARYBOS REKOMENDACIJA, SPRENDIMO DĖL NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS PRIPAŽINIMO VIEŠOSIOS NAUDOS ORGANIZACIJA PRIĖMIMAS

15. NVO tarybos sekretorius per 1 darbo dieną nuo nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, Prašymų suvestinės gavimo iš SPPD dienos elektroniniu paštu informuoja NVO tarybos pirmininką apie gautus Prašymus, pateikdamas Prašymų suvestinės kopiją ir kitus su Prašymais gautus dokumentus, jei jie neprieinami per informacinę sistemą. NVO tarybos pirmininkas, gavęs NVO tarybos sekretoriaus informaciją, per 7 darbo dienas organizuoja gautų Prašymų svarstymą NVO taryboje.

16. Pateiktus nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, Prašymus ir su jais pateiktus dokumentus bei aprašo 10 punkte nustatytais atvejais SPPD pateiktas dokumentų kopijas nagrinėja NVO tarybos sprendimu iš NVO tarybos narių sudaryta grupė (toliau – Tarybos grupė). Tarybos grupė NVO tarybai elektroniniu paštu ne rečiau kaip kartą per mėnesį (išskyrus atvejus, kai SPPD nepateikta nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, prašymų) teikia pasiūlymus dėl Prašymų (toliau – pasiūlymas). Tarybos grupė Prašymus ir kartu su jais pateiktus dokumentus nagrinėja informacinėje sistemoje (jei Prašymai pateikti per informacinę sistemą).

17. Tarybos grupė į posėdį, kuriame nagrinėjami Prašymai ir su jais pateikti dokumentai, gali kviesti reikiamų sričių ekspertus, taip pat Prašymus pateikusių nevyriausybinių organizacijų, kurios siekia būti pripažintos viešosios naudos organizacijomis, atstovus ar kitus susijusius asmenis.

18. Tarybos grupė gali kreiptis į Prašymą pateikusios nevyriausybines organizacijas, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, atstovą ir prašyti per nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 3 darbo dienos ir ilgesnis nei 7 darbo dienos nuo Tarybos grupės kreipimosi dienos, patikslinti Prašyme ir (ar) su juo pateiktuose dokumentuose esančią informaciją ir (ar) pateikti papildomus dokumentus ir (ar) informaciją, reikalingus nustatant, ar nevyriausybines organizacijas gali būti pripažinta viešosios naudos organizacija.

19. Tarybos grupė, teikdama pasiūlymus, vertina nevyriausybinių organizacijų, kurios pateikė Prašymus, atitiktį Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 ir (ar) 5 punktuose nustatytiems reikalavimams pagal jų pateiktas dvejų praėjusių finansinių metų veiklos ataskaitas ir įstatus, aprašo 10.2–10.4 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir informaciją, taip pat informaciją, gautą pagal aprašo 17–18 punktus.

20. Tarybos grupė per 14 darbo dienų nuo Prašymų suvestinės kopijos ir kitų su Prašymais pateiktų dokumentų (jei jie neprieinami per informacinę sistemą) gavimo Tarybos grupėje dienos NVO tarybai pateikia pasiūlymą, kuriame nurodo, ar nevyriausybines organizacijas (nurodomas jos

pavadinimas ir juridinio asmens kodas), siekianti būti pripažinta viešosios naudos organizacija, atitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 ir (ar) 5 punktuose nustatytus kriterijus ir ar ji galėtų būti pripažinta viešosios naudos organizacija. NVO taryba, atsižvelgdama į pasiūlymą, per 3 darbo dienas parengia išvadą, kurioje nurodo, ar rekomenduoja (nerekomenduoja) Prašymą pateikusia nevyriausybinę organizaciją pripažinti viešosios naudos organizacija, ir raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis pateikia ją SPPD per 1 darbo dieną nuo jos parengimo dienos.

21. SPPD, atsižvelgdamas į išvadą, per 5 darbo dienas nuo jos gavimo dienos priima sprendimą dėl nevyriausybės organizacijos, kuri siekia būti pripažinta viešosios naudos organizacija, Prašymo. SPPD sprendimas informuojamas SPPD direktoriaus įsakymu, kuriame nurodomas nevyriausybės organizacijos, pripažintos ar nepripažintos viešosios naudos organizacija, pavadinimas, juridinio asmens kodas, jeigu priimamas sprendimas nepripažinti nevyriausybės organizacijos viešosios naudos organizacija, – tokio sprendimo pagrindas, motyvai ir jo apskundimo tvarka.

22. Nevyriausybė organizacija apie SPPD priimtą sprendimą nevyriausybė organizaciją pripažinti ar nepripažinti viešosios naudos organizacija informuojama per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos, pateikiant jo kopiją, nuorašą ar išrašą.

23. Nevyriausybė organizacija, kuri nebuvo pripažinta viešosios naudos organizacija, pakartotinai teikti Prašymą gali ne anksčiau nei po 6 mėnesių nuo aprašo 22 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos.

IV SKYRIUS

SPRENDIMO DĖL NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS PRIPAŽINIMO VIEŠOSIOS NAUDOS ORGANIZACIJA PANAIKINIMAS

24. Sprendimą dėl nevyriausybės organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija SPPD panaikina, jei:

24.1. viešosios naudos organizacija nebeatitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų;

24.2. viešosios naudos organizacija reorganizuojama arba likviduojama;

24.3. viešosios naudos organizacija SPPD raštu pateikia prašymą panaikinti sprendimą dėl nevyriausybės organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija (nurodomas juridinio asmens pavadinimas, kodas ir prašymas panaikinti sprendimą dėl nevyriausybės organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija);

24.4. viešosios naudos organizacija neįvykdo aprašo 27 punkte nustatytos pareigos arba nepašalina trūkumų per aprašo 26 punkte nustatytą terminą ir SPPD nustato, kad aplinkybės, nurodytos Prašyme ir (ar) kituose pagal aprašo 10 punkto reikalavimus pateiktuose dokumentuose,

yra pasikeitusios ar kad teikiant Prašymą buvo pateikti neteisingi duomenys, klaidinanti ar melaginga informacija;

24.5. viešosios naudos organizacija per aprašo 26 punkte nustatytą terminą pagal aprašo 2 priedą nepateikia patvirtinimo, kad nevyriausybinė organizacija, pripažinta viešosios naudos organizacija, atitinka viešosios naudos organizacijai keliamus reikalavimus (toliau – Patvirtinimas).

25. Pasikeitus aplinkybėms, kuriomis nevyriausybinė organizacija buvo pripažinta viešosios naudos organizacija, viešosios naudos organizacija per 10 darbo dienų nuo aplinkybių, kuriomis ji buvo pripažinta viešosios naudos organizacija, pasikeitimo dienos privalo apie tai informuoti SPPD, nurodydama savo pavadinimą, juridinio asmens kodą ir pasikeitusias aplinkybes. Informaciją nevyriausybinė organizacija SPPD gali pateikti per informacinę sistemą.

26. Paašškėjus (pvz., gautas skundas, informacija ar kt.), kad viešosios naudos organizacija neatitinka bent vieno iš Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, SPPD nustato protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 10 darbo dienų, nustatytiems trūkumams pašalinti. Informaciją apie SPPD nustatytų trūkumų pašalinimą viešosios naudos organizacija SPPD gali pateikti per informacinę sistemą.

27. SPPD periodiškai, bet ne rečiau kaip kas 2 metus tikrina, ar viešosios naudos organizacija atitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus. SPPD raštu kreipiasi į viešosios naudos organizaciją su prašymu per SPPD nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 20 darbo dienų nuo SPPD prašymo gavimo dienos, pateikti Patvirtinimą, kad ji:

27.1. atitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytą reikalavimą;

27.2. atitinka Įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatytą reikalavimą, jeigu jos pagrindinis tikslas – teikti viešąsias paslaugas.

28. Prieš priimdamas aprašo 24 punkte nurodytą sprendimą, SPPD gali konsultuotis su NVO taryba.

29. Sprendimo dėl nevyriausybės organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija panaikinimas įforminamas SPPD direktoriaus įsakymu, nurodant nevyriausybės organizacijos pavadinimą, juridinio asmens kodą, sprendimo dėl nevyriausybės organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija panaikinimo pagrindą, motyvus, sprendimo apskundimo tvarką. Apie sprendimą nevyriausybės organizacija, dėl kurios jis priimtas, per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos informuojama per informacinę sistemą arba elektroniniu paštu, pateikiant sprendimo kopiją, nuorašą ar išrašą. Apie sprendimo dėl nevyriausybės organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija panaikinimą NVO tarybos sekretorius informuojamas elektroniniu paštu, nurodant juridinio asmens pavadinimą, kodą, sprendimo datą ir numerį.

V SKYRIUS

VIEŠOSIOS NAUDOS ORGANIZACIJOS ĮTRAUKIMAS Į SĄRAŠĄ IR IŠBRAUKIMAS IŠ JO

30. Nevyriausybines organizacijas, kurios buvo pripažintos viešosios naudos organizacijomis, per 5 darbo dienas nuo SPPD direktoriaus įsakymo, kuriuo nevyriausybine organizacija pripažinta viešosios naudos organizacija, priėmimo dienos įtraukiamos į sąrašą. Sąraše nurodomas juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, pripažinimo viešosios naudos organizacija data ir įsakymo, kuriuo nevyriausybine organizacija pripažinta viešosios naudos organizacija, numeris. Sąrašas skelbiamas SPPD interneto svetainėje.

31. Panaikinus sprendimą dėl nevyriausybines organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija, ji iš sąrašo išbraukiama per 5 darbo dienas, nurodant sprendimo dėl nevyriausybines organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija panaikinimo datą ir numerį.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Viešosios naudos organizacija apie pasikeitusius kontaktinius duomenis (telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą) privalo informuoti SPPD per 5 darbo dienas nuo šių duomenų pasikeitimo dienos. Informacija SPPD gali būti teikiama ir per informacinę sistemą.

33. SPPD, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, NVO tarybos veiksmai ir neveikimas, SPPD direktoriaus sprendimas dėl nevyriausybines organizacijos pripažinimo viešosios naudos organizacija gali būti skundžiami Viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

34. Įgyvendinant aprašą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, nuostatomis.

35. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

36. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kuri kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.

Suvestinė redakcija nuo 2025-01-01

Istatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [55-1049](#), i. k. 0941010ISTA000I-533

Nauja redakcija nuo 2023-04-01:

Nr. [XIV-1268](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-15, i. k. 2022-15614

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS
ĮSTATYMAS**

1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS****1 straipsnis. Įstatymo tikslas**

Šio įstatymo tikslas – skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės mero, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu šio įstatymo priede.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija** – Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatyta kompetencija, kurios savivaldybės meras negali perimti, kištis į ją, jos įgyvendinti. Savivaldybės taryba negali atsisakyti savo išimtinės kompetencijos ar perduoti jos savivaldybės merui.

2. **Išplėstinė seniūnaičių sueiga** – seniūnaičių ir seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje veikiančių bendruomeninių organizacijų deleguotų atstovų susirinkimas, kuriame sprendžiami šio įstatymo nustatyti klausimai.

3. **Meras** – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą.

4. **Mišri savivaldybės tarybos narių grupė** – ne mažiau kaip 2 savivaldybės tarybos nariai, nesusivieniję į savivaldybės tarybos narių frakciją ar savivaldybės tarybos narių grupę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

5. **Paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija** – įstatymų nustatyta kompetencija, kurią savivaldybės taryba įgyvendina pati arba gali perduoti savivaldybės merui savo nustatyta tvarka.

6. **Savivaldybė** – Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Lietuvos Respublikos Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso nustatyta tvarka išrinktus savivaldybės tarybą ir savivaldybės merą. Savivaldybė yra viešasis juridinis asmuo.

7. **Savivaldybės administravimo subjektai** – savivaldybės institucijos ir įstaigos, kiti subjektai, turintys teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekantys jiems pavestas viešojo administravimo funkcijas ir atsakingi už šių funkcijų įgyvendinimą.

8. **Savivaldybės bendruomenė** – savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su savivaldybės administravimo subjektais.

9. **Savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnyba** – savivaldybės administracijos direktoriui pavaldus, savivaldybės merui atskaitingas savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, įsteigtas savivaldybės administracijos, savivaldybės administravimo subjektų ar kitų savivaldybės viešųjų juridinių asmenų, išskyrus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą, vidaus auditui atlikti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

10. **Savivaldybės institucijos** – už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos:

- 1) savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba;
- 2) savivaldybės vykdomoji institucija – savivaldybės meras.

11. **Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba** – savivaldybės biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas

savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

12. Savivaldybės taryba – savivaldybės atstovaujamoji institucija, kuri turi savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus ir kurią sudaro tarybos nariai – savivaldybės bendruomenės atstovai.

13. Savivaldybės tarybos dauguma – savivaldybės tarybos narių frakcija (-os) ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė (-ės), ir (ar) į jokią frakciją ar grupę nesusivieniję savivaldybės tarybos nariai, savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, pateikusi (-ios) savo veiklos programą ir sudaryta (-os) iš daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos narių.

14. Savivaldybės tarybos mažuma – savivaldybės tarybos daugumai nepriklausančios savivaldybės tarybos narių frakcija (-os) ir (ar) savivaldybės tarybos narių grupė (-ės), ir (ar) į jokią frakciją ar grupę nesusivieniję savivaldybės tarybos nariai.

15. Savivaldybės tarybos narių frakcija – savivaldybės tarybos nariai, savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, deklaruavę, kad veiklą savivaldybės taryboje tęsia susivieniję į frakciją. Savivaldybės taryboje, kurią sudaro 27 ir daugiau narių, frakciją sudaro ne mažiau kaip 3 savivaldybės tarybos nariai, kitose savivaldybių tarybose ne mažiau kaip 2 savivaldybės tarybos nariai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1828](#), 2023-03-23, paskelbta TAR 2023-03-29, i. k. 2023-05501

16. Savivaldybės tarybos narių grupė – ne mažiau kaip 2 susivieniję savivaldybės tarybos nariai, nepriklausantys savivaldybės tarybos narių frakcijai, savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, deklaruavę, kad veiklą savivaldybės taryboje tęsia grupėje.

17. Savivaldybės tarybos opozicija – savivaldybės tarybos mažumai priklausančių ir savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, opozicinėmis pasiskelbusių savivaldybės tarybos narių frakcijų, savivaldybės tarybos narių grupių, į jokią frakciją ar grupę nesusivienijusių savivaldybės tarybos narių visuma, pateikusi savo veiklos kryptis.

18. Savivaldybės tarybos opozicijos lyderis – daugiau nei pusės savivaldybės tarybos narių, priklausančių savivaldybės tarybos opozicijai, savivaldybės tarybos posėdyje viešu pareiškimu, įteiktu posėdžio pirmininkui, deklaruotas savivaldybės tarybos opozicijai atstovaujantis tarybos narys. Jis atlieka šiuo įstatymu ir savivaldybės tarybos reglamentu jam pavestas funkcijas, turi šiame įstatyme ir reglamente nustatytas teises.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1828](#), 2023-03-23, paskelbta TAR 2023-03-29, i. k. 2023-05501

19. **Savivaldybės valdoma įmonė** – savivaldybės įmonė, veikianti pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, taip pat akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurių vienai ar kelioms savivaldybėms nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

20. **Seniūnaičių sueiga** – seniūnaičių susirinkimas, kuriame sprendžiami šio įstatymo nustatyti klausimai.

21. **Seniūnaitis** – gyvenamosios vietovės ar jos dalies bendruomenės išrinktas atstovas, turintis šio įstatymo nustatytas teises ir pareigas.

22. **Vietos savivalda** – savivaldybės bendruomenės savitvarka ir savaveiksmiškumas pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją.

4 straipsnis. Vietos savivaldos principai

Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:

- 1) atstovaujamosios demokratijos;
- 2) savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės pagal Konstitucijoje ir įstatymuose apibrėžtą kompetenciją;
- 3) savivaldybės mero (toliau – meras) atskaitingumo savivaldybės tarybai;
- 4) atsakomybės savivaldybės bendruomenei. Savivaldybės tarybos nariai, meras už savo veiklą atsako ir atsiskaito savivaldybės bendruomenei;
- 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais;
- 6) savivaldybių ir valstybės interesų derinimo;
- 7) savivaldybės bendruomenės ir atskirų savivaldybės gyventojų interesų derinimo. Savivaldybės institucijų priimti sprendimai savivaldybės bendruomenės interesais neturi pažeisti įstatymų garantuotų atskirų gyventojų teisių;
- 8) savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant savivaldybės reikalus. Savivaldybės informuoja vietos gyventojus apie savo veiklą, sprendimų projektus, priimtus sprendimus ir sudaro sąlygas vietos gyventojams tiesiogiai dalyvauti planuojant ir įgyvendinant savivaldybės sprendimus;
- 9) veiklos viešumo ir skaidrumo. Informacija apie savivaldybės institucijų ir įstaigų veiklą, sprendimų projektus ir priimtus sprendimus yra vieša. Savivaldybė savo interneto svetainėje teikia ir nuolat atnaujina šio įstatymo numatytą informaciją, taip pat informaciją apie savivaldybės valdomas įmones, jų vadovus, valdybų narius, pateikia šių įmonių įstatus, ne mažiau kaip 5 paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinius, metinius pranešimus ir (ar)

veiklos ataskaitas bei kitą aktualią informaciją, taip pat informaciją apie savivaldybės administracijos gaunamą paramą (paramos teikėją (-us), paramos sumas, paramos tikslą, paramos laikotarpį ir pan.), savivaldybės skiriamas lėšas nevyriausybinių organizacijų ir viešųjų įstaigų projektams finansuoti bei projektų finansavimo ir atrankos kriterijus, kvietimus organizacijoms teikti paraiškas paramai gauti ir kitą informaciją, susijusią su savivaldybės veikla;

10) plėtros ir veiklos planingumo. Savivaldybės savo veiklą vykdo pagal tarpusavyje suderintus skirtingos trukmės teritorijų, strateginio ir finansinio planavimo dokumentus, į kurių rengimą, svarstymą ir įgyvendinimo priežiūrą (stebėseną, ataskaitų svarstymą) įtraukiami ir savivaldybės gyventojai;

11) reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę. Savivaldybės institucijos ir įstaigos įstatymų nustatyta tvarka pagal kompetenciją privalo įvertinti ir motyvuotai atsakyti savivaldybės gyventojams ar jų atstovams į jų pateiktus pasiūlymus;

12) žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių;

13) subsidiarumo. Savivaldybės viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo lygmeniu, kuriuo jie yra efektyviausi.

II SKYRIUS

SAVIVALDYBIŲ FUNKCIJOS

5 straipsnis. Savivaldybių funkcijos

1. Savivaldybių funkcijos pagal sprendimų priėmimo laisvę skirstomos į:

1) savarankiškašias. Šias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus savivaldybės bendruomenei ir šios interesais. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi Konstitucijos ir įstatymų nustatyta sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose;

2) valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms). Tai valstybės funkcijos, pagal įstatymus perduotas savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi įstatymų nustatyta sprendimų priėmimo laisvę. Savivaldybių veiklą įgyvendinant šias funkcijas riboja valstybės institucijų ir (ar) pareigūnų sprendimai. Atskirais atvejais valstybinės funkcijos gali būti perduotos savivaldybėms įgyvendinti sutarčių

pagrindu. Savivaldybė tokią sutartį gali sudaryti tik tuo atveju, kai savivaldybės taryba tam pritaria. Šios funkcijos paprastai yra trumpalaikės ar sezoninės.

2. Savivaldybių funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo. Vietos valdžios funkcijas įstatymų nustatyta tvarka atlieka savivaldybės taryba ir meras, įgyvendindami įstatymuose nustatytus įgaliojimus. Viešojo administravimo įgaliojimai suteikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu. Viešąsias paslaugas teikia savivaldybių įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

3. Bendriems tikslams pasiekti savivaldybė gali sudaryti jungtinės veiklos sutartis arba bendrų viešųjų pirkimų sutartis su valstybės institucijomis, regionų plėtros tarybomis ir (ar) kitomis savivaldybėmis.

4. Savivaldybė gali perduoti įgyvendinti administracinių ir viešųjų paslaugų funkcijas kitai savivaldybei abipusiu savivaldybių tarybų sutarimu sutarčių pagrindu. Savivaldybė taip pat gali savivaldybės tarybos sprendimu perduoti regiono plėtros tarybai konkrečius viešųjų paslaugų teikimo administravimo įgaliojimus, kurių įgyvendinimo tvarka detalizuojama savivaldybės ir regiono plėtros tarybos sutartyje. Už savivaldybės funkcijų, perduotų kitai savivaldybei ar regiono plėtros tarybai, įgyvendinimą yra atsakinga funkcijas perduodanti savivaldybė.

6 straipsnis. Savarankiškosios savivaldybių funkcijos

Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijos:

- 1) savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas;
- 2) vietinių rinkliavų nustatymas;
- 3) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo;
- 4) biudžetinių įstaigų steigimas ir išlaikymas, viešųjų įstaigų, savivaldybės įmonių ir kitų savivaldybės juridinių asmenų, regionų plėtros tarybų steigimas;
- 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas;
- 6) švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas, prevencinių programų įgyvendinimo mokyklose užtikrinimas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1730](#), 2022-12-22, paskelbta TAR 2023-01-04, i. k. 2023-00145

- 7) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintinio pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas;

8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas;

9) medžioklės plotų vienetų sudarymas ir jų ribų keitimas;

10) maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas;

11) savivaldybėms įstatymuose priskirtų geodezijos ir kartografijos darbų, išskyrus savivaldybės erdvinį duomenų rinkinio tvarkymą, organizavimas ir vykdymas;

12) socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas, jas planuojant ir organizuojant, vertinant prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų, socialinės priežiūros ir laikino atokvėpio paslaugos kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2360](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25611

13) gyventojų kultūros ugdymas ir etninės kultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros projektuose ir (ar) jų finansavimas, kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2763](#), 2024-06-18, paskelbta TAR 2024-06-21, i. k. 2024-11410

14) sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų su negalia socialinei integracijai į savivaldybės bendruomenę sudarymas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

15) paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka;

16) dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas;

17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, biudžetinių įstaigų išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną;

18) savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai;

19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas;

20) specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimas įstatymų nustatyta tvarka;

21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka;

22) savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas;

23) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant regionų plėtros planus;

24) informacinės visuomenės plėtros įgyvendinimas;

25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas;

26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimas ir (ar) vykdymas, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimas ir apskaita, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimo, šių sklypų kadastro duomenų nustatymo ir jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą organizavimas;

27) adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų gatvėms, savivaldybės teritorijoje esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimas, suteiktų adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

28) aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, aplinkos monitoringas;

29) kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas;

30) šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas;

31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas;

32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas;

33) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas;

34) dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones;

35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas;

36) sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešosiose vietose užtikrinimas;

- 37) prekybos ir kitų paslaugų teikimo tvarkos savivaldybių ar jų valdomų įmonių administruojamose turgavietėse ir viešosiose vietose nustatymas;
- 38) sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas;
- 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;
- 40) alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolė;
- 41) ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas;
- 42) butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir mero paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų atlikimu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles;
- 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas;
- 44) dalyvavimas vykdant vaiko teisių apsaugą, prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimo, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimo užtikrinimas;
- 45) Šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimas ir koordinavimas savivaldybės teritorijoje;
- 46) kitos valstybės institucijoms nepriskirtos funkcijos.

7 straipsnis. Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos

Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos yra:

- 1) civilinės būklės aktų registravimas;
- 2) įstatymų priskirtų registrų tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams;
- 3) civilinė sauga;
- 4) priešgaisrinė sauga;
- 5) dalyvavimas valdant valstybinius parkus;
- 6) priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo ugdymo programas ir skirtų šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, kadetų ugdymo mokyklų, skirtų šalies (regiono) mokiniams, išlaikymas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1730](#), 2022-12-22, paskelbta TAR 2023-01-04, i. k. 2023-00145

7) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių tos savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas;

8) socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas;

9) savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise;

10) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;

11) valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliantiems iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas;

12) valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė;

13) savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymas;

14) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą;

15) statistinių duomenų teikimas;

16) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas;

17) dalyvavimas organizuojant įstatymų numatytus rinkimus ir referendumus;

18) dalyvavimas atliekant gyventojų ir būstų, taip pat kitus visuotinius surašymus;

19) jaunimo politikos įgyvendinimas;

20) žemės ūkio produkcijos kvotų administravimas;

21) žemės ūkio valdų ir ūkininkų ūkių registravimas;

22) žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimo darbų administravimas;

23) stichinių meteorologinių reiškinių, gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir priežiūros programų įgyvendinimas, medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų žemės ūkiui padarytos žalos ir nuostolių nustatymas;

24) valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise;

25) traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra;

26) kaimo plėtros priemonių įgyvendinimo administravimas;

27) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas;

28) gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas;

29) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas;

30) informacijos apie savivaldybės institucijų ir savivaldybės valdomų įmonių, atitinkančių Vyriausybės nustatytus kriterijus, finansinius santykius ir apie įmones, privalančias tvarkyti atskiras sąskaitas, kaupimas, saugojimas ir teikimas Europos Komisijai Vyriausybės nustatyta tvarka;

31) antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;

32) visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną;

33) neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas;

34) savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas;

35) koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki mokslo metų, kuriais jiems sukanka 21 metai, pabaigos, o tiems, kurie dėl ligos mokėsi su pertraukomis ir pateikė tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus, – iki mokslo metų, kuriais jiems sukanka 23 metai, pabaigos) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas;

36) kitos pagal įstatymus perduotos funkcijos.

III SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIAI

8 straipsnis. Savivaldybės tarybos nario statusas

1. Kiekvienas savivaldybės tarybos narys atstovauja visai savivaldybės bendruomenei. Visi savivaldybės tarybos nariai yra lygūs.

2. Savivaldybės tarybos narių įgaliojimų laikas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią naujai išrinkta savivaldybės taryba susirenka į pirmąjį posėdį. Nuo šio posėdžio pradžios baigiasi anksčiau išrinktų savivaldybės tarybos narių įgaliojimų laikas.

3. Savivaldybės tarybos narys visas valstybės politiko ir savivaldybės bendruomenės atstovo teises įgyja tik po to, kai prisiekia šio įstatymo nustatyta tvarka.

4. Nustatomas toks išrinkto savivaldybės tarybos nario priesaikos tekstas:

„Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių savivaldybės gyventojų teises ir viešuosius interesus. Tepadeda man Dievas!“.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2460](#), 2023-12-23, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25954

5. Prisiekti leidžiama ir be paskutinio sakinio.

6. Savivaldybės tarybos nario priesaikos priėmimo tvarka:

1) išrinkto savivaldybės tarybos nario priesaiką priima savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas savivaldybės rinkimų komisijos narys;

2) išrinktas savivaldybės tarybos narys prisiekia stovėdamas priešais priesaiką priimančią asmenį – padėjęs ranką ant Konstitucijos, perskaito priesaikos tekstą;

3) prisiekęs savivaldybės tarybos narys pasirašo vardinį priesaikos lapą;

4) nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Šios nuostatos nesilaikymas, taip pat atsisakymas pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad savivaldybės tarybos narys neprisiekė;

5) vardiniai priesaikos lapai perduodami priesaiką priėmusiam asmeniui, šis juos patikrina ir paskelbia savivaldybės tarybos narių, įgijusių visas tarybos nario teises ir pareigas, vardus ir pavardes;

6) išrinktas savivaldybės tarybos narys turi prisiekti tame posėdyje, kuriame jis dalyvauja pirmą kartą po savivaldybės tarybos rinkimų. Kai savivaldybės tarybos narys prisiekia ne pirmajame savivaldybės tarybos posėdyje, priesaiką priima Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narys pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko pavedimą.

7. Išrinktas savivaldybės tarybos narys, šio įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs su išlyga, Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu netenka savivaldybės tarybos nario mandato. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

8. Prisiekusiam savivaldybės tarybos nariui priesaiką priėmęs asmuo įteikia savivaldybės tarybos nario pažymėjimą.

9. Draudžiama savivaldybės tarybos narį persekioti už jo balsavimą ar pareikštą nuomonę savivaldybės tarybos, jos komitetų, komisijų ar savivaldybės kolegijos posėdžiuose. Už asmens įžeidimą ar šmeižtą, už asmens garbę ir orumą žeminančios ir tikrovės neatitinkančios informacijos paskleidimą savivaldybės tarybos narys atsako įstatymų nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Savivaldybės tarybos nario teisės

1. Savivaldybės tarybos narys turi teisę:

1) šio įstatymo nustatyta tvarka rinkti ir būti išrinktas į pareigas savivaldybės tarybos struktūriniuose padaliniuose;

2) savivaldybės tarybos reglamento (toliau – reglamentas) nustatyta tvarka siūlyti savivaldybės tarybai svarstyti klausimus, rengti savivaldybės tarybos sprendimų projektus, dalyvauti diskusijose svarstomais klausimais, raštu ir žodžiu pateikti pastabas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų, dėl savivaldybės tarybos darbo tvarkos ir kitais klausimais, savivaldybės tarybos posėdžio metu užduoti klausimų pranešėjams, kalbėti dėl posėdžio vedimo tvarkos, kreiptis su paklausimais į savivaldybės institucijų, savivaldybės administracijos, kitų savivaldybės įstaigų, įmonių ir organizacijų, taip pat valstybės institucijų, kurios veikia savivaldybės teritorijoje, vadovus ir valstybės tarnautojus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3) dalyvauti ir kalbėti komitetų ir komisijų posėdžiuose, kuriuose svarstomi jo pateikti arba su jo elgesiu susiję klausimai;

4) jungtis į savivaldybės tarybos narių frakcijas ir grupes reglamento nustatyta tvarka;

5) gauti iš savivaldybės administracijos darbo vietą posėdžiui ir pagalbą savivaldybės tarybos nario įgaliojimams vykdyti;

6) gauti iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių informaciją, įskaitant dokumentus ir kitą medžiagą, kuri būtina tarybos nario funkcijoms atlikti. Ši informacija pateikiama susipažinti tarybos nariui laikantis įstatymų nustatytos tvarkos, taikomos susipažinimui su valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančia, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusia informacija. Ši informacija tarybos nariui gali būti suteikiama duodant prieigą prie savivaldybės elektroninės dokumentų valdymo sistemos;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

7) savo įgaliojimų laikotarpiu turėti visuomeninių padėjėjų, kurie tarybos nario prašymu teikia jam konsultacijas, pasiūlymus, išvadas ir kitą informaciją. Savivaldybės tarybos nario visuomeniniu padėjėju gali būti pilnametis asmuo, kuris nėra tos savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį. Savivaldybės tarybos nario visuomeniniu padėjėju negali būti asmuo, įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turintis neišnykusį ar nepanaikintą teistumą, taip pat įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys. Savivaldybės tarybos nario visuomeninių padėjėjų skaičius negali viršyti savivaldybėje įsteigtų seniūnijų skaičiaus, o kai seniūnijos neįsteigtos, – negali viršyti trijų. Siekiant užtikrinti viešumą ir skaidrumą, informacija

apie asmenį, savivaldybės tarybos nario paskirtą jo visuomeniniu padėjėju (asmens vardas, pavardė, paskyrimo data), nedelsiant paskelbiama savivaldybės interneto svetainėje ir joje skelbiama tol, kol asmuo eina savivaldybės tarybos nario visuomeninio padėjėjo pareigas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Savivaldybės tarybos nariui netaikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatos, išskyrus nuostatas, reglamentuojančias žalos atlyginimą ir darbuotojų saugą ir sveikatą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-2053](#), 2023-06-13, paskelbta TAR 2023-06-22, i. k. 2023-12415

10 straipsnis. Savivaldybės tarybos nario pareigos

Savivaldybės tarybos narys privalo:

- 1) dalyvauti savivaldybės tarybos posėdžiuose;
- 2) būti vieno (išskyrus Kontrolės komitetą) komiteto nariu;
- 3) dalyvauti komiteto ir komisijos, kurio narys jis yra, posėdžiuose;
- 4) reglamento nustatyta tvarka informuoti merą ir (ar) savivaldybės tarybos narius arba kitus asmenis, kurie kartu dalyvauja rengiant, svarstant ar priimant sprendimą, apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir, jeigu pareikštas nusišalinimas buvo priimtas, jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą;
- 5) priimti savivaldybės nuolatinius gyventojus ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaityti savivaldybės nuolatiniams gyventojams reglamento nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Savivaldybės tarybos nario nepriekaištinga reputacija

1. Savivaldybės tarybos narys, pretenduojantis tapti savivaldybės tarybos sudaromų komitetų ar komisijų pirmininku, nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis per pastaruosius 3 metus buvo pripažintas šiurkščiai pažeidusiu Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą, taip pat jeigu jis:

- 1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;
- 2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimo, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;
- 3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo, kaip jis apibrėžiamas Korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai arba yra nepasibaigęs laidavimo terminas;

5) atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų už Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nurodytus šiurkščius pažeidimus arba Valstybės tarnybos įstatymo numatytu atveju pripažintas padaręs šiurkštą tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo iš pareigų dienos arba nuo pripažinimo padarius šiurkštą tarnybinį nusižengimą dienos nepraėjo 3 metai;

6) atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis atitinkama veikla už kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo neatitiktį ar elgesio (etikos) normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

7) atleistas arba pašalintas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

8) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai.

2. Siekiant užtikrinti viešumą ir skaidrumą ir kad savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų pirmininkais būtų skiriami tik nepriekaištingos reputacijos, kaip ji apibrėžiama šiame įstatyme, savivaldybės tarybos nariai, tarybos narys, pretenduojantis tapti savivaldybės tarybos sudaromo komiteto ar komisijos pirmininku, privalo užpildyti vidaus reikalų ministro patvirtintos formos deklaraciją, joje pateikdamas duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Ši deklaracija pateikiama merui ir reglamento nustatyta tvarka skelbiama viešai savivaldybės interneto svetainėje tol, kol savivaldybės tarybos narys eina pareigas, kurioms keliami nepriekaištingos reputacijos reikalavimai.

12 straipsnis. Savivaldybės tarybos nario atlyginimas

1. Savivaldybės tarybos nariams už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas yra atlyginama (apmokama). Savivaldybės tarybos nariams nustatomas 20 procentų tos savivaldybės, kurios tarybos narys jis yra, mero darbo užmokesčio dydžio atlyginimas; savivaldybės tarybos opozicijos lyderiui ir savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinių komisijų pirmininkams nustatomas 20 procentų didesnio dydžio savivaldybės tarybos narių atlyginimas; savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinių komisijų pirmininkų pavaduotojams nustatomas 10 procentų didesnio dydžio savivaldybės tarybos narių atlyginimas. Jeigu savivaldybės tarybos narys vienu

metu eina kelias pareigas, jam mokamas tas savivaldybės tarybos nario atlyginimas, kurio nustatytas dydis yra didesnis. Tarybos narys turi teisę atsisakyti šio atlyginimo, reglamento nustatyta tvarka pateikdamas prašymą dėl savivaldybės tarybos nario pareigų atlikimo neatlygintinai (tai yra visuomeniniais pagrindais). Tokį prašymą pateikusiam savivaldybės tarybos nariui šioje dalyje nurodytas atlyginimas neskaičiuojamas ir nemokamas, taip pat neskaičiuojami ir nemokami teisės aktų nustatyti privalomi mokėti mokesčiai, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos.

2. Savivaldybės tarybos nario atlyginimas mažinamas reglamente nustatyta tvarka proporcingai savivaldybės tarybos nario praleistų to mėnesio savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys savivaldybės tarybos narys yra, posėdžių skaičiui, išskyrus savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos posėdžius, kuriuos savivaldybės tarybos narys praleidžia dėl vykimo į komandiruotę atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Informacija apie savivaldybių tarybų narių savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos posėdžių lankomumą ir atlyginimus skelbiama savivaldybių interneto svetainėse kiekvieną kalendorinį mėnesį – už praeitą mėnesį iki kito mėnesio 15 dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

4. Savivaldybės tarybos nariui, kuris reglamento nustatyta tvarka atstovauja savivaldybei už savivaldybės ribų, savivaldybės administracija Vyriausybės nustatyta tvarka apmoka komandiruotės išlaidas.

5. Savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų posėdžių laiku, taip pat kitais reglamento nustatytais atvejais savivaldybės tarybos narys atleidžiamas nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje, išsaugant jam darbo vietą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-2053](#), 2023-06-13, paskelbta TAR 2023-06-22, i. k. 2023-12415

13 straipsnis. Savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimas savivaldybės tarybos sprendimu

1. Savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo savivaldybės tarybos sprendimu procedūrą savivaldybės taryba taiko savivaldybės tarybos nariams ar merui dėl Konstitucijai ir (ar) įstatymams prieštaraujančių jų veiksmų, padarytų einant savivaldybės tarybos nario ar mero pareigas, siekdama išspręsti šių asmenų atsakomybės klausimą.

2. Teikti savivaldybės tarybai pradėti savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą turi teisę ne mažesnė kaip 1/3 savivaldybės tarybos narių grupė.

3. Teikimas pradėti savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą galimas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

- 1) jis sulaužė priesaiką;
- 2) jis nevykdo jam šiame ar kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

4. Teikimas pradėti savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą turi būti argumentuotai išdėstytas raštu ir pasirašytas visų ne mažiau kaip 1/3 savivaldybės tarybos narių grupę sudarančių asmenų. Teikimas turi būti pateiktas savivaldybės tarybai ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo bent vieno iš šio straipsnio 3 dalyje nustatytų pagrindų paaiškėjimo dienos.

5. Teikime pradėti savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą turi būti nurodomas konkretus asmuo, siūlymai pradėti procedūrą bent vienu iš šio straipsnio 3 dalyje nustatytų pagrindų, šiuos siūlymus pagrindžiantys argumentai, įrodymai ir jų šaltiniai.

6. Savivaldybės taryba, gavusi teikimą pradėti savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą, kitame savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, priima sprendimą sudaryti komisiją pateiktiems faktams ištirti ir nustato terminą, iki kada komisija turi pateikti išvadą. Komisija sudaroma iš visų savivaldybės tarybos narių frakcijų, grupių ir į jokią frakciją ar grupę nesusivienijusių savivaldybės tarybos narių atstovų laikantis proporcingumo principo.

7. Savivaldybės taryba, apsvarsčiusi komisijos pateiktą išvadą, priima vieną iš sprendimų:

- 1) kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su prašymu pateikti išvadą, ar savivaldybės tarybos narys ar meras sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė (prašyme nurodytų) jam šiame ir kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų;

- 2) taikyti savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūrą nėra pagrindo.

8. Savivaldybės taryba, nusprendusi kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, prašymą šiam teismui pateikia ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo bent vieno iš šio straipsnio 3 dalyje nustatytų pagrindų paaiškėjimo dienos ir paskiria savivaldybės tarybos narį (-ius), kuris (-ie) atstovaus savivaldybės tarybai Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme nagrinėjant šį prašymą.

9. Jeigu Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pateikia išvadą, kad savivaldybės tarybos narys ar meras nesulaužė priesaikos ir (ar) tinkamai vykdė jam šiame ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus, savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimo procedūra nutraukiama.

10. Jeigu Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pateikia išvadą, kad savivaldybės tarybos narys ar meras sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jam šiame ir kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų, savivaldybės taryba 3/5 visų savivaldybės tarybos narių balsų dauguma priima sprendimą, kad savivaldybės tarybos narys ar meras neteko savo įgaliojimų. Jeigu balsuojant šiame

straipsnyje nustatyta tvarka sprendimas, kad savivaldybės tarybos narys ar meras neteko savo įgaliojimų, nepriimamas, laikoma, kad savivaldybės taryba nepritarė savivaldybės tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimui. Savivaldybės tarybos narys ar meras gali toliau vykdyti savo įgaliojimus.

IV SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS TARYBA

14 straipsnis. Savivaldybės tarybos įgaliojimų pradžia

1. Savivaldybės tarybos įgaliojimai prasideda, kai į pirmąjį posėdį susirenka išrinkti savivaldybės tarybos nariai, ir baigiasi, kai į pirmąjį posėdį susirenka naujai kadencijai išrinkti savivaldybės tarybos nariai.

2. Jeigu savivaldybės tarybos rinkimų rezultatai pripažįstami negaliojančiais, ankstesnės kadencijos savivaldybės tarybos įgaliojimai tęsiasi iki savivaldybės tarybos, kuri bus išrinkta per pakartotinius savivaldybės tarybos rinkimus, pirmojo posėdžio arba iki tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo Lietuvos Respublikos tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Savivaldybės tarybos kompetencija

1. Savivaldybės tarybos kompetencija yra išimtinė ir paprastoji.

2. Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija:

1) reglamento tvirtinimas. Reglamente, be kitų klausimų, turi būti numatytos pagrindinės bendravimo su gyventojais formos ir būdai, užtikrinantys vietos savivaldos principų ir teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais;

2) sprendimo dėl savivaldybės tarybos nario, mero įgaliojimų netekimo šio įstatymo 13 straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka priėmimas, mero pareigas laikinai einančio savivaldybės tarybos nario darbo užmokesčio nustatymas;

2¹) savivaldybės tarybos narių siuntimo į komandiruotes tvarkos aprašo tvirtinimas. Šiame tvarkos apraše turi būti numatyta, kas turi įgaliojimus priimti sprendimus dėl savivaldybės tarybos narių komandiruočių, ataskaitų už tarnybines komandiruotes teikimo tvarka, kiti komandiruočių klausimai;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3) Neteko galios nuo 2024-06-20

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

4) savivaldybės tarybos komitetų, komisijų, kitų savivaldybės darbui organizuoti reikalingų darinių ir įstatymuose numatytų kitų komisijų sudarymas, jų nuostatų tvirtinimas;

5) savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų skyrimas (išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis);

6) Kontrolės komiteto veiklos programos tvirtinimas;

7) sprendimų dėl savivaldybės kontrolieriaus priėmimo į pareigas, skatinimo ir apdovanojimo, priemokų, tarnybinių nuobaudų skyrimo, nušalinimo ir atleidimo iš pareigų priėmimas, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos steigimas, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos metinių ataskaitų rinkinio svarstymas ir sprendimo dėl jo priėmimas, įstatymų numatyto savivaldybės kontrolieriaus darbo užmokesčio nustatymas, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų tvirtinimas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

8) ne mažiau kaip 1/2 visų savivaldybės tarybos narių balsų dauguma nepasitikėjimo vicemeru ar savivaldybės administracijos direktoriumi pareiškimas. Teikimą dėl nepasitikėjimo turi pasirašyti ne mažiau kaip 1/3 visų savivaldybės tarybos narių;

9) savivaldybės biudžetinių įstaigų nuostatų tvirtinimas mero teikimu;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

10) sprendimų dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo priėmimas mero teikimu;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

11) sprendimų dėl seniūnijų steigimo, panaikinimo ir jų skaičiaus nustatymo, dėl pavadinimų seniūnijoms suteikimo ir jų keitimo, dėl teritorijų priskyrimo seniūnijoms, dėl seniūnijų aptarnaujamų teritorijų ribų nustatymo ir keitimo priėmimas;

12) savivaldybės biudžeto ir savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio tvirtinimas, prireikus savivaldybės biudžeto tikslinimas;

13) sprendimų dėl papildomų ir biudžeto planą viršijančių savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų piniginių lėšų paskirstymo, tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo priėmimas, reglamento nustatyta tvarka įvertinus išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimus;

14) sprendimų teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto lėšomis, sprendimų dėl sumokėtų mokesčių, rinkliavų (ar jų dalies) kompensavimo tvarkos nustatymo ir šių kompensacijų teikimo savivaldybės biudžeto lėšomis

priėmimas, subsidijų ir kompensacijų skyrimo naujas darbo vietas steigiančioms visų teisinių formų įmonėms tvarkos nustatymas atitinkamai keičiant savivaldybės biudžetą tais atvejais, kai lėšų tam nebuvo numatyta;

15) pasiūlymų dėl savivaldybės teritorijoje esančių valstybės institucijų struktūrinių padalinių veiklos gerinimo teikimas šioms institucijoms, prireikus šių struktūrinių padalinių vadovų išklausymas reglamento nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

16) sprendimų dėl biudžetinių ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra savivaldybė, savivaldybės valdomų įmonių steigimo, reorganizavimo, pertvarkymo, atskyrimo, likvidavimo ir dėl dalyvavimo steigiant viešuosius ir privačius juridinius asmenis priėmimas, taip pat juridinių asmenų, kurių dalyvė yra savivaldybė, priežiūra;

17) sprendimų dėl tam tikros veiklos nepriklausomo audito atlikimo savivaldybės įstaigose ar savivaldybės valdomose įmonėse priėmimas;

18) savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo tvirtinimas; šiame apraše turi būti nustatyta, kokios sutartys negali būti sudaromos be išankstinio savivaldybės tarybos pritarimo;

19) savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijų įgyvendinimas įstatymų nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

20) sprendimų dėl savivaldybei patikėjimo teise perduotos valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo ja, išskyrus šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 29 punkte nurodytus sutikimus ir sprendimus, ir sprendimų dėl sutikimo perimti kitą valstybės turtą savivaldybės nuosavybėn priėmimas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

21) sprendimų dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis ir garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis priėmimas, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų (jeigu tokie limitai nustatomi) ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1763](#), 2022-12-23, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27578

Nr. [XIV-2328](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-23, i. k. 2023-25315

22) įstatymų nustatyta tvarka gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą, sprendimų dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo priėmimas; gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą, pritarimas galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų;

23) sprendimų dėl savivaldybės būsto ir socialinio būsto fondo sudarymo (statybos, pirkimo ir kitų) tvarkos, būsto suteikimo tvarkos ir nuomos mokesčio dydžio priėmimas, kitų sprendimų, numatytų Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, priėmimas;

24) savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų tvirtinimas įstatymų nustatyta tvarka;

25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka, savivaldybės saugomų vietinės reikšmės gamtos ir kultūros paveldo objektų skelbimas;

26) sprendimų dėl siūlymų keisti savivaldybės teritorijos ribas, suteikti savivaldybei pavadinimą ir jį keisti, sudaryti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų pavadinimus, teritorijų ribas teikimas Vyriausybei, taip pat gatvių, aikščių, pastatų, statinių ir kitų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų pavadinimų suteikimas ir jų keitimas pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus kriterijus;

27) savivaldybės triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių nustatymas savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose, triukšmo savivaldybės teritorijoje rodiklių, aglomeracijų strateginių triukšmo žemėlapių, aglomeracijose esančių pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų ir stambių oro uostų strateginių triukšmo žemėlapių ir aglomeracijų triukšmo prevencijos veikslių planų, kurie įgyvendinami savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, bei gyvenamųjų vietovių teritorijų, kuriose būtina įgyvendinti triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones (triukšmo prevencijos zonų), ir triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklių tvirtinimas, tyliųjų aglomeracijos zonų, tyliųjų gamtos zonų ir tyliųjų viešųjų zonų nustatymas. Mero funkcijų triukšmo valdymo srityje įgyvendinimo priežiūra;

28) taisyklių, už kurių pažeidimą atsiranda administracinė atsakomybė, ir kitų taisyklių tvirtinimas;

29) kainų ir tarifų už savivaldybės valdomų įmonių, biudžetinių ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) teikiamas atlygintinas viešasis paslaugas ir keleivių vežimą vietiniais maršrutais nustatymas, centralizuotai tiekiamos šilumos, karšto vandens kainų nustatymas

(tvirtinimas) įstatymų nustatyta tvarka, vietinių rinkliavų, įmokų ir mokesčių tarifų nustatymas įstatymų nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1828](#), 2023-03-23, paskelbta TAR 2023-03-29, i. k. 2023-05501

30) sprendimų dėl kompensacijų tam tikroms vartotojų grupėms mokėjimo priėmimas, papildomos socialinės paramos, socialinių pašalpų ir kompensacijų skyrimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas, priedo fiziniam asmeniui (globėjui (rūpintojui) už vaiko globą (rūpybą) dydžio ir mokėjimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas;

31) biudžetinės įstaigos vardu gautos paramos skirstymo taisyklių nustatymas;

32) savivaldybės strateginių plėtros ir veiklos planų, savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programų tvirtinimas, ataskaitų dėl jų įgyvendinimo išklausymas ir sprendimų dėl jų priėmimas;

33) strateginio planavimo savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo tvirtinimas;

34) sprendimų dėl jungimosi į savivaldybių sąjungas, dėl bendradarbiavimo su užsienio šalių savivaldybėmis ar prisijungimo prie tarptautinių savivaldos organizacijų priėmimas;

35) savivaldybės tarybos narių delegavimas į regiono plėtros tarybos kolegiją, įstatymų nustatytas komisijas ir įgaliojimų jiems suteikimas reglamento nustatyta tvarka;

36) vietos gyventojų apklausos tvarkos aprašo tvirtinimas;

37) siūlymų nustatyta tvarka tvirtinti savivaldybės gyvenamųjų vietovių herbus teikimas, kitų savivaldybės simbolių ir jų naudojimo tvarkos aprašo tvirtinimas, teisė nustatyta tvarka už nuopelnus suteikti savivaldybės (jos centro ar kitos gyvenamosios vietovės) garbės piliečio vardą;

38) gyvenamųjų vietovių ar jų dalių suskirstymo (sugrupavimo) į seniūnaitijas tvirtinimas.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija:

1) savivaldybės biudžetinių įstaigų metinių ataskaitų rinkinių tvirtinimas;

2) viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) kolegialių organų sudarymas, kai tai numatyta viešosios įstaigos įstatuose;

3) viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) metinių ataskaitų rinkinių tvirtinimas;

4) viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vidaus kontrolės tvarkos nustatymas;

5) savivaldybės valdomų įmonių metinių finansinių ataskaitų rinkinių, metinių pranešimų ir (ar) veiklos ataskaitų tvirtinimas;

6) sprendimų dėl valstybės socialinių ir ekonominių programų tikslinių lėšų, kitų valstybės fondų lėšų ir materialiojo turto paskirstymo biudžetinėms įstaigoms priėmimas;

7) savivaldybės ir vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų tvirtinimas, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;

8) *Neteko galios nuo 2024-01-02*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

4. Jeigu teisės aktuose yra nustatyta papildomų įgaliojimų savivaldybei, sprendimų dėl tokių įgaliojimų vykdymo priėmimo iniciatyva, neperžengiant nustatytų įgaliojimų, priklauso savivaldybės tarybai.

5. Savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka prižiūri merą ir kitus subjektus, tiesiogiai įgyvendinančius valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas.

6. Išimotinei savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

7. Konkrečius įgaliojimus, nustatytus šio straipsnio 3 dalyje, savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka gali pavesti vykdyti merui. Jeigu meras dėl viešųjų ir privačių interesų konflikto negali įvykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatytų ir savivaldybės tarybos jam perduotų įgaliojimų, šiuos įgaliojimus vykdo savivaldybės taryba.

16 straipsnis. Savivaldybės tarybos veiklos formos

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimus įgyvendina kolegialiai savivaldybės tarybos posėdžiuose. Savivaldybės taryba svarstomais klausimais priima sprendimus ir kontroliuoja, kaip jie įgyvendinami.

2. Savivaldybės tarybos veikla tarp savivaldybės tarybos posėdžių tęsiama savivaldybės tarybos komitetuose, komisijose, savivaldybės kolegijoje, savivaldybės tarybos narių frakcijose, grupėse ir mišrioje grupėje, taip pat tarybos nariams priimant savivaldybės nuolatinius gyventojus reglamento nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1828](#), 2023-03-23, paskelbta TAR 2023-03-29, i. k. 2023-05501

3. Savivaldybės tarybos darbo tvarka nustatoma šiame įstatyme ir reglamente.

17 straipsnis. Savivaldybės tarybos posėdžiai

1. Savivaldybės tarybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė išrinktų savivaldybės tarybos narių.

2. Pirmąjį išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdį šaukia savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas ne anksčiau kaip ankstesnės kadencijos savivaldybės tarybos įgaliojimų paskutinę dieną ir ne vėliau kaip praėjus 7 kalendorinėms dienoms nuo ankstesnės kadencijos savivaldybės tarybos įgaliojimų paskutinės dienos, kuri nustatoma vadovaujantis Konstitucijos

119 straipsniu, o jeigu savivaldybės tarybos rinkimai vyko įsteigtoje naujoje savivaldybėje arba savivaldybėje, kurios teritorijoje buvo įvestas tiesioginis valdymas ar buvo surengti pakartotiniai rinkimai Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 14 straipsnyje numatytu atveju, – ne vėliau kaip per 2 savaites po galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo dienos. Šiam posėdžiui pirmininkauja savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas savivaldybės rinkimų komisijos narys. Apie pirmojo posėdžio sušaukimo laiką ir vietą savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų paskelbia savivaldybės interneto svetainėje.

3. Jeigu savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas išrinktos naujos savivaldybės tarybos pirmojo posėdžio nesušaikia iki šio straipsnio 2 dalyje nustatyto termino pabaigos, suėjus nustatytam terminui, savivaldybės tarybos posėdį ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas šaukia Vyriausioji rinkimų komisija. Šiuo atveju posėdžiui pirmininkauja Vyriausiosios rinkimų komisijos paskirtas Vyriausiosios rinkimų komisijos narys.

4. Pirmajam ir kitiems išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžiams, iki prisiekia išrinkti tarybos nariai ir meras, pirmininkauja šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti asmenys. Prisiekus tarybos nariams ir merui, toliau posėdžiui pirmininkauja meras.

5. Pirmajame išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdyje:

- 1) prisiekia tarybos nariai;
- 2) prisiekia meras;
- 3) gali būti priimami kiti sprendimai, užtikrinantys savivaldybės institucijų ir savivaldybės tarybos sudaromų komitetų, komisijų veiklą.

6. Jeigu pirmajame savivaldybės tarybos posėdyje meras neprisiekia, savivaldybės taryba priima sprendimą dėl kito posėdžio datos.

7. Pirmajame išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdyje posėdžio pirmininkui gali būti įteikiami vieši pareiškimai dėl savivaldybės tarybos narių vienijimosi į savivaldybės tarybos narių frakcijas ir (ar) grupes, dėl savivaldybės tarybos daugumos ir savivaldybės tarybos opozicijos sudarymo.

8. Per 2 mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos turi būti sudaryti savivaldybės tarybos komitetai ir paskirti šių komitetų pirmininkai, sudarytos šiame įstatyme nustatytos komisijos ir paskirti šių komisijų pirmininkai.

9. Kitus savivaldybės tarybos posėdžius prireikus, ne rečiau kaip kas 3 mėnesiai, šaukia meras, o kai jis negali eiti pareigų arba jo nėra, – laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys. Savivaldybės tarybos posėdžiams pirmininkauja meras, o kai jis negali eiti pareigų arba jo nėra, – laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys. Meras, o kai jis negali eiti pareigų arba jo nėra, – laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys privalo sušaukti savivaldybės tarybos posėdį, jeigu to raštu reikalauja ne mažiau kaip 1/3 savivaldybės tarybos narių, ne vėliau

kaip per 2 savaites nuo tarybos narių reikalavimo gavimo. Jeigu per nustatytą laiką meras ar laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys savivaldybės tarybos posėdžio nesusaukia, jį gali šaukti ne mažiau kaip 1/3 tarybos narių.

10. Savivaldybės tarybos posėdyje svarstytinus klausimus kartu su sprendimų projektais savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriui (-iams) reglamento nustatyta tvarka pateikia meras, komitetai, komisijos, tarybos nariai, frakcijos, grupės, į jokią frakciją ar grupę nesusivieniję savivaldybės tarybos nariai, savivaldybės kolegija, opozicijos lyderis, savivaldybės kontrolierius. Su sprendimų projektais pateikiamas aiškinamasis raštas, kuriame nurodomi sprendimo projekto tikslai, uždaviniai, siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos, laukiami rezultatai, lėšų poreikis ir šaltiniai, kiti sprendimui priimti reikalingi pagrindimai, skaičiavimai ar paaiškinimai, ir sprendimo projekto lyginamasis variantas, jeigu teikiamas sprendimo pakeitimo projektas.

11. Savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstomi tik tie klausimai, dėl kurių reglamento nustatyta tvarka yra pateikti pagal suteiktus įgaliojimus komitete apsvarstyti sprendimų projektai. Sprendimų projektų svarstymas komitete nėra privalomas šio straipsnio 25 dalyje numatytu atveju. Pateikti sprendimų projektai yra registruojami reglamento nustatyta tvarka ir ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną po registracijos paskelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

12. Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkės projektą sudaro meras. Jeigu sprendimo projektas yra užregistruotas ne vėliau kaip likus 4 darbo dienoms iki savivaldybės tarybos posėdžio, tokius svarstytinus klausimus kartu su įregistruotais sprendimų projektais meras privalo įtraukti į posėdžio darbotvarkės projektą. Savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkės projektas ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki savivaldybės tarybos posėdžio paskelbiamas savivaldybės interneto svetainėje.

13. Savivaldybės tarybos posėdžio metu tvirtinant posėdžio darbotvarkę parengtas savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkės projektas gali būti papildytas ar pakeistas savivaldybės tarybos sprendimu komiteto, komisijos, frakcijos, grupės, mišrios grupės, savivaldybės kolegijos, opozicijos lyderio ar 1/3 dalyvaujančių posėdyje tarybos narių siūlymu, jeigu dėl siūlomų papildomai įtraukti klausimų sprendimų projektai yra įregistruoti ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki posėdžio pradžios. Ši nuostata netaikoma siūlymams, susijusiems su norminio pobūdžio sprendimų projektų pateikimu, siūlymams, susijusiems su vicemero (-ų), Kontrolės komiteto ar šiame įstatyme nustatytų komisijų pirmininkų kandidatūrų pateikimu, taip pat siūlymams, susijusiems su nepasitikėjimo vicemeru, savivaldybės administracijos direktoriumi, Kontrolės komiteto ir šiame įstatyme nustatytos komisijos pirmininku pareiškimu. Ekstremaliųjų įvykių, atitinkančių Vyriausybės patvirtintus kriterijus, atvejais meras teikia savivaldybės tarybai svarstyti klausimą ir siūlo priimti sprendimą skubos tvarka.

14. Apie savivaldybės tarybos posėdžio laiką, svarstyti parengtus ir reglamento nustatyta tvarka įregistruotus klausimus kartu su sprendimų projektais meras, o kai jis negali eiti pareigų arba jo nėra, – laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki posėdžio pradžios reglamento nustatyta tvarka praneša visiems tarybos nariams, gyventojams, seniūnui ir seniūnaičiui, kai svarstomi klausimai yra susiję su jų atstovaujama gyvenamosios vietovės bendruomene, taip pat seniūnui ir vietos gyventojų apklausos iniciatyvinės grupės atstovui (-ams), kai svarstomi vietos gyventojų apklausos rezultatai ar klausimai dėl vietos gyventojų apklausai pateikto (-ų) klausimo (-ų).

15. Savivaldybės tarybos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš, taip pat kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš ir susilaikiusių kartu sudėjus), balsuojama dar kartą. Jeigu balsavus dar kartą balsai pasiskirsto po lygiai, balsavimas tęsiamas reglamento nustatyta tvarka. Dėl savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstomų klausimų balsuojama atvirai, išskyrus atvejus, kai sprendžiamas savivaldybės tarybos nario, mero įgaliojimų netekimo nesuėjus terminui ar nepasitikėjimo vicemeru, savivaldybės administracijos direktoriumi klausimas. Slaptas balsavimas reglamento nustatyta tvarka galimas ir tais atvejais, kai skiriami Kontrolės komiteto pirmininkas, Kontrolės komiteto pirmininko pavaduotojas, Etikos komisijos pirmininkas, Antikorupcijos komisijos pirmininkas, sprendžiamas nepasitikėjimo Kontrolės komiteto pirmininku, Kontrolės komiteto pirmininko pavaduotoju, Etikos komisijos pirmininku, Antikorupcijos komisijos pirmininku klausimas. Duomenys apie kiekvieno tarybos nario balsavimą, išskyrus atvejus, kai balsuojama slapta, yra vieši. Kiekvieno tarybos nario balsavimo rezultatai turi būti saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

16. Savivaldybės tarybos narys prieš pradėdamas savivaldybės tarybos posėdyje svarstyti klausimą, kuris jam sukelia interesų konfliktą, privalo informuoti savivaldybės tarybą apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir, jeigu savivaldybės taryba nusišalinimą priima, jokia forma nedalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Savivaldybės taryba gali motyvuotu sprendimu, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos patvirtintais kriterijais, pareikšto nusišalinimo nepriimti ir įpareigoti tarybos narį dalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Savivaldybės taryba dėl sprendimo dėl tarybos nario pareikšto nusišalinimo nepriėmimo balsuoja prieš pradėdama svarstyti klausimą, kuris tarybos nariui sukelia interesų konfliktą. Duomenys apie sprendimą nepriimti pareikšto nusišalinimo kartu su svarstyto klausimo balsavimo rezultatais skelbiami savivaldybės interneto svetainėje ir per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos

elektroninėmis priemonėmis pateikiami Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai jos nustatyta tvarka.

17. Jeigu reglamente nustatoma tarybos narių užduodamų klausimų ir pasisakymų trukmė, ji negali būti trumpesnė kaip: pranešėjui svarstomam klausimui ir (ar) įregistruoto sprendimo projektui pateikti – 3 minutės; tarybos nariui pateikti klausimą pranešėjui – 2 minutės; pranešėjui atsakyti į klausimą – 2 minutės; tarybos nariui pasisakyti dėl projekto – 3 minutės. Opozicijos lyderis turi pirmumo teisę užduoti klausimų ir pasisakyti tarybos posėdyje svarstomais klausimais.

18. Savivaldybės tarybos posėdžiai yra atviri. Posėdžio pirmininkas turi teisę leisti posėdyje kalbėti kviestiesiems asmenims. Jeigu savivaldybės tarybos posėdyje svarstomas klausimas yra susijęs su kitais posėdyje dalyvaujančiais asmenimis, jiems leidžiama užduoti klausimų pranešėjams ir kalbėti reglamento nustatyta tvarka. Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka tarybos posėdžiai tiesiogiai transliuojami savivaldybės interneto svetainėje.

19. Jeigu dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino savivaldybės tarybos posėdžiai negali vykti savivaldybės tarybos nariams posėdyje dalyvaujant fiziškai, savivaldybės tarybos posėdžiai gali vykti nuotoliniu būdu realiuoju laiku elektroninių ryšių priemonėmis (toliau – nuotolinis būdas). Nuotoliniu būdu vykstančiame savivaldybės tarybos posėdyje svarstyti sprendimų projektai rengiami ir posėdis vyksta laikantis visų šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų ir užtikrinant šiame įstatyme nustatytas tarybos nario teises. Nuotoliniu būdu priimant savivaldybės tarybos sprendimus, turi būti užtikrinamas tarybos nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas. Nuotoliniu būdu vykstančiame savivaldybės tarybos posėdyje svarstant klausimą, dėl kurio šis įstatymas nustato slaptą balsavimą, klausimo svarstymas vyksta nuotoliniu būdu, o sprendimo priėmimui klausimo svarstyme daroma pertrauka, kurios metu fiziškai vykdomas slaptas balsavimas. Įvykus slaptam balsavimui, klausimo svarstymas tęsiamas nuotoliniu būdu priimant sprendimą pagal slaptos balsavimo rezultatus.

20. Kai posėdyje svarstomas klausimas, kuriame yra valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančios informacijos, ar su asmens duomenimis ir (ar) privačiu gyvenimu susijęs klausimas, savivaldybės taryba juos nagrinėja uždareme posėdyje.

21. Savivaldybės tarybos posėdžiai protokoluojami. Posėdžių protokolus ir savivaldybės tarybos sprendimus privalo pasirašyti tam posėdžiui pirmininkavęs meras, jeigu nepasinaudoja šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta teise, arba savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys. Savivaldybės tarybos posėdžių protokolus turi pasirašyti ir savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius, o jeigu jo nėra, – mero paskirtas valstybės tarnautojas arba savivaldybės administracijos darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį. Posėdžio protokolas savivaldybės interneto svetainėje paskelbiamas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po savivaldybės tarybos posėdžio.

22. Savivaldybės tarybos posėdžių metu daromas garso ir vaizdo įrašas. Savivaldybės tarybos posėdžių garso ir vaizdo įrašai, siekiant veiklos viešumo ir skaidrumo, yra vieši ir Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami savivaldybės interneto svetainėje. Savivaldybės tarybos posėdžių garso ir vaizdo įrašai neskelbiami viešai, kai tai gali atskleisti valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį, pažeisti fizinių asmenų teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą ir teisę į asmens duomenų apsaugą.

23. Ne rečiau kaip kartą per pusę metų vieno iš savivaldybės tarybos posėdžių pabaigoje yra organizuojama savivaldybės tarybos mažumos valanda. Jos metu savivaldybės tarybos mažumos atstovai turi teisę užduoti klausimų merui, vicemerui (-ams), savivaldybės administracijos direktoriui, komitetų pirmininkams, komisijų pirmininkams ir gauti į juos atsakymus. Jeigu posėdžio dieną nurodyti asmenys eina pareigas, jie savivaldybės tarybos mažumos valandoje privalo dalyvauti ir atsakyti į jiems užduotus klausimus. Savivaldybės tarybos mažumos valanda trunka ne trumpiau kaip vieną valandą. Pirmiausia teisę užduoti iki dviejų klausimų turi opozicijos lyderis, po to – kiti savivaldybės tarybos mažumos atstovai. Savivaldybės tarybos mažumos atstovams uždavus visus klausimus, jeigu savivaldybės taryba nenusprendžia kitaip, sudaroma galimybė savivaldybės tarybos daugumos atstovams užduoti klausimų. Tarybos nariams uždavus klausimų, skiriamas laikas tarybos narių pareiškimams. Pareiškimo trukmė negali būti ilgesnė kaip 5 minutės, kalbėtojų skaičius neribojamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

24. Kartą per pusę metų į vieną savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę įtraukti klausimus turi teisę savivaldybės tarybos mažuma. Į darbotvarkę privalomai įtraukiami ir svarstomi visi savivaldybės tarybos mažumos siūlomi klausimai, atitinkantys šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus. Jeigu savivaldybės tarybos posėdis baigiasi anksčiau, negu apsvarstomi visi savivaldybės tarybos mažumos pateikti sprendimų projektai, neapsvarstyti savivaldybės tarybos mažumos projektai turi būti įtraukiami į kito artimiausio savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę.

25. Nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino metu, kai būtina neatidėliotinai spręsti savivaldybės funkcijoms užtikrinti būtinus klausimus, o sprendimo nepriėmimas ar delsimas nedelsiant jį priimti lemtų neigiamus padarinius savivaldybės bendruomenei ar atskiriems jos nariams, mero sprendimu savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkės projektas gali būti sudaromas ir paskelbiamas savivaldybės interneto svetainėje trumpesniais, negu nustatyta šio straipsnio 12 dalyje, terminais, o apie savivaldybės tarybos posėdžio laiką ir svarstyti parengtus ir reglamento nustatyta tvarka įregistruotus klausimus kartu su sprendimų projektais visais šiais atvejais gali būti pranešama per trumpesnę, negu šio straipsnio

14 dalyje nustatyta, terminą, bet ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki savivaldybės tarybos posėdžio pradžios.

18 straipsnis. Savivaldybės kolegija

1. Savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui iš mero, vicemerų, savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės tarybos komitetų pirmininkų, Etikos komisijos pirmininko, Antikorupcijos komisijos pirmininko ir opozicijos lyderio meras sudaro savivaldybės kolegiją (toliau – kolegija).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Kolegijos darbo tvarka ir posėdžių organizavimo tvarka nustatoma reglamente.

3. Kolegija yra savivaldybės tarybos patariamasis organas, kurio posėdžiams pirmininkauja meras.

4. Kolegija paprastai:

1) analizuoja savivaldybės teritorijoje esančių valstybės institucijų struktūrinių padalinių veiklą, teikia siūlymus savivaldybės tarybai dėl šių struktūrinių padalinių veiklos gerinimo ir jų vadovų išklausymo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

2) svarsto ir teikia siūlymus dėl savivaldybės strateginio planavimo dokumentų rengimo;

3) numato mero ir savivaldybės tarybos narių kvalifikacijos tobulinimo prioritetus (kiekvienais metais);

4) svarsto klausimus dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo;

5) susipažįsta su specialiujų ir detaliųjų planų projektais, dėl jų gali teikti rekomendacijas merui;

6) svarsto savivaldybės įstaigų metinių ataskaitų rinkinius ir savivaldybės valdomų įmonių metinių finansinių ataskaitų rinkinius, metinius pranešimus ir (arba) veiklos ataskaitas;

7) svarsto ir teikia pasiūlymus dėl savivaldybės tarybos posėdžių darbotvarkių papildymo;

8) teikia savivaldybės tarybos sprendimų projektus.

V SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS TARYBOS KOMITETAIR KOMISIJOS

19 straipsnis. Savivaldybės tarybos komitetai

1. Savivaldybės tarybos komitetai sudaromi savivaldybės tarybai teikiamiems klausimams preliminariai nagrinėti ir išvadoms bei pasiūlymams teikti, kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų ir vykdomi Vyriausybės nutarimai, savivaldybės tarybos, mero sprendimai.

2. Savivaldybės tarybos komitetai sprendimų projektus, kuriems pagal šį įstatymą būtina pateikti savivaldybės administracijos išvadas, svarsto tik gavę šias išvadas.

3. Savivaldybės tarybos komitetai sudaromi ne mažiau kaip iš 3 savivaldybės tarybos narių savivaldybės tarybos sprendimu. Sudarant komitetus, laikomasi proporcinio daugumos ir mažumos atstovavimo principo. Komitetų ir jų narių skaičių, komitetų įgaliojimus, išskyrus Kontrolės komiteto įgaliojimus, nustato savivaldybės taryba. Komitetų darbo tvarka nustatoma reglamente.

4. Savivaldybės tarybos komiteto, išskyrus Kontrolės komitetą, pirmininką ir jo pavaduotoją iš komiteto narių komiteto siūlymu skiria savivaldybės taryba. Komiteto pirmininkas komiteto narių siūlymu komiteto, išskyrus Kontrolės komitetą, sprendimu nesuėjus terminui netenka savo įgaliojimų, jeigu neatitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

20 straipsnis. Kontrolės komitetas

1. Kiekvienos savivaldybės taryba privalo sudaryti Kontrolės komitetą. Kontrolės komitetas sudaromas iš vienodo visų savivaldybės tarybos narių frakcijų, grupių ir mišrios grupės deleguotų savivaldybės tarybos narių skaičiaus. Kontrolės komiteto sudėtis turi būti pakeista ne vėliau kaip per 2 mėnesius, pasikeitus savivaldybės tarybos narių frakcijų ar grupių skaičiui. Jeigu visi savivaldybės tarybos nariai sudaro savivaldybės tarybos daugumą, Kontrolės komitetas, sudaromas iš savivaldybės tarybos daugumos atstovų, veikia tol, kol savivaldybės taryboje susidaro savivaldybės tarybos opozicija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Kontrolės komiteto pirmininką iš komiteto narių deleguoja savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui. Kontrolės komiteto pirmininko pavaduotoją iš komiteto narių (savivaldybės tarybos daugumos) skiria savivaldybės taryba. Jeigu savivaldybės tarybos opozicija per 2 mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos nedeleguoja Kontrolės komiteto pirmininko ar deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba jeigu nėra paskelbta savivaldybės tarybos opozicija, Kontrolės komiteto pirmininką skiria savivaldybės taryba iš komiteto narių. Jeigu paskyrus Kontrolės komiteto pirmininką paaiškėja, kad jis neatitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, jis netenka įgaliojimų nesuėjus terminui komiteto

narių siūlymu savivaldybės tarybos sprendimu, o jeigu toks Kontrolės komiteto pirmininkas buvo deleguotas savivaldybės tarybos opozicijos, – jį savivaldybės tarybos opozicijos raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu artimiausio savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui, atšaukus. Jeigu artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje savivaldybės tarybos opozicija raštu neatšaukia savo deleguoto Kontrolės komiteto pirmininko ir nustatyta tvarka nedeleguoja kito savivaldybės tarybos nario arba deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, sprendimą dėl Kontrolės komiteto pirmininko įgaliojimų netekimo nesuėjus terminui ir naujo Kontrolės komiteto pirmininko skyrimo priima savivaldybės taryba. Jeigu Kontrolės komiteto pirmininko įgaliojimai nutrūksta nesuėjus terminui, Kontrolės komiteto pirmininkas šio įstatymo nustatyta tvarka turi būti deleguotas arba paskirtas per 2 mėnesius nuo įgaliojimų nutrūkimo dienos.

3. Savivaldybės taryba Kontrolės komiteto veiklos programą patvirtina per vieną mėnesį nuo Kontrolės komiteto sudarymo, o kai Kontrolės komitetas sudarytas, – per vieną mėnesį nuo kalendorinių metų pradžios.

4. Kontrolės komitetas:

1) siūlo savivaldybės tarybai Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka skelbti konkursą į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ar skirti savivaldybės kontrolierių antrai kadencijai be konkurso, skatinti ir apdovanoti, skirti priemoką, skirti tarnybinę nuobaudą, nušalinti nuo pareigų arba atleisti savivaldybės kontrolierių, kai yra įstatymuose nurodyti atleidimo iš valstybės tarnybos pagrindai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2006](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11584

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2) svarsto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kitų metų veiklos plano projektą ir teikia pasiūlymus dėl šio plano projekto papildymo ar pakeitimo, reglamento nustatyta tvarka iki einamųjų metų lapkričio 5 dienos grąžina šį plano projektą savivaldybės kontrolieriui tvirtinti;

3) įvertina savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ateinančių metų veiklos planui vykdyti ir darbo užmokesčiui reikalingus biudžeto asignavimus ir išvadą dėl jų teikia savivaldybės tarybai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2006](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11584

4) svarsto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos metinių ataskaitų rinkinį, jų pagrindu rengia ir teikia savivaldybės tarybai išvadas dėl savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos;

5) svarsto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų ataskaitas ir jų išvadų pagrindu rengia ir teikia savivaldybės tarybai išvadas dėl savivaldybės turto ir lėšų naudojimo teisėtumo, tikslingumo ir efektyvumo;

6) siūlo savivaldybės tarybai atlikti nepriklausomą savivaldybės turto ir lėšų naudojimo bei savivaldybės veiklos auditą, teikia savo išvadas dėl audito rezultatų;

7) periodiškai (kartą per ketvirtį) svarsto, kaip vykdomas savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planas, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ar savo iniciatyva išklauso institucijų, įstaigų ir įmonių vadovus dėl savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atlikto atitikties, finansinio ir veiklos audito metu nustatytų trūkumų ar teisės aktų pažeidimų pašalinimo, prireikus kreipiasi pagal kompetenciją į merą ir (ar) į savivaldybės tarybą dėl savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos reikalavimų įvykdymo;

8) dirba pagal savivaldybės tarybos patvirtintą veiklos programą ir kiekvienų metų pradžioje už savo veiklą atsiskaito savivaldybės tarybai reglamento nustatyta tvarka;

9) nagrinėja iš asmenų gaunamus pranešimus ir pareiškimus apie savivaldybės administracijos, savivaldybės valdomų įmonių, savivaldybės įstaigų ir jų vadovų veiklą ir teikia dėl jų siūlymus pagal kompetenciją merui ar savivaldybės tarybai arba persiunčia juos nagrinėti kompetentingoms institucijoms ar įstaigoms.

21 straipsnis. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžiai

1. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja daugiau kaip pusė visų komiteto narių. Komitetai pagal savo kompetenciją priima rekomendacinius sprendimus. Savivaldybės tarybos komitetų sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių komiteto narių balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš, taip pat kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš ir susilaikiusių kartu sudėjus), lemia komiteto pirmininko balsas. Meras, savivaldybės administracija, jos struktūriniai padaliniai, savivaldybės biudžetinės ir viešosios įstaigos, kurių dalininkė ar savininkė yra savivaldybė, ir savivaldybės valdomos įmonės su jų veikla susijusius komitetų sprendimus turi apsvarstyti ir apie svarstymo rezultatus pranešti komitetams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Savivaldybės tarybos komitetų darbe patariamojo balso teise reglamento nustatyta tvarka gali dalyvauti jiems nepriklausantys tarybos nariai, suinteresuoti asmenys. Kai komiteto posėdyje svarstomas su valstybės, tarnybos ar komercine paslaptimi susijęs klausimas, komitetas jį nagrinėja uždarame posėdyje.

3. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžių darbotvarkės ne vėliau kaip likus 2 darbo dienoms iki komiteto posėdžio pradžios skelbiamos savivaldybės interneto svetainėje. Apie komiteto posėdžio laiką ir svarstyti parengtus klausimus ne vėliau kaip likus 2 darbo dienoms iki

komiteto posėdžio pradžios reglamento nustatyta tvarka pranešama visiems komiteto nariams ir suinteresuotiems asmenims.

4. Savivaldybės tarybos komitetų posėdžių metu daromas garso ir vaizdo įrašas. Komitetų posėdžiai, siekiant veiklos viešumo ir skaidrumo, išskyrus uždarus posėdžius, transliuojami tiesiogiai ir komitetų posėdžių garso ir vaizdo įrašai Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami viešai reglamento nustatyta tvarka savivaldybės interneto svetainėje. Svarstant valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančią, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) reikalavimų, susijusią informaciją ir (ar) teisės aktų, kuriuose yra valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančios, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusios informacijos, projektus, posėdžių garso ir vaizdo įrašai neviešinami.

5. Savivaldybės tarybos komiteto pirmininkas turi teisę gauti komiteto įgaliojimams vykdyti reikalingą informaciją iš valstybės ar savivaldybės institucijų, įstaigų ir valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių.

6. Savivaldybės tarybos komiteto posėdis gali vykti nuotoliniu būdu arba daliai savivaldybės tarybos narių fiziškai susirenkant į komiteto posėdį, o kitai savivaldybės tarybos narių daliai dalyvaujant nuotoliniu būdu (toliau – mišrusis būdas). Sprendimą organizuoti posėdį nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu priima komiteto pirmininkas savo iniciatyva arba gavęs komiteto nario prašymą dalyvauti posėdyje nuotoliniu būdu. Apie priimtą sprendimą komiteto posėdį organizuoti nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu nedelsiant elektroninių ryšių priemonėmis turi būti pranešta komiteto nariams ir kitiems posėdžio dalyviams. Mišriuoju būdu organizuojamame posėdyje kiti komiteto nariai ir kiti posėdžio dalyviai savo pasirinkimu gali dalyvauti nuotoliniu būdu arba atvykę į komiteto posėdžių salę. Komiteto posėdžiai nuotoliniu būdu ar mišriuoju būdu vykti negali, jeigu tam raštu prieštarauja daugiau kaip pusė visų komiteto narių, išskyrus:

1) kai dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino komiteto posėdžiai negali vykti savivaldybės tarybos nariams posėdyje dalyvaujant fiziškai;

2) artimiausią numatytą nuotoliniu būdu ar mišriuoju būdu vyksiantį komiteto posėdį.

7. Nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vyksiančio savivaldybės tarybos komiteto posėdžio klausimai rengiami ir posėdis vyksta laikantis visų šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų ir užtikrinant šiame įstatyme nustatytas savivaldybės tarybos nario teises. Nuotoliniu

būdu ar mišriuoju būdu priimant komiteto sprendimus, turi būti užtikrinamas komiteto nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

8. Nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino metu, kai būtina neatidėliotinai spręsti savivaldybės funkcijoms užtikrinti būtinus klausimus ir sprendimo nepriėmimas ar delsimas nedelsiant jį priimti lemtų neigiamus padarinius savivaldybės bendruomenei ar atskiriems jos nariams, mero sprendimu komitetų posėdžių darbotvarkės gali būti skelbiamos savivaldybės interneto svetainėje ir apie komiteto posėdžio laiką ir jame svarstytinus klausimus visais šiais atvejais pranešama per trumpesnę, negu nustatyta šio straipsnio 3 dalyje, terminą, bet ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki komiteto posėdžio pradžios.

22 straipsnis. Savivaldybės tarybos komisijos

1. Savivaldybės taryba savo iniciatyva arba mero siūlymu, išskyrus privalomai sudaromas Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją, gali sudaryti nuolatinės (tos kadencijos laikotarpiui) bei laikinąsias (atskiriems klausimams nagrinėti) komisijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Savivaldybės tarybos komisijų sudarymo tvarka nustatoma reglamente. Komisijų nuostatus tvirtina savivaldybės taryba. Deleguojant savivaldybės tarybos narius į komisijas, sudaromas iš savivaldybės tarybos narių, laikomasi proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Savivaldybės tarybos sudaromų komisijų nariais gali būti savivaldybės tarybos nariai, valstybės tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, ekspertai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, visuomenės atstovai (Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ar įstaigas, įgalioti atstovai), bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti savivaldybės gyventojai.

4. Savivaldybės tarybos sprendimu sudaromos komisijos, kurios pirmininku skiriamas savivaldybės tarybos narys, pirmininku skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos, kaip ji yra apibrėžiama šio įstatymo 11 straipsnyje, savivaldybės tarybos narys. Komisijos, kurios pirmininku skiriamas savivaldybės tarybos narys, pirmininkas, išskyrus Etikos komisijos pirmininką ir Antikorupcijos komisijos pirmininką, komisijos narių siūlymu komisijos sprendimu nesuėjus terminui netenka savo įgaliojimų, jeigu jis neatitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Jeigu šiame įstatyme nustatytų komisijų pirmininkų įgaliojimai nutrūksta nesuėjus

terminui, per 2 mėnesius nuo jų įgaliojimų nutrūkimo dienos šio įstatymo nustatyta tvarka turi būti paskirti nauji šiame įstatyme nustatytų komisijų pirmininkai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

5. Savivaldybės tarybos komisijos pirmininkas turi teisę gauti komisijos įgaliojimams vykdyti reikalingą informaciją iš valstybės ar savivaldybės institucijų, įstaigų ir valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių.

6. Savivaldybės tarybos komisijų darbe patarimojo balso teise reglamento nustatyta tvarka gali dalyvauti joms nepriklausantys tarybos nariai, suinteresuoti asmenys.

7. Savivaldybės tarybos komisijų posėdžių metu daromas garso ir vaizdo įrašas. Komisijų posėdžiai, išskyrus komisijų uždarus posėdžius, transliuojami tiesiogiai ir komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašai Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami viešai reglamento nustatyta tvarka savivaldybės interneto svetainėje. Antikorupcijos komisijai šios dalies nuostatos taikomos, jeigu ji nenusprendžia kitaip. Svarstant valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančią, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusią informaciją ir (ar) teisės aktų, kuriuose yra valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančios, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusios informacijos, projektus, posėdžių garso ir vaizdo įrašai neviešinami.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

8. Savivaldybės tarybos komisijos posėdis gali vykti nuotoliniu būdu ar mišriuoju būdu. Sprendimą organizuoti posėdį nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu priima komisijos pirmininkas savo iniciatyva arba gavęs komisijos nario prašymą dalyvauti posėdyje nuotoliniu būdu. Apie priimtą sprendimą komisijos posėdį organizuoti nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu nedelsiant elektroninių ryšių priemonėmis turi būti pranešta komisijos nariams ir kitiems posėdžio dalyviams. Mišriuoju būdu organizuojamame posėdyje kiti komisijos nariai ir kiti posėdžio dalyviai savo pasirinkimu gali dalyvauti nuotoliniu būdu arba atvykę į komisijos posėdžių salę. Komisijos posėdžiai nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vykti negali, jeigu tam raštu prieštarauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių, išskyrus:

1) kai dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino komisijos posėdžiai negali vykti savivaldybės tarybos nariams posėdyje dalyvaujant fiziškai;

2) artimiausią numatytą nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vyksiantį komisijos posėdį.

9. Nuotoliniu būdu arba mišriuoju būdu vyksiančio savivaldybės tarybos komisijos posėdžio klausimai rengiami ir posėdis vyksta laikantis visų šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų ir užtikrinant šiame įstatyme nustatytas savivaldybės tarybos nario teises. Nuotoliniu

būdu arba mišriuoju būdu priimant komisijos sprendimus, turi būti užtikrinamas komisijos nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

10. Savivaldybės tarybos komisijų posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių. Savivaldybės tarybos komisijų sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai (laikoma, kad balsai pasiskirstė po lygiai tada, kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš, taip pat kai balsų už gauta tiek pat, kiek prieš ir susilaikiusių kartu sudėjus), balsuojama dar kartą. Jeigu balsavus dar kartą balsai pasiskirsto po lygiai, balsavimas tęsiamas komisijos nuostatų nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

11. Savivaldybės tarybos sudaromų komisijų nariai, kurie nėra savivaldybės tarybos nariai, komisijų posėdžių metu atleidžiami nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje, išsaugant jiems darbo vietą, taip pat už darbą savivaldybės tarybos sudaromose komisijose, kurių sudarymas nustatytas kitais įstatymais, jiems apmokant Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

23 straipsnis. Etikos komisija

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui sudaro Etikos komisiją. Ši komisija sudaroma laikantis proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo. Komisijos sudėtis, išlaikant proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principą, turi būti pakeista ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos pasikeitimo. Etikos komisijos pirmininką iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių – deleguoja savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui. Šios komisijos pirmininko pavaduotoją komisijos narių siūlymu iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių daugumos – skiria savivaldybės taryba. Jeigu savivaldybės tarybos opozicija per 2 mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos nedeleguoja Etikos komisijos pirmininko arba deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba jeigu nėra paskelbta savivaldybės tarybos opozicija, Etikos komisijos pirmininką savivaldybės taryba komisijos narių siūlymu skiria iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių mažumos. Jeigu visi savivaldybės tarybos nariai sudaro savivaldybės tarybos daugumą, Etikos komisija, sudaryta iš savivaldybės tarybos daugumos atstovų, veikia tol, kol savivaldybės taryboje susidaro savivaldybės tarybos mažuma ar savivaldybės tarybos opozicija. Komisijos atsakingojo

sekretoriaus pareigas atlieka mero paskirtas savivaldybės administracijos darbuotojas, ši funkcija įrašoma į jo pareigybės aprašymą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Jeigu Etikos komisijos pirmininkas neatitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, jis netenka įgaliojimų nesuėjus terminui komisijos narių siūlymu savivaldybės tarybos sprendimu, o jeigu Etikos komisijos pirmininkas buvo deleguotas savivaldybės tarybos opozicijos, – jį savivaldybės tarybos opozicijos raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu artimiausio savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui, atšaukus. Jeigu artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje savivaldybės tarybos opozicija raštu neatšaukia savo deleguoto Etikos komisijos pirmininko ir nustatyta tvarka nedeleguoja kito savivaldybės tarybos nario ar deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, sprendimą dėl Etikos komisijos pirmininko įgaliojimų netekimo ir naujo komisijos pirmininko skyrimo komisijos narių siūlymu priima savivaldybės taryba.

3. Etikos komisija:

1) prižiūri, kaip meras ir savivaldybės tarybos nariai laikosi šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

2) analizuoja savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir šio įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

3) tiria ir priima sprendimus dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių mero ir savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms;

4) nagrinėja savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

5) analizuoja šio įstatymo nustatytų mero pareigų nevykdymo priežastis;

6) teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą priimti sprendimą dėl savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutrūkimo, jeigu šis tarybos narys yra praleidęs iš eilės 3 savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties;

7) tarybos narių, mero ir savo iniciatyva teikia tarybos nariams rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo;

8) tarybos narių ir savo iniciatyva teikia merui rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

24 straipsnis. Antikorupcijos komisija

1. Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui sudaro Antikorupcijos komisiją. Ši komisija sudaroma laikantis proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo. Komisijos sudėtis, išlaikant proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principą, turi būti pakeista ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos pasikeitimo. Antikorupcijos komisijos pirmininką iš šios komisijos narių deleguoja savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui. Šios komisijos pirmininko pavaduotoją komisijos narių siūlymu iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių daugumos – skiria savivaldybės taryba. Jeigu savivaldybės tarybos opozicija per 2 mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos nedeleguoja Antikorupcijos komisijos pirmininko arba deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba jeigu nėra paskelbta savivaldybės tarybos opozicija, Antikorupcijos komisijos pirmininką savivaldybės taryba komisijos narių siūlymu skiria iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių mažumos. Jeigu visi savivaldybės tarybos nariai sudaro savivaldybės tarybos daugumą, Antikorupcijos komisija, sudaryta iš savivaldybės tarybos daugumos atstovų, veikia tol, kol savivaldybės taryboje susidaro savivaldybės tarybos mažuma ar savivaldybės tarybos opozicija. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka mero paskirtas savivaldybės administracijos darbuotojas, ši funkcija įrašoma į jo pareigybės aprašymą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2. Jeigu Antikorupcijos komisijos pirmininkas neatitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, netenka įgaliojimų nesuėjus terminui komisijos narių siūlymu savivaldybės tarybos sprendimu, o jeigu Antikorupcijos komisijos pirmininkas buvo deleguotas savivaldybės tarybos opozicijos, – jį savivaldybės tarybos opozicijos raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu artimiausio savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui, atšaukus. Jeigu artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje savivaldybės tarybos opozicija raštu neatšaukia savo deleguoto Antikorupcijos komisijos pirmininko ir nustatyta tvarka nedeleguoja kito komisijos pirmininko ar deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, sprendimą dėl Antikorupcijos komisijos pirmininko

įgaliojimų netekimo ir naujo komisijos pirmininko skyrimo komisijos narių siūlymu priima savivaldybės taryba.

3. Antikorupcijos komisija:

1) reglamento nustatyta tvarka savivaldybės tarybos ar mero iniciatyva dalyvauja atliekant savivaldybės institucijų teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą;

2) dalyvauja rengiant savivaldybės korupcijos prevencijos veiksmų planą ir teikia išvadas merui ir savivaldybės tarybai dėl šio veiksmų plano ir jo įgyvendinimo;

3) nagrinėja savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl kovos su korupcija priemonių vykdymo;

4) informuoja visuomenę apie savo veiklą, vykdomas korupcijos prevencijos priemones savivaldybėje, taip pat apie kovos su korupcija rezultatus;

5) korupcijos prevencijos tikslais analizuoja savivaldybės administracijos, biudžetinių ir viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra savivaldybė, ir savivaldybės valdomų įmonių atliktus viešuosius pirkimus ir apie galimus korupcijos atvejus informuoja merą, savivaldybės tarybą, kompetentingas institucijas ar įstaigas. Antikorupcijos komisijos pirmininkas ir nariai turi teisę susipažinti su visa analizuojamų viešųjų pirkimų informacija;

6) atlieka kitas kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, susijusias su savivaldybėje įgyvendinama valstybės politika korupcijos prevencijos srityje.

VI SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VYKDOMOJI INSTITUCIJA

25 straipsnis. Meras

1. Išrinktas meras įgyja įgaliojimus ir pradeda eiti mero pareigas po to, kai prisiekia šio įstatymo nustatyta tvarka. Meras tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, savo sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

2. Per 3 mėnesius nuo tiesiogiai išrinkto mero priesaikos priėmimo dienos, meras paskiria savivaldybės administracijos direktorių, vicemerą (-us). Jeigu savivaldybės administracijos direktoriaus, vicemero įgaliojimai nutrūksta, per 2 mėnesius nuo įgaliojimų nutrūkimo dienos meras paskiria naują savivaldybės administracijos direktorių, vicemerą.

3. Draudžiama merą persekioti už pareikštą nuomonę savivaldybės tarybos ar jos komitetų, komisijų, savivaldybės kolegijos posėdžiuose. Už asmens įžeidimą ar šmeižtą, už asmens garbę ir

orumą žeminančios ir (ar) tikrovės neatitinkančios informacijos paskleidimą meras atsako įstatymų nustatyta tvarka.

4. Meras užtikrina, kad:

1) savivaldybei būtų tinkamai atstovaujama regiono plėtros tarybos kolegijoje ir šios kolegijos priimti sprendimai būtų tinkamai įgyvendinami savivaldybėje;

2) laiku ir tinkamai būtų rengiami savivaldybės teritorijos raidos analizės ir ilgalaikių socialinių, kultūrinių, ūkinių, investicinių ir kitų programų projektai, užtikrinama jų įgyvendinimo kontrolė;

3) būtų sudarytos tinkamos vietos gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus sąlygos, nustatytos šio įstatymo 42 straipsnyje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

4) būtų deramai atstovaujama savivaldybės interesams bendradarbiaujant ir sprendžiant klausimus su valstybės valdžios ir valstybinio administravimo subjektais, teisėsaugos institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, užsienio valstybių savivaldybėmis.

5. Mero sprendimai įforminami potvarkiais. Mero potvarkiai skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

6. Meras negali dirbti kitose institucijose, įstaigose, įmonėse ir organizacijose ir gauti kito atlyginimo, išskyrus atlyginimą už mokslinę, pedagoginę ar kūrybinę veiklą.

7. Atstovavimo Lietuvoje ir užsienyje išlaidoms apmokėti skirto mero fondo dydis nustatomas nedidinant bendrų savivaldybės reprezentacijai skirtų lėšų ir priklauso nuo savivaldybės tarybos narių skaičiaus: savivaldybės taryba, kurioje yra 41 ir daugiau tarybos narių, gali skirti kas mėnesį iki trijų, savivaldybės taryba, kurioje yra 27–31 tarybos narys, – iki dviejų, kitos savivaldybės – iki vieno Valstybės duomenų agentūros skelbiamo paskutinio Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio (toliau – VMDU) dydžio sumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2053](#), 2023-06-13, paskelbta TAR 2023-06-22, i. k. 2023-12415

26 straipsnis. Mero priesaika

1. Nustatomas toks išrinkto mero priesaikos tekstas:

„Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių savivaldybės gyventojų teises ir viešuosius interesus. Tepadeda man Dievas!“.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2460](#), 2023-12-23, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25954

2. Prisiekti leidžiama ir be paskutinio sakinio.
3. Mero priesaikos priėmimo tvarkai *mutatis mutandis* taikomos normos, nustatančios tarybos nario priesaikos priėmimo tvarką.
4. Meras, šio įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs su išlyga, Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu netenka mero mandato. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.
5. Prisiekusiam merui priesaiką priėmęs asmuo įteikia savivaldybės mero pažymėjimą.

27 straipsnis. Mero įgaliojimai

1. Meras yra atskaitingas savivaldybės tarybai ir savivaldybės bendruomenei už savo ir savivaldybės veiklą.

2. Meras:

1) organizuoja savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, teikia savivaldybės tarybai savivaldybės biudžeto projektą, biudžeto tikslinimą ir savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2) *Neteko galios nuo 2024-06-20*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3) *Neteko galios nuo 2024-06-20*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

4) sudaro savivaldybės tarybos posėdžių darbotvarkių projektus ir teikia savivaldybės tarybos sprendimų projektus, šaukia savivaldybės tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

5) pasirašo savivaldybės tarybos sprendimus ir posėdžių, kuriems pirmininkavo, protokolus;

6) teikia savivaldybės tarybai tvirtinti savivaldybės biudžetinių įstaigų, išskyrus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą, nuostatus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

7) priima į pareigas ir atleidžia iš jų savivaldybės biudžetinių įstaigų ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovus; įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su savivaldybės biudžetinių įstaigų ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovų darbo santykiais, Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

8) kontroliuoja ir prižiūri savivaldybės viešojo administravimo institucijų, įstaigų ir įmonių vadovų veiklą, kaip jie įgyvendina įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir savivaldybės tarybos sprendimus;

9) koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbą, įgyvendina juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises bei pareigas ir atlieka kitas pagal įstatymus ir savivaldybės tarybos sprendimus priskirtas savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijas;

10) organizuoja savivaldybės strateginio planavimo procesą, atsako už patvirtintų savivaldybės planavimo dokumentų ir jų įgyvendinimo ataskaitų viešinimą;

11) teikia tvirtinti savivaldybės tarybai savivaldybės bendrąjį planą ar savivaldybės dalių bendruosius planus;

12) tvirtina detaliuosius planus ir vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentus;

13) įstatymų nustatytais atvejais tvirtina žemėtvarkos planavimo dokumentus;

14) teikia savivaldybės tarybai tvirtinti gyvenamųjų vietovių ar jų dalių suskirstymą (sugrupavimą) į seniūnaitijas (kai jos sudaromos);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

15) atkuria savivaldybės valdomo išlikusio nekilnojamojo turto nuosavybės teises religinėms bendruomenėms ir bendrijoms;

16) reglamento nustatyta tvarka atstovauja pats arba įgalioja kitus asmenis atstovauti savivaldybei teisme, bendradarbiaujant su kitomis savivaldybėmis, valstybės ar užsienio šalių institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis;

17) atstovauja savivaldybei regiono plėtros tarybos kolegijoje;

18) gavęs savivaldybės tarybos pritarimą, sudaro savivaldybės bendradarbiavimo su valstybės institucijomis, kitomis savivaldybėmis ar užsienio institucijomis sutartis;

19) pagal savivaldybės tarybos nustatytą tvarką atstovavimo Lietuvoje ir užsienyje išlaidoms apmokėti gali naudoti mero fondo lėšas ir atsiskaito už jų naudojimą;

20) reglamento nustatyta tvarka teikia savivaldybės tarybai vicemero (-ų) kandidatūrą (-as);

21) teikia savivaldybės tarybai siūlymus dėl mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių skaičiaus nustatymo;

22) Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka skiria į pareigas ir atleidžia iš jų mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus;

23) suteikia savivaldybės administracijos direktoriui, vicemerui ir kitiems mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams atostogas, siunčia šiuos asmenis į komandiruotes;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

24) reglamento nustatyta tvarka skelbia vietos gyventojų apklausą;

25) reglamento nustatyta tvarka gali siūlyti savivaldybės tarybai pavesti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti veiklos plane nenumatytą savivaldybės administravimo subjektų ar savivaldybės valdomų įmonių atitikties, finansinį ir veiklos auditą, priima savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pateiktas audito ataskaitas ir išvadas dėl atlikto atitikties, finansinio ir veiklos audito rezultatų, prireikus organizuoja šių ataskaitų ir išvadų svarstymą savivaldybės tarybos komitetų ir savivaldybės tarybos posėdžiuose;

26) savo kompetencijos klausimais gali sudaryti darbo grupes iš savivaldybės tarybos narių šių sutikimu, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kitų savivaldybės teritorijoje veikiančių asmenų ir visuomenės atstovų;

27) organizuoja savivaldybės tarybos narių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikacijos tobulinimą;

28) priima sprendimus dėl žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

29) išduoda sutikimus ir priima sprendimus dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės naudojimo, susijusius su statytojo teisės įgyvendinimu, susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų tiesimu, veikla vandens telkiniuose ir žemės gelmių tyrimu; valstybinės žemės nuomos teisės perleidimo ar įkeitimo; teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatymo; sandoriu nustatomų servitutų patikėjimo teise valdomuose valstybinės žemės sklypuose nustatymo, bendraturčio teisių įgyvendinimo ir pasirašymo žemės sklypo ribų paženklinimo akte ir (ar) žemės sklypo plane;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

30) išduoda sutikimus laikinai naudotis žemės ūkio veiklai vykdyti žemės sklypais nesuformuotais laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotais, patikėjimo teise valdomais savivaldybių;

Straipsnio dalies punkto redakcija nuo 2027-01-01:

30) *netenka galios.*

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2557](#), 2024-04-18, paskelbta TAR 2024-04-24, i. k. 2024-07455

31) vykdo kitus šiame ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2¹. Meras įgaliojimams vykdyti gali pasitelkti savivaldybės administraciją.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Meras turi nuolat bendrauti su savivaldybės nuolatiniais gyventojais. Meras reglamento nustatyta tvarka atsiskaito savivaldybės bendruomenei už savo veiklą. Ši informacija apie mero veiklos rezultatus įtraukiama į šio įstatymo 62 straipsnyje nurodytą savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį.

4. Šio straipsnio 2 dalies 12, 13, 28, 29 ir 30 punktuose nustatytas funkcijas meras, merą pavaduojantis vicemeras arba laikinai mero pareigas einantis savivaldybės tarybos narys turi teisę įgalioti atlikti savivaldybės administracijos direktorių.

Straipsnio dalies redakcija nuo 2027-01-01:

4. Šio straipsnio 2 dalies 12, 13, 28 ir 29 punktuose nustatytas funkcijas meras, merą pavaduojantis vicemeras arba laikinai mero pareigas einantis savivaldybės tarybos narys turi teisę įgalioti atlikti savivaldybės administracijos direktorių.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2557](#), 2024-04-18, paskelbta TAR 2024-04-24, i. k. 2024-07455

28 straipsnis. Savivaldybės tarybos priimto teisės akto gražinimas pakartotinai svarstyti, jo svarstymas ir priėmimas

1. Meras turi teisę ne vėliau kaip per 5 darbo dienas motyvuotai gražinti savivaldybės tarybos priimtus teisės aktus savivaldybės tarybai pakartotinai svarstyti.

2. Meras, motyvuotai gražinęs savivaldybės tarybai jos priimtą teisės aktą pakartotinai svarstyti, šaukia savivaldybės tarybos posėdį reglamento nustatyta tvarka.

3. Mero motyvuotai gražintą teisės aktą savivaldybės taryba pakartotinai svarsto iš naujo arba priima sprendimą laikyti jį nepriimtą.

4. Gražinto teisės akto priėmimo metu balsuojama, ar priimti teisės aktą su mero teikiamomis pataisomis, ar be pakeitimų. Pakartotinai savivaldybės tarybos apsvarstytas teisės aktas laikomas priimtu su mero teikiamomis pataisomis, jeigu už jį balsavo daugiau kaip pusė savivaldybės tarybos posėdyje dalyvaujančių tarybos narių. Pakartotinai savivaldybės tarybos apsvarstytas teisės aktas laikomas priimtu be mero teikiamų pataisų, jeigu už jį balsavo daugiau kaip 1/2 visų savivaldybės tarybos narių.

29 straipsnis. Mero teisės

1. Merui netaikomos Darbo kodekso nuostatos, išskyrus nuostatas, reglamentuojančias darbo ir poilsio laiką, atostogas, kiek tai nenustatyta šio straipsnio 2 dalyje, žalos atlyginimą ir darbuotojų saugą ir sveikatą.

2. Meras turi teisę į 22 darbo dienų trukmės kasmetines minimaliąsias atostogas. Merui už kiekvienų 5 metų tarnybos stažą, kaip jis apibrėžiamas Valstybės tarnybos įstatyme, suteikiamos 3 darbo dienos kasmetinių papildomų atostogų, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 37 darbo dienos. Merui atostogos suteikiamos reglamento nustatyta tvarka. Atostogų metu meras neatlieka mero pareigų.

3. Vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, merui gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos: nėštumo ir gimdymo, tėvystės, mokymosi, nemokamos.

3¹. Atostogas meras suteikia sau potvarkiu. Apie merui suteiktas atostogas reglamento nustatyta tvarka informuojama savivaldybės taryba.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

4. Meras turi teisę į Darbo kodekse nustatytas lengvatas asmenims, auginantiems vaikus, ir į lengvatas asmenims su negalia.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

5. Meras priima potvarkius dėl savo vykimo į komandiruotes. Apie mero komandiruotę reglamento nustatyta tvarka informuojama savivaldybės taryba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

6. Meras savo įgaliojimų laikotarpiu gali turėti visuomeninių konsultantų, kurie mero prašymu teikia jam konsultacijas, pasiūlymus, išvadas ir kitą informaciją. Mero visuomeniniu konsultantu gali būti pilnametis asmuo. Mero visuomeniniu konsultantu negali būti asmuo, kuris įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą, taip pat jeigu jis yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys. Siekiant užtikrinti viešumą ir skaidrumą, informacija apie asmenį, mero paskirtą jo visuomeniniu konsultantu (asmens vardas, pavardė, paskyrimo data), nedelsiant paskelbiama savivaldybės interneto svetainėje ir joje skelbiama tol, kol asmuo eina mero visuomeninio konsultanto pareigas.

7. Pasibaigus mero įgaliojimų laikui, jeigu jis neišrenkamas meru dar vienai kadencijai, arba mero įgaliojimams nutrūkus nesuėjus terminui (išskyrus atvejus, kai meras savo įgaliojimų netenka savivaldybės tarybos sprendimu pagal šio įstatymo 13 straipsnį), buvęs meras turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į iki išrinkimo meru eitas valstybės tarnautojo pareigas

(išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas), o kai tokios galimybės nėra, – į kitas lygiavertes ar žemesnes valstybės tarnautojo pareigas (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas). Be to, šioje dalyje nustatytu atveju meras turi teisę grįžti į iki išrinkimo meru eitas pareigas, jeigu jis ėjo šias pareigas savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje, o kai tokios galimybės nėra, – į kitas pareigas savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje. Jeigu iki išrinkimo meru šis asmuo ėjo pareigas savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje, kurioms buvo nustatyta kadencija, kai yra tokia galimybė, jis turi teisę grįžti į šias pareigas likusiam kadencijos laikui. Jeigu šis asmuo iki išrinkimo meru tokių pareigų nėjo arba atsisakė pasiūlytų kitų žemesnių valstybės tarnautojo pareigų arba kitų pareigų savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje, jam išmokama 3 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka. Ši išmoka išmokama per 3 mėnesius lygiomis dalimis kas mėnesį. Jeigu asmuo pradeda eiti pareigas valstybės tarnyboje anksčiau negu po 3 mėnesių, likusi neišmokėta išmokos dalis nemokama. Jeigu šis asmuo mero pareigas ėjo mažiau kaip vienus metus iki kadencijos pabaigos, jam išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka.

30 straipsnis. Mero pavadavimas, laikinas mero pareigų ėjimas

1. Merą pavaduoja mero paskirtas vicemeras, kai:

1) meras dėl atostogų, laikinojo nedarbingumo, nusišalinimo ar kitų pateisinamų priežasčių

laikinais neina savo pareigų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2) mero įgaliojimai sustabdyti teismo nutartimi.

2. Merą pavaduojantis vicemeras vykdo visus šiame ir kituose įstatymuose nustatytus mero įgaliojimus, išskyrus nustatytuosius šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 4, 5, 7, 15, 19, 20 ir 21 punktuose. Vicemerui pavaduojant merą, šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 15 punkte nustatytus mero įgaliojimus vykdo savivaldybės taryba, o šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 7 punktuose nustatytus mero įgaliojimus – laikinai savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Mero pareigas laikinai eina savivaldybės tarybos posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma paskirtas tarybos narys, kai:

1) mero įgaliojimai nutrūksta nesuėjus terminui;

2) išrinktas nepriesiekęs meras netenka mandato ar mero rinkimų rezultatai pripažįstami negaliojančiais.

4. Mero pareigas laikinai einantis savivaldybės tarybos paskirtas tarybos narys vykdo visus mero įgaliojimus, išskyrus nustatytuosius šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 15, 20 ir 21 punktuose. Šiuo atveju mero įgaliojimus, nustatytus šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 15 punkte, vykdo savivaldybės taryba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

5. Savivaldybės tarybos nariui laikinai einant mero pareigas jo kaip savivaldybės tarybos nario teisės ir pareigos laikinai sustabdomos.

6. Mero pareigas laikinai einančio tarybos nario darbo užmokestį pagal įstatymų nustatytus koeficientus tvirtina savivaldybės taryba.

31 straipsnis. Mero įgaliojimų sustabdymas

1. Mero įgaliojimai gali būti sustabdomi teismo nutartimi. Mero įgaliojimus sustabdžius teismo nutartimi, įgaliojimų sustabdymo laikotarpiu merui mokamas 0,5 VMDU dydžio atlyginimas.

2. Mero įgaliojimai taip pat gali būti sustabdomi Tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatyme nustatytu pagrindu.

32 straipsnis. Vicemerai (vicemerai)

1. Meras savo įgaliojimų laikui skiria vieną ar kelis vicemerus. Vicemerai yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai. Vicemerai atlieka mero nustatytas funkcijas ir pavedimus.

2. Meras savivaldybės tarybai teikia kandidatūrą į vicemero pareigas. Jeigu savivaldybės taryba du kartus iš eilės nepitaria teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas ir (arba) šio klausimo nesvarsto, meras turi teisę savo sprendimu savivaldybės tarybai teiktą kandidatą paskirti vicemeru. Jeigu meras, savivaldybės tarybai pirmą kartą nepitarus jo teiktai kandidatūrai arba jos nesvarsčius, teikė kito asmens kandidatūrą į vicemero pareigas, meras turi teisę savo sprendimu vicemeru paskirti pasirinktinai vieną iš savivaldybės tarybai teiktų kandidatų į vicemero pareigas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Didžiausias galimas savivaldybės vicemerų skaičius nustatomas atsižvelgiant į savivaldybės tarybos narių skaičių. Savivaldybėje, kurios tarybą sudaro 41 ir daugiau tarybos narių, gali būti steigiamos ne daugiau kaip keturios vicemero pareigybės; savivaldybėje, kurios

tarybą sudaro 27–31 tarybos narys, gali būti steigiamos ne daugiau kaip trys vicemero pareigybės; kitose savivaldybėse gali būti steigiama ne daugiau kaip dvi vicemero pareigybės.

4. Vicemerui užtikrinama teisė grįžti į iki paskyrimo vicemeru eitas pareigas, *mutatis mutandis* taikant normas, nustatančias administracijos direktoriaus teisę grįžti į iki paskyrimo administracijos direktoriumi eitas pareigas.

VII SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA IR SENIŪNIJOS

33 straipsnis. Savivaldybės administracija

1. Savivaldybės administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinančios pareigybės ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai). Savivaldybės administracijos nuostatus mero teikimu tvirtina ir keičia savivaldybės taryba. Savivaldybės administracijos įgaliojimai nėra susiję su savivaldybės tarybos ir mero įgaliojimų pabaiga. Savivaldybės administracija turi herbinį antspaudą ir sąskaitų bankuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

2. Savivaldybės tarybos posėdžius, komitetus, merą, kiek mero veikla susijusi su savivaldybės tarybos posėdžiais, aptarnauja, rengia savivaldybės tarybos sprendimų projektus ir vertina savivaldybės tarybos sprendimų projektų atitiktį šiame įstatyme ir reglamente nustatytiems reikalavimams savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius (-iai). Padėti jam (jiems) atlikti priskirtas funkcijas jis (jie) gali pasitelkti savivaldybės administraciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Savivaldybės administracija:

1) savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina;

2) įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų;

3) įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą;

4) administruoja viešųjų paslaugų teikimą;

5) rengia savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų projektus, savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus;

6) reglamento nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo savivaldybės tarybos sprendimo projekto registravimo dienos pateikia išvadas dėl savivaldybės tarybos sprendimo projekto, išskyrus šios dalies 5 punkte ir šio įstatymo 17 straipsnio 12 dalyje nurodytus sprendimų projektus. Jeigu savivaldybės tarybos sprendimo projektas didelės apimties, savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu išvadų pateikimo terminas vieną kartą gali būti pratęstas iki 10 darbo dienų. Šio įstatymo 17 straipsnio 12 dalyje nustatytu atveju išvada pateikiama reglamento nustatyta tvarka iki savivaldybės tarybos posėdžio;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

7) atlieka savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriaus (-ių), mero, tarybos narių ir savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą;

8) padeda merui vykdyti jam suteiktus įgaliojimus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

9) padeda savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriui (-iams) įgyvendinti jam (jiems) pavestas funkcijas.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

34 straipsnis. Savivaldybės administracijos direktorius

1. Savivaldybės administracijos direktorius vadovauja savivaldybės administracijai. Jis yra įstaigos vadovas. Savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

2. Savivaldybės administracijos direktorių skiria ir atleidžia meras. Savivaldybės administracijos direktorius skiriamas mero įgaliojimų laikui. Savivaldybės administracijos direktorius yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas.

3. Asmuo, skiriamas į savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas, turi atitikti įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, taikomus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

4. Tol, kol savivaldybės administracijos direktorius nepaskirtas, savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas gali eiti mero ar merą pavaduojančio vicemero ar mero pareigas laikinai einančio tarybos nario paskirtas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas.

5. Nutrūkus savivaldybės administracijos direktorių į pareigas paskyrusio mero įgaliojimams arba jeigu savivaldybės administracijos direktorius atsistatydina ar atleidžiamas iš šių pareigų, išskyrus atleidimą už tarnybinius nusižengimus, savivaldybės administracijos direktorius turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į iki paskyrimo savivaldybės administracijos direktoriumi eitas valstybės tarnautojo pareigas (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas ir savivaldybės kontrolieriaus, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojo ir darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, pareigas), o kai tokios galimybės nėra, – į kitas lygiavertes ar žemesnes valstybės tarnautojo pareigas (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas). Be to, šioje dalyje nustatytu atveju savivaldybės administracijos direktorius turi teisę grįžti į iki paskyrimo savivaldybės administracijos direktoriumi eitas pareigas, jeigu jis ėjo šias pareigas savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje, o kai tokios galimybės nėra, – į kitas pareigas savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje. Jeigu iki paskyrimo savivaldybės administracijos direktoriumi šis asmuo ėjo pareigas savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje, kurioms buvo nustatyta kadencija, kai yra tokia galimybė, jis turi teisę grįžti į šias pareigas likusiam kadencijos laikui. Jeigu šis asmuo iki paskyrimo savivaldybės administracijos direktoriumi tokių pareigų nėjo arba atsisakė pasiūlytų kitų žemesnių valstybės tarnautojo pareigų arba kitų pareigų savivaldybės ar valstybės biudžetinėje ar viešojoje įstaigoje arba savivaldybės valdomoje įmonėje, išmokos jam mokamos Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Savivaldybės administracijos direktorius:

- 1) valdo savivaldybės administracijai skirtus biudžeto asignavimus;
- 2) organizuoja savivaldybės administracijos darbą, tvirtina struktūrinių padalinių ir savivaldybės administracijos filialų – seniūnijų – nuostatus, tvirtina savivaldybės administracijos, seniūnijų metinius veiklos planus ir kitus strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimą detalizuojančius dokumentus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą, atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

- 3) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, seniūnijų – biudžetinių įstaigų – vadovus – seniūnus, atlieka kitas Valstybės tarnybos įstatymo ir mero jam priskirtas personalo valdymo funkcijas;

- 4) įstatymų nustatytais atvejais organizuoja žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimą;

5) įstatymų nustatytais atvejais organizuoja savivaldybės bendrojo plano arba savivaldybės dalių bendrųjų planų, detaliųjų planų ir vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą;

6) *Neteko galios nuo 2024-06-20*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

7) išduoda leidimus naudoti žūklės plotus vandens telkiniuose, tvirtina žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos žuvininkystės vandens telkiniuose priemonių planus teisės aktų nustatyta tvarka;

8) suteikia patalpas Lietuvos Respublikos Seimo nariams pagal Lietuvos Respublikos Seimo statutą;

9) karo komendanto prašymu teikia jam dokumentus ir informaciją, būtiną pasirengti Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatytoms karo komendanto funkcijoms atlikti ir jas atliekant;

10) kaip įstaigos vadovas, pats vykdo mero suteiktus įgaliojimus ir atlieka kitus tiesioginius mero pavedimus arba įstatymų nustatytais atvejais paveda tai atlikti kitiems savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086

11) vykdo kitus šiame ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

7. Kai savivaldybės teritorijoje įvedamas tiesioginis valdymas, savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimų klausimas sprendžiamas Tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Seniūnija ir seniūnas

1. Seniūnijos gali būti šių formų:

- 1) savivaldybės administracijos filialai;
- 2) biudžetinės įstaigos.

2. Seniūnija – biudžetinė įstaiga – gali būti steigiamą, jeigu ji aptarnaujamos teritorijos gyventojams teikia viešąsias paslaugas. Seniūnija gali būti jai skirtų savivaldybės biudžeto asignavimų valdytoja, kai tai nurodyta savivaldybės tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2328](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-23, i. k. 2023-25315

3. Priimdama sprendimą dėl seniūnijos – biudžetinės įstaigos – steigimo, savivaldybės taryba privalo įvertinti:

1) savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybos rekomendaciją dėl seniūnijos – biudžetinės įstaigos – steigimo tikslingumo, įvertinus seniūnijos teikiamų ar numatomų teikti viešųjų paslaugų kiekį, mastą ir kokybę, kiek bus tenkinami gyvenamųjų vietovių bendruomenių viešieji interesai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2) seniūnaičių sueigos sprendimą dėl seniūnijos – biudžetinės įstaigos – steigimo.

4. Savivaldybės taryba sprendžia dėl seniūnijos formos keitimo tikslingumo.

5. Seniūnijos – savivaldybės administracijos filialo – veiklą nustato savivaldybės administracijos direktoriaus tvirtinami seniūnijos nuostatai. Seniūnijos – biudžetinės įstaigos – veiklą nustato savivaldybės tarybos tvirtinami seniūnijos nuostatai.

6. Seniūnijos veikla organizuojama pagal seniūnijos metinį veiklos planą.

7. Seniūnijos veikla finansuojama iš savivaldybės biudžeto ir kitų įstatymuose nustatytų lėšų. Seniūnija gali turėti sąskaitą banke.

8. Seniūnas yra seniūnijos vadovas. Seniūnas yra valstybės tarnautojas: seniūnijos – savivaldybės administracijos filialo – seniūnas yra karjeros valstybės tarnautojas, seniūnijos – biudžetinės įstaigos – seniūnas yra valstybės tarnautojas – įstaigos vadovas. Seniūnas turi seniūnijos – savivaldybės asignavimų valdytojos – vadovo teises ir vykdo seniūnijos – savivaldybės asignavimų valdytojos – vadovo pareigas, kai seniūnija savivaldybės tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete nurodyta kaip savivaldybės biudžeto asignavimų valdytoja.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2328](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-23, i. k. 2023-25315

9. Seniūną ir seniūną – ir savivaldybės administracijos filialo, ir biudžetinės įstaigos vadovą – į pareigas priima ir iš jų atleidžia savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis šiuo įstatymu ir Valstybės tarnybos įstatymu. Į seniūno pareigas priimama tik konkurso būdu, išskyrus atvejus, kai asmeniui, savo noru atsistatydinusiame iš seniūno pareigų, atkuriamas valstybės tarnautojo statusas taikant Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas garantijas, kai keičiama seniūnijos forma, o seniūno pareigas einantis asmuo atitinka reikalavimus, nustatytus šio straipsnio 10 dalyje. Priimant į seniūno pareigas taip pat netaikomos Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos dėl perkėlimo į seniūno pareigas po karjeros valstybės tarnautojų vertinimo ir tarnybinio kaitumo. Pretendentų į seniūno pareigas konkurso komisija sudaroma iš 7 narių: ne mažiau kaip 3 ir ne daugiau kaip 4 šios komisijos nariai turi būti tos seniūnijos aptarnaujamos teritorijos išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti asmenys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2006](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11584

10. Kai keičiama seniūnijos forma, seniūnas turi teisę būti be konkurso priimtas į kitos formos seniūnijos seniūno pareigas, kai seniūno pareigas einantis asmuo atitinka reikalavimus, taikomus kitos formos seniūnijos vadovui, ir visi jo metiniai tarnybinės veiklos vertinimai iki tol buvo tik kaip atitinkantys lūkesčius ir (ar) viršijantys lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – geri ir (ar) labai geri).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2006](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11584

11. Seniūnas yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas savivaldybės administracijos direktoriui, seniūnas – biudžetinės įstaigos vadovas – taip pat atskaitingas savivaldybės tarybai.

12. Seniūnas turi herbinius antspaudus su valstybės herbu ir su gyvenamosios vietovės, kurioje yra seniūnijos buveinė, ar savivaldybės herbu ir šiuos herbinius antspaudus naudoja teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Seniūno sprendimai įforminami įsakymais.

14. Seniūnų interesams atstovauti valstybės institucijose ir Lietuvos savivaldybių asociacijoje gali būti steigiama Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacija.

36 straipsnis. Seniūno funkcijos

Seniūnas:

1) Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka neatlygintinai atlieka seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojams notarinius veiksmus ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka neatlygintinai tvirtina seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojų oficialiesiems testamentams prilyginamus testamentus. Seniūnas notarinius veiksmus atlieka seniūnijos patalpose. Atlikti notarinius veiksmus ne seniūnijos patalpose seniūnas gali tik tuo atveju, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties negali atvykti į seniūnijos patalpas ir iškviečia seniūną į savo gyvenamąją vietą;

2) teisės aktų nustatyta tvarka merui pavedus suteikia ir keičia numerius pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba;

3) savivaldybės administracijos direktoriui teikia siūlymus dėl savivaldybės strateginio plėtros plano, atskirų savivaldybės ūkio šakų (sektorių) plėtros programos ir savivaldybės veiklos plano projektų, rengia seniūnijos metinio veiklos plano projektą ir šio plano įgyvendinimo ataskaitą, teikia juos svarstyti seniūnijos seniūnaičių sueigoje; supažindina seniūnaičius ir vietos

gyventojus su patvirtintu seniūnijos metiniu veiklos planu ir aptaria seniūnijos metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitą;

4) šaukia seniūnaičių ar seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojų sueigas, rengia šių sueigų darbotvarkes, apibendrina šiose sueigose priimtus sprendimus ir perduoda juos vertinti atsakingoms institucijoms, informuoja šias sueigas apie atsakingų institucijų priimtus sprendimus, susijusius su šiose sueigose priimtais sprendimais, prireikus organizuoja gyventojų susitikimus su savivaldybės ar valstybės institucijų ir įstaigų atstovais, apibendrina pateiktas pastabas, pasiūlymus ir teikia juos merui ir savivaldybės administracijos direktoriui;

5) informuoja seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojus apie savivaldybės veiklą ir organizuoja konsultavimąsi su jais, laikydamasis šio įstatymo 43 ir 44 straipsniuose nustatytų reikalavimų;

6) ne rečiau kaip kartą per metus, laikydamasis šio įstatymo 43 straipsnyje nustatytų reikalavimų, paskelbia seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojams seniūnijos metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitos projektą, teikia jį svarstyti išplėstinei seniūnaičių sueigai; seniūnaičių sueigos sprendimą ir seniūnijos metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitą teikia merui, o seniūnas – biudžetinės įstaigos vadovas – ir savivaldybės tarybai;

7) dalyvauja savivaldybės institucijų posėdžiuose, kai svarstomi su seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojų viešaisiais reikalais susiję klausimai, arba įgalioja tai daryti kitą seniūnijos valstybės tarnautoją ar darbuotoją, dirbantį pagal darbo sutartį;

8) seniūnijos nuostatuose nustatyta tvarka organizuoja seniūnijos veiklą.

37 straipsnis. Seniūnijos funkcijos

1. Seniūnija:

1) tvarko gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, išduoda seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojams Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatytus, taip pat įstatymuose numatytus kitus faktinę padėtį patvirtinančius dokumentus;

2) registruoja žemės, vandens telkinių, miško sklypų savininkų, valdytojų ir naudotojų pranešimus apie medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą ir teikia duomenis savivaldybės administracijos direktoriui;

3) Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda leidimus laidoti, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje atlieka kapinių priežiūrą.

2. Seniūnija seniūnijos nuostatuose nustatyta tvarka ir mastu:

1) dalyvauja organizuojant viešųjų paslaugų teikimą ir (ar) prižiūrint, kaip teikiamos viešosios paslaugos, teikia pasiūlymus savivaldybės administracijai dėl viešųjų paslaugų teikimo gerinimo, o šio įstatymo 54 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais pati teikia šias paslaugas;

2) dalyvauja rengiant ir įgyvendinant gyventojų užimtumo programas;

3) dalyvauja organizuojant viešuosius darbus ir visuomenei naudingą veiklą;

4) dalyvauja vykdant socialinės paramos teikimą ir socialinių išmokų, pašalpų mokėjimą bei kontrolę;

5) dalyvauja vertinant atskirų šeimų (asmenų) gyvenimo sąlygas bei poreikius ir surašant buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, teikia savivaldybės administracijai siūlymus dėl socialinės paramos toms šeimoms (asmenims) reikalingumo ir paramos būdų;

6) dalyvauja vykdant vaiko teisių apsaugą, užtikrina prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą ir darbą su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis;

7) renka ir merui teikia duomenis, reikalingus savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų apskaitai;

8) dalyvauja organizuojant Respublikos Prezidento, Seimo rinkimus, rinkimus į Europos Parlamentą, savivaldybės tarybos, mero rinkimus ir referendumus;

9) dalyvauja organizuojant vietos gyventojų apklausas, atliekant gyventojų ir būstų, kitus visuotinius surašymus;

10) dalyvauja organizuojant ir įgyvendinant civilinę saugą;

11) teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja įgyvendinant valstybės perduotas funkcijas žemės ūkio srityje;

12) dalyvauja rengiant ir įgyvendinant vietos veiklos grupių programas ir vietos plėtros strategijas;

13) dalyvauja organizuojant gyventojų sporto ir kultūros renginius;

14) dalyvauja kuriant ir įgyvendinant informacinės visuomenės plėtros programas;

15) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

3. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą funkciją savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu gali būti pavesta atlikti seniūnijai ir kitam savivaldybės administracijos struktūriniam padaliniui.

VIII SKYRIUS

ATSTOVAVIMAS GYVENAMŲJŲ VIETŲVIŲ BENDRUOMENĖMS

38 straipsnis. Seniūnaitijų sudarymas ir seniūnaičio statusas

1. Seniūnaitijos sudaromos, jeigu yra įsteigtos seniūnijos. Jeigu seniūnijos nesteigiamos, savivaldybės tarybos sprendimu seniūnaitijos gali būti sudaromos.

2. Seniūnaitijos sudaromos iš gyvenamųjų vietovių ar jų dalių (vienos ar kelių bendras ribas turinčių gyvenamųjų vietovių, vienos ar kelių bendras ribas turinčių gyvenamosios vietovės dalių). Sudarant seniūnaitijas, seniūnaitijos gyventojų, susietų kaimynystės ryšiais ir poreikiais, skaičius paprastai turi būti ne didesnis kaip 500 gyventojų. Sudarant seniūnaitijas miestuose iš vienos ar kelių bendras ribas turinčių kompaktiškai užstatytų teritorijų, kuriose gyventojų tankis ne mažesnis kaip 100 gyventojų / ha, gyventojų, susietų kaimynystės ryšiais ir poreikiais, skaičius paprastai turi būti ne didesnis kaip 3 000 gyventojų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3. Seniūnaitijų gyventojai, turintys teisę rinkti šios savivaldybės tarybą, šio įstatymo ir savivaldybės tarybos nustatyta tvarka renka gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovus – seniūnaičius. Seniūnaitis renkamas 4 metams, bet ne ilgiau, negu iki išrinkus savivaldybės tarybą surengtuose seniūnaičių rinkimuose bus išrinktas seniūnaitis, išskyrus šio straipsnio 17 dalyje nustatytą atvejį. Seniūnaitis dirba visuomeniniais pagrindais.

4. Seniūnaičių rinkimai organizuojami ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo tos dienos, kai į pirmąjį savivaldybės tarybos posėdį susirenka ir prisiekia išrinktos savivaldybės tarybos nariai. Seniūnaičių rinkimų datą skelbia meras arba mero pavedimu – seniūnas. Jeigu seniūnijos neįsteigtos, seniūnaičių rinkimų datą skelbia meras arba mero pavedimu – paskirtas valstybės tarnautojas. Seniūnaičių rinkimų data skelbiama ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų dienos. Seniūnaičių rinkimų data, rinkimų būdas (-ai) ir kita aktuali informacija apie seniūnaičių rinkimus skelbiama savivaldybės interneto svetainėje, viešai savivaldybės ir seniūnijos patalpose, skelbimų lentose (ten, kur jos oficialiai įrengtos) ir vietinėse ar regioninėse visuomenės informavimo priemonėse.

5. Kandidatus į seniūnaičius gali siūlyti tik tos seniūnaitijos, kurioje renkamas seniūnaitis, gyventojai, bendruomeninės organizacijos.

6. Kandidatu į seniūnaičius gali būti seniūnaitijos gyventojas, turintis teisę rinkti šios savivaldybės tarybą ir deklaravęs gyvenamąją vietą toje seniūnaitijoje, kurioje jo kandidatūra siūloma į seniūnaičius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

7. Seniūnaičiu negali būti renkamas asmuo, kuris:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

2) yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys.

8. Seniūnaičiu negali būti renkamas tos savivaldybės tarybos narys, savivaldybės administracijos direktorius, vicemeras (-ai), savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

9. Seniūnaičiu negali būti renkamas asmuo, kuris teismo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje.

10. Seniūnaičiai renkami savivaldybės tarybos nustatyta tvarka organizuojant gyventojų susirinkimą arba gyventojams balsuojant raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis savivaldybės interneto svetainėje. Išrinktu seniūnaičiu laikomas daugiausia balsų gavęs kandidatas.

11. Seniūnaičių rinkimai laikomi įvykusiais, jeigu rinkimuose dalyvauja ne mažiau kaip 5 procentai seniūnaitijos gyventojų, turinčių teisę rinkti seniūnaitį. Neįvykus rinkimams, pakartotiniai rinkimai organizuojami ne vėliau kaip po 2 mėnesių. Pakartotiniams rinkimams netaikomas šioje dalyje nustatytas reikalavimas dėl rinkimuose dalyvaujančių gyventojų skaičiaus.

12. Išrinktam seniūnaičiui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po rinkimų įteikiamas mero nustatytos formos seniūnaičio pažymėjimas, kuriame įrašomi šie duomenys:

- 1) seniūnaičio vardas ir pavardė;
- 2) savivaldybės, seniūnijos (jeigu ji yra įsteigta) ir seniūnaitijos, kurios gyventojų atstovu asmuo išrinktas, pavadinimas;
- 3) išrinkimo seniūnaičiu data.

13. Seniūnaičio pažymėjime turi būti seniūnaičio atvaizdas (nuotrauka). Seniūnaičio pažymėjimas turi būti pasirašytas mero. Seniūnaičio pažymėjimas nėra asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas.

14. Jeigu seniūnaitis atsisako savo įgaliojimų, negali atlikti pareigų dėl negalios ar netekto dalyvumo arba miršta, organizuojami nauji seniūnaičio rinkimai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

15. Seniūnaičiui su jo, kaip seniūnaičio, veikla susijusioms kanceliariinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka savivaldybės administracija, gali būti skiriama išmoka, už kurią atsiskaitoma ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Šios išmokos dydį ir atsiskaitymo tvarką nustato tos savivaldybės taryba.

16. Išrinktiems seniūnaičiams per 3 mėnesius nuo jų išrinkimo dienos mero nustatyta tvarka organizuojami mokymai, skirti kompetencijoms, būtinoms tinkamai atlikti šiame įstatyme nustatytas seniūnaičių funkcijas, įgyti.

17. Jeigu seniūnaitis išrenkamas naujuose seniūnaičio rinkimuose likus ne daugiau kaip metams iki savivaldybės tarybos rinkimų, artimiausiuose seniūnaičių rinkimuose toje

seniūnaitijoje seniūnaitis nerenkamas ir tokio seniūnaičio kadencija trunka iki kitų seniūnaičių rinkimų, tai yra ilgiau negu 4 metus.

39 straipsnis. Seniūnaičio teisės ir pareigos

1. Seniūnaitis, atstovaudamas seniūnaitijos gyventojų interesams seniūnijoje, savivaldybės institucijose ir savivaldybės teritorijoje veikiančiose valstybės įstaigose:

1) turi teisę tiesiogiai dalyvauti rengiant ir svarstant savivaldybės institucijų sprendimų projektus, kai sprendžiami klausimai yra susiję su jo atstovaujamos gyvenamosios vietovės bendruomenės viešaisiais reikalais;

2) dalyvauja svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo savivaldybės tarybos nustatyta tvarka;

3) dalyvauja pretendentų į seniūno pareigas konkurso komisijoje;

4) dalyvauja organizuojant gyventojų apklausas ir gyventojų susitikimus su savivaldybės tarybos nariais, meru, seniūnu, savivaldybės administracijos direktoriumi arba šio įgaliotu atstovu, kitais savivaldybės ir valstybės institucijų ir įstaigų atstovais;

5) dalyvauja seniūnaičių sueigoje;

6) kalendoriniams metams pasibaigus per 2 mėnesius seniūnaitijos gyventojams pateikia praėjusių kalendorinių metų veiklos ataskaitą ir veiklos kryptis kitiems kalendoriniams metams.

2. Seniūnaitis skatina gyventojus:

1) prižiūrėti gyvenamosios vietovės teritoriją, rūpintis aplinkos apsauga;

2) rūpintis labiausiai pažeidžiamais bendruomenės nariais (socialinę riziką patiriančiomis šeimomis, nepilnamečiais, vienais gyvenančiais asmenimis, asmenimis su negalia ir kitais);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

3) organizuoti sveikatinimo, kultūros ir sporto renginius ir juose dalyvauti;

4) organizuoti bendruomenės saugumo užtikrinimo priemones ir jose dalyvauti;

5) puoselėti savo gyvenamosios vietovės materialųjį ir nematerialųjį paveldą.

40 straipsnis. Seniūnaičių sueiga

1. Seniūnaičiai seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyvenamųjų vietovių ar jų dalių bendruomenėms rūpimus klausimus svarsto ir sprendimus priima seniūnaičių sueigoje. Sueigoje seniūnaičiai aptaria ir priima sprendimus ir dėl seniūnijos metinio veiklos plano projekto, ir dėl šio plano įgyvendinimo ataskaitos. Kai seniūnijos nesteigiamos, meras, atsižvelgdamas į gyvenamųjų vietovių ar jų dalių bendruomenių poreikius, nustato, kokių gyvenamųjų vietovių ar jų dalių seniūnaičiai sudaro seniūnaičių sueigą.

2. Seniūnaičių sueigos nuostatus tvirtina savivaldybės taryba.

3. Savivaldybė neatlygintinai suteikia patalpas seniūnaičių sueigai organizuoti. Seniūnaičiai į sueigą renkasi savo iniciatyva arba seniūno kvietimu. Seniūnaičių sueiga yra teisėta, jeigu joje dalyvauja daugiau kaip pusė tos seniūnijos seniūnaičių. Sueigai pirmininkauja sueigoje dalyvaujančių seniūnaičių išrinktas sueigos pirmininkas. Kai seniūnaičiai į sueigą renkasi patys, kviečiamas atvykti ir seniūnas.

4. Seniūnaičių sueiga yra vieša. Sueigai pirmininkaujantis asmuo turi teisę leisti sueigoje pasisakyti kviestiams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

5. Seniūnaičių sueigoje sprendimai priimami atviru balsavimu paprasta sueigoje dalyvaujančių seniūnaičių balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia sueigos pirmininko balsas. Seniūnaičių sueigos sprendimai surašomi sueigos protokole.

6. Seniūnaičių sueigos sprendimai yra rekomendaciniai, tačiau atitinkama savivaldybės institucija privalo reglamento nustatyta tvarka juos įvertinti. Jeigu seniūnaičių sueigos sprendimų vertinimas yra savivaldybės tarybos kompetencija, jie vertinami ir sprendimas priimamas artimiausiame tarybos posėdyje; jeigu seniūnaičių sueigos sprendimų vertinimas yra mero kompetencija, meras priima dėl jų sprendimą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo seniūnaičių sueigos sprendimo gavimo dienos. Savivaldybės institucijos privalo nurodyti savo sprendimų priėmimo motyvus. Atitinkamų savivaldybės institucijų sprendimai dėl seniūnaičių sueigos sprendimų turi būti paskelbti savivaldybės interneto svetainėje ir tų seniūnijų skelbimų lentose.

41 straipsnis. Išplėstinė seniūnaičių sueiga

1. Sprendžiant klausimus, susijusius su seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyvenamųjų vietovių ar jų dalių (seniūnaitijų) bendruomenių viešųjų poreikių ir iniciatyvų finansavimo tikslingumu, seniūnijos metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitos projekto svarstymu ir vertinimu, atstovų delegavimu į pretendentų į seniūno pareigas konkurso komisijos narius, atstovų delegavimu dalyvauti savivaldybės tarybos sudaromų komitetų darbe, atstovų delegavimu į savivaldybės tarybos sudaromų komisijų narius, bendruomeninės veiklos ir partnerystės su savivaldybių institucijomis stiprinimu, viešųjų paslaugų, už kurių teikimą yra atsakinga savivaldybė, teikimo perdavimu bendruomeninėms ir kitoms nevyriausybinėmis organizacijoms, vietos verslumo skatinimu ir su kitais visiems tos teritorijos gyventojams svarbiais reikalais, organizuojama išplėstinė seniūnaičių sueiga. Išplėstinėje seniūnaičių sueigoje gali būti svarstomi klausimai dėl seniūnijos bei seniūno veiklos gerinimo ir teikiami pasiūlymai savivaldybės administracijos direktoriui ir merui.

2. Išplėstinėje seniūnaičių sueigoje su sprendimo priėmimo teise dalyvauja tos seniūnijos seniūnaičiai ir tos seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje veikiantys bendruomeninių organizacijų

deleguoti atstovai. Bendruomeninių organizacijų deleguotų atstovų skaičius, jų delegavimo į išplėstinės seniūnaičių sueigas ir prireikus jų rotavimo ar atšaukimo tvarka, taip pat išplėstinės seniūnaičių sueigos organizavimo, sprendimų rengimo, svarstymo ir priėmimo tvarka nustatomi savivaldybės tarybos sprendimu tvirtinamuose išplėstinės seniūnaičių sueigos nuostatuose.

3. Atsižvelgiant į vietos sąlygas ir aplinkybes, išplėstinėje seniūnaičių sueigoje patariamąjį balso teise gali dalyvauti tos seniūnijos teritorijoje veikiančių nevyriausybinėse organizacijų, tradicinių religinių bendruomenių atstovai.

4. Savivaldybė neatlygintinai suteikia patalpas išplėstinei seniūnaičių sueigai organizuoti.

5. Išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimai yra rekomendaciniai, tačiau kompetentinga savivaldybės institucija privalo juos įvertinti. Jeigu išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimų vertinimas priklauso savivaldybės tarybos kompetencijai, jie vertinami artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje reglamento nustatyta tvarka; jeigu šių sprendimų vertinimas priklauso mero kompetencijai, jis įvertina šiuos sprendimus ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimo gavimo dienos. Savivaldybės institucijos, laikydamosi šio įstatymo 43 straipsnyje nustatytų reikalavimų, privalo paskelbti savo vertinimus dėl išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimų, nurodydamos vertinimo motyvus ir numatomus veiksmus, jeigu tokių veiksmų bus imtasi.

6. Išplėstinė seniūnaičių sueiga renkasi savo iniciatyva arba seniūno kvietimu.

IX SKYRIUS

VIETOS GYVENTOJŲ DALYVAVIMAS TVARKANT SAVIVALDYBĖS REIKALUS

42 straipsnis. Vietos gyventojų dalyvavimo tvarkant savivaldybės reikalus sąlygos

Savivaldybė sudaro sąlygas vietos gyventojams dalyvauti tvarkant savivaldybės reikalus:

- 1) informuodama vietos gyventojus;
- 2) konsultuodamasi su vietos gyventojais;
- 3) vertindama ir viešindama konsultacijų su vietos gyventojais rezultatus;
- 4) įtraukdama vietos gyventojus į sprendimų priėmimą.

43 straipsnis. Vietos gyventojų informavimas

Vietos gyventojų informavimui keliami reikalavimai:

- 1) informacija turi būti skelbiama taip, kad visi vietos gyventojai turėtų galimybę ją gauti savivaldybės arba savo iniciatyva. Gyventojų grupės, kurias gali tiesiogiai paveikti ar paveiks

savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, turi būti informuojamos savivaldybės iniciatyva;

2) informacija skelbiama ne mažiau kaip dviem būdais, iš kurių vienas – informacijos skelbimas savivaldybės interneto svetainėje; kiti informacijos skelbimo būdai parenkami atsižvelgiant į informacijos gavėjų skaičių, jų gyvenamąją vietą ar interesų grupę (-es);

3) informacijos tekstas formuluojamas taip, kad informacija būtų suvokiama ir asmenims, neturintiems atitinkamos srities specialiųjų žinių, ir pateikiamas taip, kad būtų prieinamas asmenims su negalia; jeigu informacija teikiama teisės akto ar kito informacijos šaltinio pagrindu, pateikiama interneto nuoroda į šį teisės aktą ar informacijos šaltinį arba nurodomas teisės akto pavadinimas, jo data ir numeris ar informacijos šaltinis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

4) informuojant nurodomi savivaldybės vieno langelio asmenų aptarnavimo padalinio kontaktiniai duomenys ar asmens, kuris gali pateikti papildomos informacijos, kontaktiniai duomenys (telefono numeris ir elektroninio pašto adresas);

5) informuojant apie numatomą konsultaciją, nurodoma konsultacijai teikiamo klausimo esmė, konsultaciją atliksiantis savivaldybės administravimo subjektas ir jo kontaktiniai duomenys (telefono numeris ir elektroninio pašto adresas), siūlomas klausimo sprendimas, galimos teigiamos ir neigiamos sprendimo pasekmės, taip pat numatomos konsultacijos forma, vieta, laikas, trukmė;

6) informuojant apie konsultacijų rezultatus (pateiktą vietos gyventojų nuomonę), nurodoma konsultacijai teikto klausimo esmė, konsultaciją atlikęs savivaldybės administravimo subjektas ir jo kontaktiniai duomenys (telefono numeris ir elektroninio pašto adresas), įvykusios konsultacijos forma, vieta, laikas, trukmė, konsultacijoje dalyvavusių gyventojų skaičius, šių gyventojų nuomonių pasiskirstymas arba pateiktų nuomonių apibendrinimas. Informacija apie konsultacijų rezultatus (pateiktą vietos gyventojų nuomonę) turi būti pateikiama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po konsultacijos;

7) informacijoje negali būti politinės reklamos.

44 straipsnis. Konsultacijos su vietos gyventojais

1. Konsultacijoms su vietos gyventojais keliami reikalavimai:

1) konsultuojamasi su tomis vietos gyventojų grupėmis, kurias tiesiogiai paveiks ar gali paveikti savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, tačiau sudarant galimybę ir kitiems vietos gyventojams pateikti nuomonę;

2) konsultacijos forma, laikas, vieta ir trukmė parenkami tokie, kad visų suinteresuotų vietos gyventojų dalyvavimas konsultacijoje būtų objektyviai įmanomas;

3) vietos gyventojų nuomonė, pateikta per konsultacijas, turi būti atitinkamo savivaldybės administravimo subjekto vertinama priimant sprendimą dėl konsultacijai teikto klausimo; savivaldybės administravimo subjekto sprendimas, priimtas įvertinus konsultacijų rezultatus (pateiktą vietos gyventojų nuomonę), ir tokio sprendimo priėmimo motyvai turi būti paskelbti laikantis šio įstatymo 43 straipsnio 1–4 ir 7 punktuose nustatytų reikalavimų;

4) vietos gyventojų asmens duomenys tvarkomi tik tuo atveju, kai būtina užtikrinti grįžtamąjį ryšį (informacijos apie konsultacijų rezultatus pateikimą) su konkrečiu gyventoju (išskyrus atvejus, kai organizuojama vietos gyventojų apklausa). Tokiu atveju tvarkomi šie asmens duomenys: asmens vardas, pavardė ir paties gyventojų nurodyti jo kontaktiniai duomenys. Konsultuojantis su vietos gyventojais, jų asmens duomenys negali būti tvarkomi tiesioginės rinkodaros tikslais.

2. Konsultacijų su vietos gyventojais formą, vietą, laiką, trukmę pasiūlo konsultacijas inicijuojantys subjektai.

45 straipsnis. Konsultacijų su vietos gyventojais formos

Konsultacijų su vietos gyventojais formos yra šios:

- 1) vietos gyventojų apklausa (toliau – apklausa);
- 2) vieši svarstymai, susirinkimai, forumai, diskusijos;
- 3) konsultavimasis elektroninių ryšių priemonėmis savivaldybės interneto svetainėje.

46 straipsnis. Apklausoje principai

1. Apklausoje rezultatai sprendimą priimančiam savivaldybės administravimo subjektui yra patariamąjio pobūdžio.

2. Dalyvavimas apklausoje yra laisvas ir grindžiamas visuotine, lygia teise tiesiogiai pareikšti nuomonę.

3. Apklausa inicijuoti ir joje dalyvauti gali asmenys, kuriems apklausoje dieną yra sukakę 18 metų ir kurie savo gyvenamąją vietą yra deklaravę tos savivaldybės teritorijoje arba kurie yra įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą toje savivaldybėje. Šiam reikalavimui užtikrinti tvarkomi šie asmens duomenys: asmens vardas, pavardė, gimimo data ir gyvenamosios vietos adresas.

47 straipsnis. Apklausoje teikiami klausimai

1. Apklausoje gali būti teikiami klausimai, kuriuos savivaldybė sprendžia atlikdama savarankiškąsias funkcijas. Savivaldybės taryba gali nustatyti klausimus, kuriems spręsti turi būti organizuojamos apklausoje.

2. Apklausa dėl savivaldybių steigimo, esamų savivaldybių panaikinimo, taip pat jų teritorijų ribų bei centrų nustatymo ir keitimo bei gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ir keitimo, pavadinimų joms suteikimo ir keitimo organizuojamos vadovaujantis Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymu.

48 straipsnis. Apklausa būdai

1. Apklausa būdai yra šie:

1) tiesioginis vietos gyventojų nuomonės įrašymas į apklausa dalyvių sąrašo lapus;

2) apklausa elektroninių ryšių priemonėmis savivaldybės interneto svetainėje. Atliekant apklausa elektroninių ryšių priemonėmis savivaldybės interneto svetainėje, turi būti užtikrinti šio įstatymo 46 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai, taip pat turi būti užtikrinta galimybė vietos gyventojams pateikti savo nuomonę apklausoje teikiamu klausimu šios dalies 1 punkte nustatytu būdu.

2. Apklausa būdą ir apklausa teritorija pasiūlo apklausa iniciatorius, sprendimą dėl apklausa būdo, laiko, vietos, trukmės ir apklausa teritorijos priima meras, paskelbdamas apklausa.

49 straipsnis. Apklausa teritorija

Apklausa gali būti surengta visoje savivaldybės teritorijoje, seniūnijos (kelių seniūnijų) aptarnaujamoje teritorijoje (aptarnaujamose teritorijose) ar jos (jų) dalyse arba gyvenamosios vietovės teritorijoje ar jos dalyje. Apklausa teritorija parenkama atsižvelgiant į tai, kurios teritorijos vietos gyventojams sprendimas, dėl kurio teikiamas klausimas apklausiai, turės tiesioginį poveikį.

50 straipsnis. Apklausa paskelbimo iniciatyvos teisė ir jos įgyvendinimas

1. Apklausa paskelbimo iniciatyvos teisė priklauso savivaldybės gyventojams, savivaldybės tarybai, merui ir seniūnui.

2. Savivaldybės gyventojai apklausa paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendina ne mažiau kaip 5 procentų iniciatyvinės grupės siūlomos apklausa teritorijos vietos gyventojų reikalavimu.

3. Savivaldybės taryba apklausa paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendina ne mažiau kaip 1/4 savivaldybės tarybos narių grupės reikalavimu reglamento nustatyta tvarka.

4. Meras apklausa paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendina reglamento nustatyta tvarka.

5. Seniūnas seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje gali inicijuoti apklausa dėl jo kompetencijai priskirtų klausimų. Seniūnas apklausa iniciatyvos teisė įgyvendina reglamento nustatyta tvarka.

6. Apklauso paskelbimo iniciatyvos teisę vietos gyventojai įgyvendina tiesiogiai. Šiam tikslui sudaroma iniciatyvinė grupė iš ne mažiau kaip 10 vietos gyventojų. Iniciatyvinės grupės atstovas (-ai) pateikia merui prašymą įregistruoti iniciatyvinę grupę.

7. Iniciatyvinės grupės prašyme turi būti nurodyta: apklausai teikiamo klausimo tekstas, siūlomas apklauso būdas, siūloma apklauso teritorija ir iniciatyvinės grupės atstovas (-ai). Iniciatyvinės grupės atstovas (-ai) prašyme nurodo duomenis, sudarančius galimybę užtikrinti šio įstatymo 46 straipsnio 3 dalyje nustatytą sąlygą asmenims, inicijuojantiems apklausą: savo vardą, pavardę, gimimo datą ir gyvenamosios vietos adresą.

8. Jeigu iniciatyvinės grupės prašyme pažymima, kad apklausai teikiamo klausimo tekstas yra preliminarus, šios grupės atstovo prašymu savivaldybės administracija suteikia reikalingą pagalbą rengiant galutinį apklausai teikiamo klausimo tekstą. Galutinį klausimo tekstą pasirašo visi iniciatyvinės grupės nariai ir jis pateikiamas merui.

9. Meras, gavęs iniciatyvinės grupės prašymą ir galutinį apklausai teikiamo klausimo tekstą, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas įregistruoja iniciatyvinę grupę ir išduoda jos atstovui (-ams) vidaus reikalų ministro tvirtinamos formos gyventojų parašų dėl reikalavimo paskelbti apklausą rinkimo lapus.

10. Gyventojų iniciatyvos paskelbti apklausą teisei įgyvendinti nustatomas 2 mėnesių laikotarpis, kuris skaičiuojamas nuo vietos gyventojų parašų dėl reikalavimo paskelbti apklausą rinkimo lapų išdavimo dienos.

11. Jeigu per šio straipsnio 10 dalyje nustatytą terminą reikiamas siūlomos apklauso teritorijos vietos gyventojų parašų skaičius nesurenkamas, laikoma, kad apklauso paskelbimo iniciatyvos teisė neįgyvendinta.

12. Iniciatyvinė grupė, surinkusi reikiamą siūlomos apklauso teritorijos vietos gyventojų parašų dėl reikalavimo paskelbti apklausą skaičių, šių parašų rinkimo lapus perduoda merui per šio straipsnio 10 dalyje nustatytą terminą.

51 straipsnis. Sprendimo paskelbti apklausą priėmimas ir apklauso organizavimas

1. Jeigu per šio įstatymo 50 straipsnio 10 dalyje nustatytą terminą yra surinktas reikiamas siūlomos apklauso teritorijos vietos gyventojų parašų dėl reikalavimo paskelbti apklausą skaičius ir parašų rinkimo lapai perduoti merui, ir nenustatyta vietos gyventojų parašų klastojimo atvejų ar savanoriškumo principo pažeidimų, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo parašų rinkimo lapų perdavimo merui dienos meras privalo paskelbti apklausą.

2. Kai apklauso paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendinama ne mažesnės kaip 1/4 savivaldybės tarybos narių grupės reikalavimu, meras privalo paskelbti apklausą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šios grupės reikalavimo gavimo dienos.

3. Meras, gavęs reglamento nustatyta tvarka pateiktą seniūno iniciatyvą paskelbti apklausą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų privalo paskelbti apklausą.

4. Mero potvarkyje paskelbti apklausą turi būti nustatyta: apklausai teikiamo klausimo tekstas, apklausos teritorija, būdas, data, vieta, trukmė, taip pat apklausos komisijos sudėtis. Inicijatyvinė grupė turi teisę į apklausos komisiją deleguoti savo atstovą (-us).

5. Nustatant apklausos komisijos sudėtį, nurodomi šie duomenys: komisijos nario vardas, pavardė, jo pareigos komisijoje; jeigu komisijos narys yra savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, nurodomos ir jo pareigos savivaldybės administracijoje, jeigu komisijos narys yra iniciatyvinės grupės deleguotas asmuo, nurodoma, kad tai yra iniciatyvinės grupės atstovas.

6. Mero potvarkis paskelbti apklausą ir informacija gyventojams apie numatomas konsultacijas turi būti paskelbti laikantis šio įstatymo 44 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

7. Apklausą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

8. Apklausos organizavimo išlaidos apmokamos iš savivaldybės biudžeto.

52 straipsnis. Apklausos rezultatų paskelbimas

Apklausos rezultatus ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po apklausos pabaigos apklausos komisija pateikia merui. Meras paskelbia apklausos rezultatus laikydamasis šio įstatymo 43 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

53 straipsnis. Apklausiai teiktų klausimų svarstymas

1. Savivaldybės taryba privalo artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje reglamento nustatyta tvarka svarstyti apklausai pateiktą klausimą, jeigu savo nuomonę pateiktu klausimu pareiškė ne mažiau kaip 10 procentų apklausos teritorijos gyventojų, turinčių teisę dalyvauti apklausoje.

2. Savivaldybės tarybos sprendime dėl apklausai pateikto klausimo turi būti nurodyti apklausos rezultatai ir savivaldybės tarybos sprendimo motyvai. Savivaldybės tarybos sprendimas dėl apklausai pateikto klausimo turi būti paskelbtas laikantis šio įstatymo 43 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

X SKYRIUS

VIEŠŪJŲ IR ADMINISTRACINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

54 straipsnis. Viešųjų paslaugų teikimas

1. Savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą gyventojams. Savivaldybės institucijos ir savivaldybės administracija viešųjų paslaugų neteikia, išskyrus šiame straipsnyje nustatytus atvejus. Viešąsias paslaugas gyventojams teikia biudžetinės ir viešosios įstaigos, savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės ir kiti subjektai.

2. Kai nėra viešųjų paslaugų teikėjo, savivaldybės tarybos sprendimu seniūnija gali pati teikti viešąsias paslaugas.

3. Teikdami savivaldybės gyventojams viešąsias paslaugas, jų teikėjai privalo vadovautis įstatymais, savivaldybės institucijų sprendimais ir kitais teisės aktais.

4. Viešosios paslaugos gyventojams teikiamos teisės aktų nustatyta tvarka atlygintinai ir neatlygintinai.

5. Savivaldybė turi užtikrinti, kad viešosiomis paslaugomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat.

55 straipsnis. Viešųjų paslaugų teikimo administravimas

1. Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą biudžetines ir viešąsias įstaigas, savivaldybės įmones, akcines bendroves, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę.

2. Savivaldybė gali steigti naujus viešųjų paslaugų teikėjus ir (ar) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo, arba Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo nustatyta tvarka pavesti viešųjų paslaugų teikimą jau įsteigtam viešųjų paslaugų teikėjui, kai:

1) teikiamos vandens tiekimo, nuotekų valymo, šilumos tiekimo, atliekų tvarkymo, keleivių vežimo, teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo, maitinimo švietimo, socialinės globos arba sveikatos priežiūros įstaigose paslaugos arba

2) teikiant viešąsias paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas ir kitas ūkio subjektas tokios paslaugos negalėtų teikti savo patalpose, arba

3) pagal šio įstatymo 56 straipsnį steigiant naują juridinį asmenį ar pavedant vykdyti šios viešosios paslaugos teikimą, kai šios paslaugos teikimas yra ūkinė veikla, jau veikiančiai savivaldybės valdomai įmonei buvo gautas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos sutikimas, arba

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2109](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-05, i. k. 2023-14000

4) savivaldybių nekilnojamasis turtas: koncertų salės, muziejai, parodų rūmai, bibliotekos, kultūros namai, teatrai, sporto salės, maniežai, stadionai, baseinai, naudojamas viešosioms paslaugoms teikti švietimo, kultūros, sporto srityse ir su jomis susijusiai ūkinei veiklai vykdyti, jeigu toks objektas yra vienintelis savivaldybės teritorijoje ar seniūnijoje.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2109](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-05, i. k. 2023-14000

3. Kai viešosios paslaugos teikimas yra ūkinė veikla, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, turi būti įgyvendinti šio įstatymo 56 straipsnyje nustatyti reikalavimai. Šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodytais atvejais šio įstatymo 56 straipsnyje nustatyti reikalavimai ir Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje nustatyti reikalavimai ir draudimai nėra taikomi.

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 3 dalies (2023 m. birželio 29 d. redakcija, TAR, 2023-07-05, Nr. 14000) nuostata „[Š]io straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodytais atvejais šio įstatymo 56 straipsnyje nustatyti reikalavimai ir Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje nustatyti reikalavimai ir draudimai nėra taikomi“ prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1, 3, 4 dalims, 120 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2109](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-05, i. k. 2023-14000

Nr. [KT80-N11/2024](#), 2024-10-10, paskelbta TAR 2024-10-10, i. k. 2024-17806

4. Jeigu seniūnija, vadovaudamasi šio įstatymo 54 straipsnio 2 dalyje numatytu savivaldybės tarybos sprendimu, pati teikia viešąsias paslaugas, šioms paslaugoms administruoti paskiriamas savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

56 straipsnis. Naujos ūkinės veiklos vykdymas

1. Savivaldybė gali priimti sprendimą dėl naujos ūkinės veiklos vykdymo, kai:

1) nauja ūkinė veikla yra būtina siekiant patenkinti savivaldybės bendruomenės bendruosius interesus ir

2) atsižvelgdami į savo komercinius interesus, kiti ūkio subjektai tokios veiklos nevykdytų arba vykdytų ne visa apimtimi, kuri yra būtina savivaldybės bendruomenės bendriesiems interesams patenkinti, ir tik

3) jeigu tokiu sprendimu nebus teikiama privilegijų arba diskriminuojami atskiri ūkio subjektai ar jų grupės.

2. Jeigu nėra pažeidžiami šio straipsnio 1 dalyje nustatyti reikalavimai, savivaldybė gali steigti naują juridinį asmenį šiai ūkinei veiklai vykdyti arba pavesti naują ūkinę veiklą vykdyti jau veikiančioms savivaldybės valdomoms įmonėms, tik gavusi išankstinį Konkurencijos tarybos sutikimą (toliau – sutikimas). Nauju juridiniu asmeniu nelaikomas po juridinių asmenų

reorganizavimo veiklą tęsiantis juridinis asmuo, taip pat po pertvarkymo naują teisinę formą įgijęs juridinis asmuo. Nauja ūkine veikla laikoma ūkinė veikla, kurios savivaldybės valdoma įmonė per pastaruosius 3 metus iki savivaldybės sprendimo pavesti jai tokią veiklą vykdyti priėmimo faktiškai nevykdė. Jeigu ūkinę veiklą vykdyti pavedama per paskutinius 3 metus po juridinių asmenų reorganizavimo veiklą tęsiančiai savivaldybės valdomai įmonei, bent vieno iš po juridinių asmenų reorganizavimo pasibaigusių juridinių asmenų faktiškai vykdyta atitinkama ūkinė veikla yra laikoma po juridinių asmenų reorganizavimo veiklą tęsiančio juridinio asmens faktiškai vykdyta ūkine veikla.

3. Siekdama gauti sutikimą, savivaldybė turi įvykdyti konkurencingą procedūrą dėl ūkio subjektų atrankos. Konkurencinga procedūra turi būti atlikta ne anksčiau kaip likus 6 mėnesiams iki prašymo dėl sutikimo pateikimo dienos ir tokia, kad atskleistų, ar kiti ūkio subjektai, atsižvelgdami į savo komercinius interesus, gali užtikrinti atitinkamos veiklos vykdymą.

4. Savivaldybė, teikdama Konkurencijos tarybai prašymą dėl sutikimo, pateikia įrodymus dėl įvykdytos konkurencingos procedūros, jos rezultatų ir kitą Konkurencijos tarybos nurodytą informaciją.

5. Konkurencijos taryba, gavusi šio straipsnio 3 dalyje nurodytą savivaldybės prašymą, sprendimą dėl sutikimo priima ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Konkurencijos tarybos nustatytus reikalavimus atitinkančio savivaldybės prašymo gavimo dienos.

6. Konkurencijos taryba išduoda sutikimą, jeigu savivaldybė laiku įvykdo konkurencingą procedūrą ir jeigu šios procedūros rezultatai rodo, kad kiti ūkio subjektai, atsižvelgdami į savo komercinius interesus, negali užtikrinti atitinkamos veiklos vykdymo.

7. Konkurencijos taryba neduoda sutikimo, jeigu savivaldybė laiku neįvykdo konkurencingos procedūros arba jeigu įvykdytos konkurencingos procedūros rezultatai rodo, kad kiti ūkio subjektai, atsižvelgdami į savo komercinius interesus, gali užtikrinti atitinkamos veiklos vykdymą.

8. Savivaldybės valdomos įmonės negali savo iniciatyva pradėti vykdyti naujos ūkinės veiklos. Šios įmonės gali pradėti vykdyti naują ūkinę veiklą tik tuo atveju, kai ši veikla joms šio ir tokių įmonių veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka pavedama vykdyti savivaldybės tarybos sprendimu.

9. Konkurencijos taryba nustato šio straipsnio 4 dalyje nurodytų prašymų dėl savivaldybių vykdomos ūkinės veiklos įvertinimo teikimo ir nagrinėjimo tvarką ir tokių prašymų tipinę formą.

10. Konkurencijos tarybos sprendimai, nurodyti šio straipsnio 6 ir 7 dalyse, gali būti skundžiami teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Administracines paslaugas Viešojo administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka asmenims teikia meras, vicemeras (-ai), savivaldybės administracijos direktorius ir savivaldybės administracija, kiti savivaldybės viešojo administravimo subjektai.

XI SKYRIUS

PLANAVIMAS IR ATSKAITOMYBĖ SAVIVALDYBĖJE

58 straipsnis. Planavimas savivaldybėje

Savivaldybėje sukuriama ir veikia planavimo sistema, kurią sudaro teritorijų, strateginis ir finansinis planavimas.

59 straipsnis. Teritorijų planavimas savivaldybėje

Teritorijų planavimas savivaldybėje vykdomas ir teritorijų planavimo dokumentai rengiami ir įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

60 straipsnis. Strateginis planavimas savivaldybėje

1. Savivaldybėje yra rengiami šie savivaldybės strateginio planavimo dokumentai: savivaldybės strateginis plėtros planas, atskirų savivaldybės ūkio šakų (sektorių) plėtros programos ir savivaldybės strateginis veiklos planas. Atskirų savivaldybės ūkio šakų (sektorių) programos rengiamos tik tais atvejais, kai tokių planavimo dokumentų rengimas numatytas įstatyme.

2. Savivaldybės strateginis plėtros planas ir savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programos yra ilgesnio laikotarpio (daugiau kaip 3 metų) planavimo dokumentai, skirti aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiami atsižvelgiant į valstybės, regiono ir savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, taip pat kitus planavimo dokumentus.

3. Savivaldybės strateginiame veiklos plane, kuris rengiamas 3 metų laikotarpiui (kiekvienais metais jį tikslinant), detalizuojama, kaip įgyvendinami savivaldybės strateginio plėtros plano ir savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programų tikslai ir uždaviniai; šis planas sudaromas atsižvelgiant į planuojamus savivaldybės finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

4. Savivaldybės administracijos, seniūnijos, biudžetinės įstaigos metiniai veiklos planai yra savivaldybės strateginio veiklos plano programų ar jų dalies (tikslų ar uždavinių, atskirų priemonių), už kurias atsakinga savivaldybės administracija, seniūnija, biudžetinė įstaiga, įgyvendinimą detalizuojantys dokumentai, kurie rengiami atsižvelgiant į savivaldybės biudžetą

numatomus joms skirti asignavimus. Šiuose planuose nurodomi konkretūs savivaldybės administracijos (jos struktūrinių padalinių), seniūnijos, biudžetinės įstaigos darbai (veiksmai) ir (ar) projektai, kurie numatomi atlikti tais metais, darbams (veiksmams) ir (ar) projektams planuojami skirti asignavimai ir rezultatų, kuriuos šios įstaigos ar jų struktūriniai padaliniai turi pasiekti, vertinimo kriterijai (ir jų reikšmės).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976

5. Strateginio planavimo savivaldybėje organizavimo (savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir jų įgyvendinimą detalizuojančių planavimo dokumentų rengimo, svarstymo ir tvirtinimo, įgyvendinimo stebėsenos, numatytų pasiekti rezultatų vertinimo, ataskaitų dėl planavimo dokumentų įgyvendinimo rengimo ir svarstymo, savivaldybės gyventojų įtraukimo į jų rengimą, svarstymą ir įgyvendinimo priežiūrą, viešinimo ir kita) tvarką nustato savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymu.

6. Savivaldybės strateginio planavimo dokumentai ir jų įgyvendinimą detalizuojantys planavimo dokumentai, taip pat ataskaitos dėl šių dokumentų įgyvendinimo yra vieši ir skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

61 straipsnis. Finansinis planavimas savivaldybėje

1. Savivaldybių veiklos finansinis planavimas yra procesas, kurio metu, atsižvelgiant į patvirtintus savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, yra rengiamas savivaldybės biudžetas ir kitų finansavimo šaltinių sąmatos.

2. Savivaldybės biudžetas (savivaldybės metinis finansinis planas) rengiamas vadovaujantis patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu, taip pat atsižvelgiant į kitus patvirtintus savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, asignavimus planuojant savivaldybės strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti ir planuojamiems rezultatams pasiekti ir paskirstant juos asignavimų valdytojams.

62 straipsnis. Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio rengimas ir tvirtinimas

1. Savivaldybės bendruomenei teikiamas savivaldybės metinių ataskaitų rinkinys. Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį sudaro: savivaldybės veiklos ataskaita, finansinių ataskaitų rinkinys ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

2. Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio rengimo, pasirašymo, teikimo, skelbimo ir audito reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.

3. Meras rengia savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį ir jį teikia savivaldybės tarybai svarstyti ir tvirtinti.

XII SKYRIUS

TURTAS IR FINANSAI

63 straipsnis. Savivaldybių turtas

Savivaldybių turto sandara, įgijimo būdai, šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarka nustatyti Konstitucijoje, įstatymuose, Vyriausybės nutarimuose ir savivaldybių tarybų sprendimuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

64 straipsnis. Turtiniai santykiai, kai keičiamos savivaldybių teritorijų ribos

1. Kai steigiama, likviduojama savivaldybė ar keičiamos jos teritorijos ribos, kitai savivaldybei perduodama ta savivaldybės nekilnojamojo turto dalis, kuri yra priskiriamoje teritorijoje. Kartu su perduodamu nekilnojamuoju turtu perduodamas ir su juo susijęs turtas, finansiniai ir kitokie įsipareigojimai bei teisės. Kitas turtas ir skolos, įvertinus faktinę būklę ir savivaldybių siūlymus, paskirstoma savivaldybėms Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sprendimu.

2. Dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pertvarkymų kilusius savivaldybių turtinius ginčus sprendžia teismas.

65 straipsnis. Savivaldybių finansiniai ištekliai ir jų panaudojimas

1. Savivaldybių finansinius išteklius sudaro:

- 1) pagal įstatymus ir kitus teisės aktus iš mokesčių gaunamos savivaldybių biudžetų pajamos;
- 2) pajamos iš savivaldybių turto (nuosavybės);
- 3) įstatymų nustatyta tvarka gautos lėšos už surinktas baudas;
- 4) įstatymų nustatytos vietinės rinkliavos;
- 5) biudžetinių įstaigų pajamos už teikiamas paslaugas;
- 6) pajamos už savivaldybių lėšų likučius einamosiose sąskaitose;
- 7) pajamos, gautos už išnuomotą valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenių fondo vandens telkinius ir Vyriausybės nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus ne žemės ūkio paskirties valstybinės žemės sklypus;
- 8) valstybės biudžeto dotacijos;
- 9) kitos įstatymų nustatytos pajamos;
- 10) negražintina finansinė parama (piniginės lėšos);

- 11) paskolos.
2. Savivaldybės dalį pajamų gauna iš mokesčių, kurių tarifus, neviršydamos įstatymų numatytų dydžių, didina ar mažina savivaldybių tarybos.
3. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar merų tvirtinamiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti.
4. Savivaldybės arba jų vardu Lietuvos savivaldybių asociacija derina teisės aktų, pagal kuriuos numatoma keisti savivaldybių funkcijas, pajamas ir (ar) išlaidas, projektus kartu su prie jų pridėtais finansiniais skaičiavimais.
5. Jeigu savivaldybių biudžetų pajamos ar išlaidos dėl valstybės institucijų priimtų teisės aktų keičiasi, pasikeitusios sumos, išskyrus sumas, kuriomis savivaldybių biudžetai sumažėja dėl valstybinės žemės laisvosios ekonominės zonos teritorijoje nuomos mokesčio, panaudoto žemei išpirkti iš žemės savininkų šioje teritorijoje, kompensuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų. Kompensuojamos sumos nustatomos Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu kyla ginčas, galutinį sprendimą priima teismas.
6. Papildomos ir planą viršijančios biudžeto pajamos, gautos vykdant biudžetą, taip pat sutaupytos lėšos (išlaidos) lieka savivaldybėms, išskyrus kitus įstatymuose nustatytus atvejus.
7. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija.
8. Savivaldybių biudžetų lėšos, skirtos investicijoms įgyvendinant savivaldybių energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektus jų įgyvendinimo laikotarpiu pagal Vyriausybės patvirtintas programas, naudojamos pagal jų paskirtį tik šiose programose nurodytiems tikslams ir sąlygomis.

66 straipsnis. Savivaldybės biudžeto rengimas ir kontrolė

1. Kiekviena savivaldybė turi savarankišką biudžetą. Savivaldybės biudžetas sudaromas ir tvirtinamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2328](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-23, i. k. 2023-25315

2. Biudžetiniais metais savivaldybės taryba mero siūlymu biudžetą gali tikslinti.
3. Savivaldybės biudžeto sudarymo pagrindas yra patvirtinti savivaldybės strateginio planavimo dokumentai, taip pat savivaldybių funkcijoms įgyvendinti reikalingų lėšų skaičiavimai.

4. Savivaldybės turi sudaryti sąlygas gyventojams reglamento nustatyta tvarka svarstyti savivaldybės biudžeto projektą.

5. Pasibaigus biudžetiniams metams, savivaldybės tarybos sprendimu gali būti atliekamas nepriklausomas finansinis ir (ar) veiklos auditas. Jeigu nepriklausomas auditas atliekamas, audito ataskaita turi būti viešai apsvarstyta savivaldybės tarybos posėdyje ne vėliau kaip iki atitinkamų biudžetinių metų rugsėjo 1 dienos.

6. Prireikus valstybės kontrolieriaus sprendimu Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė gali atlikti savivaldybių, taip pat savivaldybių įstaigų ir savivaldybių valdomų įmonių finansinį, atitikties ir veiklos auditą.

XIII SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖ IR AUDITAS

67 straipsnis. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

1. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, prižiūradama, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai:

1) atlieka išorės finansinį, atitikties ir veiklos auditą bei vertinimus savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2) kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos parengia ir reglamento nustatyta tvarka pateikia savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;

3) rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis;

4) rengia ir savivaldybės tarybai teikia išvadą dėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu ir (ar) Koncesijų įstatymu parengto viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo, šioje išvadoje įvertina savivaldybės galimybes prisiimti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus pagal viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektą, teises galimybes privačiam subjektui perduoti viešojo subjekto funkcijoms priskirtos veiklos ir

(ar) ekonominės veiklos vykdymą ir šioms veikloms vykdyti reikalingą savivaldybės ir (arba) savivaldybės kontroliuojamų juridinių asmenų turta, viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų konsolidavimo (jeigu toks konsolidavimas numatomas) sąlygas, taip pat teikia išvadą dėl pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-3043](#), 2024-10-17, paskelbta TAR 2024-10-24, i. k. 2024-18467

5) rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolininkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo;

6) rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl galimybės savivaldybei prisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros;

7) Valstybės kontrolės prašymu teikia savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų ataskaitas ir darbo dokumentus audito išorinei peržiūrai atlikti;

8) atlieka įstatymuose ir kituose teisės aktuose priskirtas funkcijas.

2. Savivaldybės kontrolės ir audito funkcijoms įgyvendinti savivaldybės taryba steigia juridinį asmenį – savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą. Joje yra ne mažiau kaip 2 pareigybės (įskaitant savivaldybės kontrolieriaus pareigybę). Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai vadovauja ir už jos veiklą atsako savivaldybės kontrolierius.

3. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra biudžetinė įstaiga, turinti savo antspaūdą su savo pavadinimu ir savivaldybės herbu. Už savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos antspaudo naudojimą ir saugojimą atsako savivaldybės kontrolierius. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra atskaitinga savivaldybės tarybai. Savivaldybės taryba savivaldybės biudžete nustato savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai skiriamų asignavimų dydį. Tvarkyti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos buhalterinę apskaitą, atlikti šios tarnybos ūkinį, materialinį aptarnavimą gali savivaldybės administracija ar kiti subjektai teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

5. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba savo veikloje vadovaujasi šiuo ir kitais įstatymais, tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, Valstybės kontrolės tvirtinamomis metodikomis ir kitais teisės aktais.

6. Savivaldybės kontrolieriaus, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojų tarnybos, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo santykių teisiniai pagrindai nustatyti Valstybės tarnybos įstatyme, Darbo kodekse ir šiame įstatyme.

7. Savivaldybės kontrolierius, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojai negali būti tos savivaldybės tarybos nariais ir darbo laiku negali dalyvauti politinių organizacijų veikloje. Be to, savivaldybės kontrolieriaus ir savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojo pareigos nesuderinamos su jokiais kitomis renkamomis pareigomis valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose ir įmonėse.

8. Savivaldybės kontrolierius į pareigas priimamas konkurso būdu arba šio įstatymo nustatytu atveju be konkurso ir iš jų atleidžiamas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Vienu iš pretendentų į savivaldybės kontrolieriaus pareigas konkurso komisijos narių skiriamas savivaldybių kontrolierius vienijančios asociacijos atstovas. Savivaldybės kontrolierius privalo turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų darbo finansų, ekonomikos, teisės, audito arba kontrolės srityse patirtį. Jeigu savivaldybės kontrolieriaus pirmosios kadencijos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklą Kontrolės komitetas įvertina teigiamai, savivaldybės kontrolierius gali būti skiriamas antrai kadencijai be konkurso.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2006](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11584

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

9. Savivaldybės kontrolierius:

1) teikia savivaldybės tarybai tvirtinti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatus, nustato savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos struktūrą, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių ir pareigybių sąrašą, tvirtina pareigybių aprašymus; Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia valstybės tarnautojus ir Darbo kodekso nustatyta tvarka priima į darbą ir iš jo atleidžia darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, atlieka kitas savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos personalo valdymo funkcijas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

2) leidžia įsakymus, organizuoja savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbą, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, mokymą ir jų kvalifikacijos tobulinimą;

3) sudaro savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos plano projektą, jį teikia Kontrolės komitetui, su šio plano projektu supažindina savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybą; kiekvienais metais iki einamųjų metų lapkričio 15 dienos patvirtina ateinančių metų savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą, organizuoja jo vykdymą ir yra už tai atsakingas; prireikus patvirtintą savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą tikslina

bendra plano tvirtinimo tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

4) savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą kiekvienais metais per 10 dienų nuo jo patvirtinimo pateikia Valstybės kontrolei;

5) turi teisę dalyvauti savivaldybės tarybos, komitetų, kolegijos, komisijų posėdžiuose ir pareikšti nuomonę savo kompetencijos klausimais;

6) valstybės kontrolieriaus rašytiniu prašymu gali dalyvauti ar pavesti savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, pagal jų kompetenciją dalyvauti Valstybės kontrolės atliekamuose savivaldybės administravimo subjektų finansiniuose, atitikties ir veiklos audituose;

7) pats atlieka ir (ar) skiria savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, atlikti išorės finansinį, atitikties ir veiklos auditą, įgyvendina įstatymuose ir kituose teisės aktuose priskirtas funkcijas;

8) priima sprendimus pagal atlikto finansinio, atitikties ir veiklos audito ataskaitas, nurodo merui, audituotų subjektų vadovams jų veiklos trūkumus ir nustato terminą, per kurį turi būti pašalinti nustatyti teisės aktų pažeidimai. Meras, audituotų subjektų vadovai per savivaldybės kontrolieriaus nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 30 dienų, privalo ištaisyti audito metu nustatytus jų veiklos trūkumus ir pažeidimus ir apie jų pašalinimą raštu pranešti savivaldybės kontrolieriui;

9) teikia merui, savivaldybės tarybai, audituotų subjektų vadovams išvadas, ataskaitas ir sprendimus, kurie buvo priimti dėl finansinio, atitikties ir veiklos audito metu nustatytų ir nepašalintų teisės aktų pažeidimų. Audito ataskaitos ir išvados skelbiamos savivaldybės interneto svetainėje, o jeigu įmanoma, – ir per kitas visuomenės informavimo priemones;

10) finansinio, atitikties ir veiklos audito ar vertinimo metu nustatęs nusikalstamos veikos požymių, apie tai praneša teisėsaugos institucijoms;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

11) imasi prevencinių priemonių, kad būtų ištaisyti ir nepasikartotų nustatyti teisės aktų pažeidimai;

12) nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų;

13) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka teikia informaciją valstybės ir savivaldybės institucijoms;

14) reglamento nustatyta tvarka ir terminais pateikia savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos metinių ataskaitų rinkinį ir jį paskelbia savivaldybės interneto svetainėje;

15) savivaldybės tarybos arba savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto prašymu teikia informaciją pagal savo kompetenciją;

16) atlieka savivaldybės biudžeto vykdymo ir kitų piniginių išteklių naudojimo auditą;

17) atsako už įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytą savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos įgaliojimų vykdymą, taip pat už nepagrįstos ir neteisingos audito išvados pateikimą;

18) sudaro sąlygas Valstybės kontrolei dalyvauti atliekant savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio auditą tokiu mastu, kad Valstybės kontrolė surinktų tinkamus ir pakankamus įrodymus, reikalingus išvadai dėl nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio parengti, ir teikia Valstybės kontrolei duomenis apie savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio audito rezultatus.

10. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis:

1) savivaldybės kontrolieriaus pavedimu atlieka audituojamų subjektų eilinius ir veiklos plane nenumatytus finansinius, atitikties ir veiklos auditus;

2) finansinio, atitikties ir veiklos audito ar vertinimo metu turi teisę įeiti į audituojamo subjekto patalpas, gauti visus auditui atlikti reikalingus dokumentus ir duomenis, gauti iš audituojamo subjekto darbuotojų reikiamus rašytinius paaiškinimus, pasitelkti ekspertų (specialistų), turinčių reikiamų žinių patikrinimo metu iškilusiems klausimams spręsti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

3) įstatymų nustatyta tvarka atsako už jiems nustatytų funkcijų netinkamą atlikimą, už nepagrįstos ar neteisingos audito išvados pateikimą.

11. Atlikdama auditą, savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba turi teisę pasinaudoti savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybos atliktų auditų ataskaitomis ir darbo dokumentais, būtiniais vidaus kontrolės vertinimui atlikti, jeigu audito subjektas ir tikslai sutampa, taip pat turi teisę susipažinti su atliktų kitų išorės auditų savivaldybės įstaigose ir įmonėse dokumentais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

12. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba veiklos plane numatytam išorės finansiniam, atitikties ir veiklos auditui ar vertinimui atlikti ir (ar) atliktam auditui peržiūrėti gali bendradarbiavimo sutarčių pagrindu pasitelkti kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

13. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vidaus auditas savivaldybės tarybos iniciatyva atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus, nepriklausomo vidaus audito paslaugas įsigyjant Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka iš savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai skirtų asignavimų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

14. Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos gali jungtis į asociacijas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

68 straipsnis. Savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnyba

1. Savivaldybės centralizuoto vidaus audito tarnybą (toliau – vidaus audito tarnyba) įsteigia savivaldybės administracijos direktorius, tvirtindamas savivaldybės administracijos struktūrą.

2. Vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai yra darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

3. Vidaus audito tarnybai vadovauja ir už jos veiklą atsako jos vadovas. Ši tarnyba yra atskaitinga merui. Meras užtikrina vidaus audito tarnybos veiklos ir organizacinį nepriklausomumą ir šios valdymo funkcijos negali perduoti kitiems viešojo juridinio asmens valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

4. Vidaus audito tarnyba dirba pagal su meru suderintus ir savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintus ilgalaikį ir metinį vidaus audito tarnybos veiklos planus. Ilgalaikis ir metinis vidaus audito tarnybos veiklos planai gali būti keičiami, o jų pakeitimai turi būti suderinti su meru ir patvirtinti savivaldybės administracijos direktoriaus. Metiniame vidaus audito tarnybos veiklos plane nenumatytas vidaus auditas gali būti atliekamas vidaus audito tarnybos vadovo sprendimu, raštu suderinus su meru.

5. Vidaus audito tarnyba, iki einamųjų metų lapkričio 1 dienos parengusi ateinančių metų vidaus audito tarnybos veiklos plano projektą, teikia jį savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai tarpusavio veiklos koordinavimo tikslais. Ateinančių metų vidaus audito tarnybos veiklos planas turi būti suderintas su meru iki einamųjų metų gruodžio 31 dienos.

6. Vidaus audito tarnyba savo funkcijas įgyvendina atlikdama vidaus auditus ir jų rezultatų pagrindu teikdama rekomendacijas. Vidaus auditoriai atlikto vidaus audito ataskaitas pateikia merui ir audituojamų subjektų vadovams. Atliktų vidaus auditų ataskaitos gali būti teikiamos savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai, kai jie raštu to prašo.

7. Meras ir audituojamų subjektų, nurodytų šio įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje, vadovai turi priimti sprendimus dėl vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo. Audituojamo subjekto

vadovas, gavęs vidaus audito ataskaitą, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų priima sprendimą dėl vidaus audito rekomendacijų. Jeigu audituojamo subjekto vadovas nesutinka su vidaus audito ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis ir pateikia merui ir vidaus audito tarnybos vadovui pagrįstus motyvus dėl nesutikimo su vidaus audito ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis, meras priima sprendimą įgyvendinti vidaus audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas arba jų neįgyvendinti, prisiimdamas su tuo susijusią riziką, ir įpareigoja audituojamo subjekto vadovą įgyvendinti šį sprendimą.

8. Kad būtų išsaugotas objektyvumas ir nepriklausomumas, vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai negali dalyvauti valdant viešąjį juridinį asmenį ir (arba) jam pavaldžius ir (arba) atskaitingus viešuosius juridinius asmenis. Vidaus audito tarnybos vadovas, vidaus auditorius, siekdami išsaugoti objektyvumą, negali dalyvauti nustatant ir įgyvendinant viešojo juridinio asmens, jam pavaldžių ir (arba) atskaitingų viešųjų juridinių asmenų vidaus kontrolės politiką, tikrinant ir vertinant veiklą, už kurią jis buvo atsakingas mažiau kaip prieš vienus metus prieš pradėdamas eiti vidaus audito tarnybos vadovo, vidaus auditoriaus pareigas.

9. Vidaus audito tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166

XIV SKYRIUS

SAVIVALDYBIŲ TEISINĖS GARANTIJOS, ADMINISTRACINĖ PRIEŽIŪRA, TEISĖS AKTŲ PASKELBIMAS IR ĮSIGALIOJIMAS

69 straipsnis. Savivaldybių teisės ir jų apsauga

1. Savivaldybės dėl savo teisių pažeidimo, atsižvelgdamos į pažeidimo pobūdį, gali kreiptis į teismą. Savivaldybės vardu veikia savivaldybės institucijos pagal šiame ir kituose įstatymuose joms suteiktus įgaliojimus.

2. Savivaldybės tarybos ir mero sprendimai, neviršijantys jų kompetencijos, privalomi savivaldybės administracijai, visoms savivaldybės teritorijoje esančioms įstaigoms, įmonėms, organizacijoms ir gyventojams.

3. Valstybinio administravimo subjektams draudžiama savivaldybių įgaliojimus ir teises suvaržyti ar apriboti, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

4. Savivaldybės tarybos sprendimai dėl vietinių rinkliavų ir mokesčių, taip pat savivaldybės tarybos sprendimais tvirtinamos taisyklės, už kurių pažeidimą įstatymai numato administracinę atsakomybę, galioja visoje savivaldybės teritorijoje ir jų laikytis privalo visos

institucijos, įstaigos, įmonės ir gyventojai, taip pat į savivaldybės teritoriją atvykę kiti fiziniai ir juridiniai asmenys.

5. Savivaldybės turi teisę imtis visų teisėtų priemonių, kad būtų laikomasi savivaldybės bendrojo plano arba savivaldybės dalių bendrųjų planų, detaliųjų planų ir su jų įgyvendinimu susijusių reikalavimų.

6. Savivaldybės turi teisę pačios ir per Lietuvos savivaldybių asociaciją dalyvauti rengiant įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vietos savivaldą ar nustatančių savivaldybių funkcijas, projektus, dėl parengtų projektų pareikšti savo siūlymus ir pastabas.

70 straipsnis. Savivaldybių veiklos priežiūra

1. Ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka prižiūri Vyriausybės skiriami valstybės pareigūnai – Vyriausybės atstovai.

2. Gyventojų skundus dėl savivaldybės pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo tiria Seimo kontrolieriai; jų įgaliojimai nustatyti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme.

3. Savivaldybės institucijų ir valstybės tarnautojų aktai ar veiksmai, pažeidžiantys gyventojų, institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų teises, gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

4. Savivaldybių funkcijos ir teisių apribojimai, kai įvedama karo ir (ar) nepaprastoji padėtis, nustatomi įstatymuose.

71 straipsnis. Savivaldybės institucijų teisės aktų paskelbimas ir įsigaliojimas

1. Savivaldybės institucijų norminiai teisės aktai oficialiai skelbiami ir įsigalioja Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.

2. Savivaldybės institucijų teisės taikymo aktai, kuriuos skelbti Teisės aktų registre privaloma pagal teisės aktus, oficialiai skelbiami Teisės aktų registre ir įsigalioja Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Savivaldybės institucijų teisės taikymo aktai, jeigu jie oficialiai neskelbtini Teisės aktų registre, įsigalioja jų pasirašymo dieną, jeigu pačiuose teisės aktuose nenustatyta vėlesnė jų įsigaliojimo data.

XV SKYRIUS

SAVIVALDYBIŲ SANTYKIAI SU VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS IR ATSTOVAVIMAS

72 straipsnis. Savivaldybių santykiai su valstybės institucijomis ir įstaigomis

1. Savivaldybių santykiai su valstybės institucijomis ir įstaigomis grindžiami Konstitucija ir įstatymais.
2. Savivaldybės nėra pavaldžios valstybės institucijoms.
3. Savivaldybės teikia Seimui, Seimo komitetams ir komisijoms informaciją, būtiną jų parlamentinei veiklai.
4. Centriniai ir teritoriniai valstybinio administravimo subjektai, svarstydami su vienos savivaldybės ar visų savivaldybių interesais susijusius klausimus, apie tai praneša atitinkamos savivaldybės merui ir Lietuvos savivaldybių asociacijai. Savivaldybės tarybos ar Lietuvos savivaldybių asociacijos valdymo organų raštu pateiktus siūlymus valstybinio administravimo subjektai išnagrinėja (įvertina) ir pateikia atsakymą.
5. Sprendimų dėl valstybės teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų pakeitimo projektai svarstomi su savivaldybėmis teisės aktų nustatyta tvarka.
6. Valstybė remia savivaldybių tarybų narių, merų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, mokymą.
7. Savivaldybės, planuodamos ir sprendamos visus su jomis tiesiogiai susijusius klausimus, prireikus gali gauti konsultacijų iš valstybės institucijų.
8. Rengiami ar svarstomi su savivaldybių veikla susiję įstatymų ir kitų teisės aktų projektai aptariami su atskiromis savivaldybėmis arba Lietuvos savivaldybių asociacija Seimo statuto ir Vyriausybės darbo reglamento, kitų valstybinio administravimo subjektų nustatyta tvarka.
9. Kiekvienais metais Vyriausybė ir Lietuvos savivaldybių asociacija Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo nurodytus rodiklius ir savivaldybių demografinių, socialinių ir kitų rodiklių pirminius statistinius duomenis svarsto pagal Vyriausybės tvirtinamas šių rodiklių derinimo taisykles.
10. Vyriausybės ir Lietuvos savivaldybių asociacijos interesams ir pozicijoms derinti šalių susitarimu sudaroma dvišalė komisija.

73 straipsnis. Savivaldybių atstovavimas

1. Vyriausybėje, kitose valstybės institucijose, Europos Sąjungos institucijose, įstaigose ir organuose, tarptautinėse organizacijose bendriems savivaldybių interesams atstovauja Lietuvos savivaldybių asociacija.
2. Lietuvos savivaldybių atstovų delegacijos Europos regionų komitete sekretoriato funkcijas atlieka Lietuvos savivaldybių asociacija.

3. Lietuvos savivaldybių atstovų delegacijos Europos regionų komitete sekretoriato funkcijoms atlikti gali būti skiriamos valstybės biudžeto lėšos iš Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai numatytų valstybės biudžeto asignavimų.

XVI SKYRIUS

SAVIVALDYBIŲ ATRIBUTIKA IR RAŠTVEDYBA

74 straipsnis. Savivaldybių atributika

1. Savivaldybės turi savo atributiką.
2. Savivaldybių atributiką ir jos naudojimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymas ir Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymas.

75 straipsnis. Savivaldybių raštvedyba

Savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės, kiti subjektai raštvedybą, apskaitos, atskaitomybės ir kitus dokumentus tvarko lietuvių kalba, laikydamiesi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAS

2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyva 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse (kodifikuota redakcija)

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-835](#), 95.04.04, Žin., 1995, Nr. 30-683 (95.04.07)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1033](#), 95.07.05, Žin., 1995, Nr. 59-1486 (95.07.19)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PAPILDYMO
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1041](#), 95.09.14, Žin., 1995, Nr. 79-1820 (95.09.27)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAPILDYMO
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1227](#), 96.03.14, Žin., 1996, Nr. 33-804 (96.04.12)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1262](#), 96.03.28, Žin., 1996, Nr. 35-869 (96.04.19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1330](#), 96.05.07, Žin., 1996, Nr.50-1196 (96.05.29)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 15, 18 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 1997 metų sausio 1 d.
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-95](#), 97.01.23, Žin., 1997, Nr.11-206 (97.02.05)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 12, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-123](#), 97.02.25, Žin., 1997, Nr.20-446 (97.03.07)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 17, 18, 19, 26, 28 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO BEI 30 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-233](#), 97.06.03, Žin., 1997, Nr.53-1228 (97.06.11)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-299](#), 97.06.24, Žin., 1997, Nr.62-1465 (97.07.01)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-497](#), 97.11.06, Žin., 1997, Nr.106-2669 (97.11.21)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 15 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-731](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1393 (98.06.03)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7, 15, 28 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS
13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-929](#), 98.11.17, Žin., 1998, Nr.105-2900 (98.12.02)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 15 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-937](#), 98.11.24, Žin., 1998, Nr.108-2955 (98.12.09)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 13, 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-2018](#), 2000 10 12, Žin., 2000, Nr. 91-2832 (2000 10 27)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija
16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-426](#), 2001-07-05, Žin., 2001, Nr. 64-2323 (2001-07-25)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8, 20 IR 31 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 ir 3 straipsniai galioja iki Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo įsigaliojimo, t. y. iki 2003 m. sausio 1 d.
17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-482](#), 2001-08-02, Žin., 2001, Nr. 71-2515 (2001-08-17)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
18.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-519](#), 2001-09-25, Žin., 2001, Nr. 85-2969 (2001-10-05)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 11, 15, 17, 21, 27, 28, 29, 30, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
19.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-585](#), 2001-11-08, Žin., 2001, Nr. 99-3519 (2001-11-28)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 IR 21 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-633](#), 2001-12-10, Žin., 2001, Nr. 110-3984 (2001-12-29)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8, 17, 19, 21 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

Pakeitimas:

20.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-823](#), 2002-03-28, Žin., 2002, Nr. 33-1256 (2002-03-30)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8, 17, 19, 21 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-839](#), 2002-04-09, Žin., 2002, Nr. 43-1604 (2002-04-26)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6, 17, 19 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-963](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 68-2765 (2002-07-03)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3, 14, 18, 20, 25, 36, 41 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas, išskyrus 6 straipsnį, įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos Konstitucijos 119 straipsnio pakeitimo įstatymo įsigaliojimo dienos.

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1095](#), 2002-09-24, Žin., 2002, Nr. 96-4171 (2002-10-04)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1137](#), 2002-10-15, Žin., 2002, Nr. 103-4605 (2002-10-30)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 17, 21 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO TRYLIK TUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMAS

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1172](#), 2002-11-05, Žin., 2002, Nr. 112-4976 (2002-11-22)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 17, 26, 30 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1283](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 127-5749 (2002-12-31)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1313](#), 2003-01-23, Žin., 2003, Nr. 12-439 (2003-01-31)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 31 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1327](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-704 (2003-02-19)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 28, 29, 30, 31, 33, 49, 50 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 19 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. vasario 25 d.

Įsigaliojus šiam Įstatymui, visus savivaldybės valdybai bei merui kitų įstatymų priskirtus vykdomuosius įgaliojimus iki tų įstatymų pakeitimo įgyvendina savivaldybės administracijos direktorius.

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1354](#), 2003-03-04, Žin., 2003, Nr. 28-1124 (2003-03-21)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8, 14, 15, 17, 20, 24, 26, 29, 31, 40 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1449](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1694 (2003-04-24)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1514](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1918 (2003-05-01)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1568](#), 2003-05-20, Žin., 2003, Nr. 54-2371 (2003-06-04)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 42 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1693](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 73-3357 (2003-07-23)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3, 4, 14, 15, 16, 17, 20, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 36, 38, 41 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 29(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1764](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4636 (2003-11-05)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3, 4, 15, 17, 20, 21, 29, 31, 37, 38 STRAIPSNIŲ IR ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio Įstatymo 1, 3, 4, 6, 7 ir 10 straipsniai įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

Iki šio Įstatymo įsigaliojimo paskirtų savivaldybių kontrolierių jiems nustatyta kadencijos trukmė įsigaliojus šiam Įstatymui iš naujo nenustatoma.

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1838](#), 2003-11-20, Žin., 2003, Nr. 115-5193 (2003-12-10)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1927](#), 2003-12-18, Žin., 2004, Nr. 4-33 (2004-01-07)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 11, 12, 14, 20, 25, 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2204](#), 2004-04-29, Žin., 2004, Nr. 73-2537 (2004-04-30)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

38.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2422](#), 2004-08-23, Žin., 2004, Nr. 134-4839 (2004-09-02)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 17 IR 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

39.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-160](#), 2005-04-14, Žin., 2005, Nr. 57-1941 (2005-05-05)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7, 8, 17 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

40.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-345](#), 2005-09-27, Žin., 2005, Nr. 121-4329 (2005-10-11)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 27 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Asmenų, priimtų į savivaldybės kontrolieriaus pareigas iki šio įstatymo įsigaliojimo ir jas einančių pasibaigus jų kadencijai, valstybės tarnybos santykiai jų sutikimu tęsiasi.

41.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-396](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 143-5170 (2005-12-08)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8, 29(1), 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. liepos 1 d.

42.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-472](#), 2005-12-22, Žin., 2005, Nr. 153-5641 (2005-12-31)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

43.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-494](#), 2006-01-19, Žin., 2006, Nr. 17-590 (2006-02-11)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7, 8, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 21(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.
Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.

44.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-548](#), 2006-04-06, Žin., 2006, Nr. 46-1647 (2006-04-27)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

45.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-687](#), 2006-06-13, Žin., 2006, Nr. 73-2756 (2006-06-30)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

46.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-748](#), 2006-07-04, Žin., 2006, Nr. 80-3140 (2006-07-22)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 14 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

47.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-749](#), 2006-07-11, Žin., 2006, Nr. 82-3251 (2006-07-27)
KONCESIJŲ ĮSTATYMO, VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

48.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1034](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 12-496 (2007-01-30)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. kovo 1 d.

49.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1183](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. 72-2832 (2007-06-30)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja nuo 2007 m. spalio 1 d.

50.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1221](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3053 (2007-07-12)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 17, 27 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2009 m. sausio 1 d.

51.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1245](#), 2007-06-28, Žin., 2007, Nr. 80-3219 (2007-07-19)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

52.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1422](#), 2008-01-17, Žin., 2008, Nr. 15-508 (2008-02-05)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

53.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1722](#), 2008-09-15, Žin., 2008, Nr. 113-4290 (2008-10-01)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2008 m. spalio 1 d., išskyrus 2 straipsnyje nurodytas išimtis.

Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2011, Nr. 45 (2011-04-13)

Pakeitimas:

53.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1830](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5379 (2008-11-29)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

54.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-300](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3165 (2009-06-30)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 16, 27 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

55.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-620](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 159-7206 (2009-12-31)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 29 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

56.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-682](#), 2010-02-11, Žin., 2010, Nr. 25-1177 (2010-03-02)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

57.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-770](#), 2010-04-20, Žin., 2010, Nr. 51-2480 (2010-05-04)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

58.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-921](#), 2010-06-22, Žin., 2010, Nr. 81-4219 (2010-07-10)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

59.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-997](#), 2010-07-02, Žin., 2010, Nr. 84-4406 (2010-07-15)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. spalio 1 d.

60.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-971](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 86-4525 (2010-07-20)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6, 7, 13, 16, 19, 20, 26, 30, 31, 32, 34, 56 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalis ir 5, 6, 7 straipsniai įsigalioja 2010 m. spalio 1 d.

61.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1126](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7110 (2010-11-27)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

62.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1174](#), 2010-11-25, Žin., 2010, Nr. 145-7429 (2010-12-11)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 IR 32 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

63.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1323](#), 2011-04-14, Žin., 2011, Nr. 52-2500 (2011-05-03)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

64.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1327](#), 2011-04-19, Žin., 2011, Nr. 52-2504 (2011-05-03)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3, 6, 13, 14, 15, 16, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 52, 56 STRAIPSNŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio įstatymo 12 straipsnis įsigalioja 2011 m. rugsėjo 1 d.

65.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1421](#), 2011-05-26, Žin., 2011, Nr. 72-3472 (2011-06-14)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

66.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1567](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 91-4334 (2011-07-19)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

67.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1773](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 155-7354 (2011-12-20)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6, 7, 32 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.
Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis ir 2 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas ir jo įsigaliojimas keistas:

67.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-622](#), 2013-11-26, Žin., 2013, Nr. 126-6415 (2013-12-10)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6, 7, 32 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO
1, 2, 4 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

68.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2285](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. 126-6328 (2012-10-31)
VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

69.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2387](#), 2012-11-08, Žin., 2012, Nr. 136-6958 (2012-11-24)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3, 6, 13, 16, 20, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

70.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-129](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 154-7935 (2012-12-29)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6, 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

71.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-409](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3826 (2013-07-16)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6, 16, 29, 54 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

72.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-460](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3981 (2013-07-23)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 4, 6, 16, 17, 20, 29, 32, 35, 50, 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO TREČIUOJU(1) SKIRSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

73.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-610](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 124-6286 (2013-12-05)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 11, 13, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis ir 3 straipsnis įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

74.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-611](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 124-6287 (2013-12-05)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje išdėstyta Vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnio 5 dalies nuostata, nustatanti seniūnaičio kadenciją, taikoma po šio įstatymo įsigaliojimo renkamiems seniūnaičiams.

75.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-612](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 124-6288 (2013-12-05)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

76.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-620](#), 2013-11-26, Žin., 2013, Nr. 126-6413 (2013-12-10)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 ir 2 straipsniai įsigalioja 2014 m. sausio 1 d. ir galioja iki 2014 m. gruodžio 31 d.

77.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-643](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. 130-6627 (2013-12-19)

VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 27 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

78.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-731](#), 2013-12-23, paskelbta TAR 2014-01-06, i. k. 2014-00037

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

79.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-883](#), 2014-05-15, paskelbta TAR 2014-05-27, i. k. 2014-05734

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

80.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-929](#), 2014-06-05, paskelbta TAR 2014-06-19, i. k. 2014-07837

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas taikomas tik asmenims, į savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigas paskirtiems po šio įstatymo įsigaliojimo.

81.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-967](#), 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-11, i. k. 2014-10138

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 3, 5, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 27, 29, 40, 42, 45, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2015 metais naujai išrinktoms savivaldybių taryboms susirinkus į pirmąjį posėdį.

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2002-12-24, Žin., 2003, Nr. 19-828 (2003-02-25)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO 3 DALIES (2000 M. SPALIO 12 D. REDAKCIJA), 3 STRAIPSNIO 4 DALIES (2000 M. SPALIO 12 D. REDAKCIJA), 5 STRAIPSNIO 1 DALIES 2 PUNKTO (2000 M. SPALIO 12 D. REDAKCIJA), 18 STRAIPSNIO 1 DALIES (2000 M. SPALIO 12 D. REDAKCIJA), 19 STRAIPSNIO 1 DALIES 2, 3, 4, 8, 15 PUNKTŲ (2000 M. SPALIO 12 D. REDAKCIJA), 21 STRAIPSNIO 1 DALIES 1, 5, 7, 9, 12, 15, 16, 17, 18 PUNKTŲ (2000 M. SPALIO 12 D. REDAKCIJA), ŠIOS DALIES 6 PUNKTO (2000 M. SPALIO 12 D. IR 2001 M. RUGSĖJO 25 D. REDAKCIJOS) IR ŠIOS DALIES 14 PUNKTO (2000 M. SPALIO 12 D. IR 2001 M. LAPKRIČIO 8 D. REDAKCIJOS), TAIP PAT DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 119 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO TAIKYMO TVARKOS KONSTITUCINIO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 119 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO TAIKYMO TVARKOS KONSTITUCINIO ĮSTATYMO ĮRAŠYMO Į KONSTITUCINIŲ ĮSTATYMŲ SĄRAŠĄ ĮSTATYMO ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1232](#), 2014-10-14, paskelbta TAR 2014-10-22, i. k. 2014-14521

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1367](#), 2014-12-02, paskelbta TAR 2014-12-12, i. k. 2014-19553

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6, 7, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1773 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1508](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21274

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 5, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 27, 29, 40, 42, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25-1 straipsniu įstatymo Nr. XII-967 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1595](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-03-31, i. k. 2015-04843

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 5, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 27, 29, 40, 42, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25-1 straipsniu įstatymo Nr. XII-967 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1577](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-13, i. k. 2015-05691

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1770](#), 2015-06-09, paskelbta TAR 2015-06-17, i. k. 2015-09674

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 5, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 27, 29, 40, 42, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25-1 straipsniu įstatymo Nr. XII-967 4 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1621](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06522

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1932](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-09, i. k. 2015-11214

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1570](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-10, i. k. 2015-05583

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1921](#), 2015-06-30, paskelbta TAR 2015-07-09, i. k. 2015-11184

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 32 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2182](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-29, i. k. 2015-20884

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 15 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1887](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-09, i. k. 2015-11178

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2114](#), 2015-12-03, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19701

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 32 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2278](#), 2016-03-25, paskelbta TAR 2016-03-29, i. k. 2016-06429

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-1887 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2342](#), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-24, i. k. 2016-13909
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2459](#), 2016-06-16, paskelbta TAR 2016-06-27, i. k. 2016-17723
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas

17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2636](#), 2016-09-27, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24611
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 13, 20 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas

18.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2494](#), 2016-06-28, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19345
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 6, 9, 10-3, 13, 14, 15, 16, 20, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32-1 straipsniu įstatymas

19.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2495](#), 2016-06-28, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19348
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-1887 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

20.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2741](#), 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-15, i. k. 2016-26839
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9-1 straipsniu įstatymas

21.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-185](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29871
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 9 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9-1 straipsniu įstatymo Nr. XII-2741 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-384](#), 2017-05-25, paskelbta TAR 2017-05-31, i. k. 2017-09280
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 straipsnio pakeitimo įstatymas

23.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-378](#), 2017-05-23, paskelbta TAR 2017-05-31, i. k. 2017-09279
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 26 straipsnio pakeitimo įstatymas

24.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-443](#), 2017-06-15, paskelbta TAR 2017-06-27, i. k. 2017-10804
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas

25.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-602](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-13, i. k. 2017-12175
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

26.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-677](#), 2017-10-12, paskelbta TAR 2017-10-23, i. k. 2017-16708
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 14, 15, 16, 31, 34, 35 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 35-1 straipsniu įstatymas

27.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-649](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16086
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6, 7, 32-1 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas
28.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1064](#), 2018-03-29, paskelbta TAR 2018-04-11, i. k. 2018-05882
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas
29.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1275](#), 2018-06-14, paskelbta TAR 2018-06-26, i. k. 2018-10517
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 9 ir 9-1 straipsnių pakeitimo įstatymas
30.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1445](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12067
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas
31.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1639](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-20, i. k. 2018-18680
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas
32.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1655](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19165
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas
33.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1163](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-29, i. k. 2018-08637
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 6, 7, 14, 16, 19, 20, 24, 27, 28, 29, 30 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymas
34.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1377](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12045
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16, 19, 27, 29 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas
35.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1664](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-28, i. k. 2018-19164
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas
36.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1444](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12066
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymas
37.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1631](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18921
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas
38.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-1965](#), 2019-02-14, paskelbta TAR 2019-02-20, i. k. 2019-02745
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 13, 14, 15, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas
39.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

- Nr. [XIII-1407](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11731
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas
40.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2321](#), 2019-07-11, paskelbta TAR 2019-07-26, i. k. 2019-12360
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 31 straipsnio pakeitimo įstatymas
41.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2767](#), 2019-12-20, paskelbta TAR 2019-12-30, i. k. 2019-21573
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 9 ir 9-1 straipsnių pakeitimo įstatymas
42.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2496](#), 2019-10-17, paskelbta TAR 2019-10-29, i. k. 2019-17226
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 39, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymas
43.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2659](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20994
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 31 straipsnio pakeitimo įstatymas
44.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2818](#), 2020-03-17, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05699
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas
45.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2829](#), 2020-03-31, paskelbta TAR 2020-04-02, i. k. 2020-06898
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas
46.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2946](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11672
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas
47.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-3267](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15541
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas
48.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-3043](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13956
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 5, 6, 16 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas
49.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-2898](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10872
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas
50.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-3127](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15372
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 10-3 straipsnių pakeitimo įstatymas
51.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIII-3244](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15881
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas

52.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3293](#), 2020-09-24, paskelbta TAR 2020-10-07, i. k. 2020-20887

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

53.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3380](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-16, i. k. 2020-24013

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32-1, 33, 35-1, 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymas

54.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-94](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28943

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymas

55.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-143](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2021-01-07, i. k. 2021-00265

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymas

56.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-482](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15862

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 29 straipsnio pakeitimo įstatymas

57.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-487](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15868

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

58.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-203](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07420

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

59.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-997](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07246

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

60.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-998](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07249

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32-1, 33, 35-1, 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3380 21 straipsnio pakeitimo įstatymas

61.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1264](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15194

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

62.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3312](#), 2020-10-01, paskelbta TAR 2020-10-13, i. k. 2020-21250

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo-1 skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-5 straipsniu įstatymas

63.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-239](#), 2021-04-15, paskelbta TAR 2021-04-28, i. k. 2021-08840

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo-1 skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-5 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

64.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-846](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27746

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo-1 skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-5 straipsniu įstatymo Nr. XIII-3312 5, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

65.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1265](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14921

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

66.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1467](#), 2022-10-27, paskelbta TAR 2022-11-15, i. k. 2022-22946

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

67.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1762](#), 2022-12-23, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27577

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

68.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1268](#), 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-15, i. k. 2022-15614

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymas

69.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1763](#), 2022-12-23, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27578

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

70.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1828](#), 2023-03-23, paskelbta TAR 2023-03-29, i. k. 2023-05501

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas

71.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2053](#), 2023-06-13, paskelbta TAR 2023-06-22, i. k. 2023-12415

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 9, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymas

72.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2108](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-06-30, i. k. 2023-13408

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1730 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

73.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2109](#), 2023-06-29, paskelbta TAR 2023-07-05, i. k. 2023-14000

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 55 straipsnio pakeitimo įstatymas

74.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1730](#), 2022-12-22, paskelbta TAR 2023-01-04, i. k. 2023-00145

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

75.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2006](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11584
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20, 35, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymas
76.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2246](#), 2023-11-16, paskelbta TAR 2023-11-29, i. k. 2023-22976
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6, 15, 18, 21, 25, 27, 29, 33, 34, 38, 39, 43, 55, 60 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymas
77.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2332](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-22, i. k. 2023-25086
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 27, 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas
78.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2328](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-23, i. k. 2023-25315
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15, 35 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymas
79.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2460](#), 2023-12-23, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25954
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 8 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas
80.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2360](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25611
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas
81.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2557](#), 2024-04-18, paskelbta TAR 2024-04-24, i. k. 2024-07455
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 27 straipsnio pakeitimo įstatymas
82.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2688](#), 2024-06-06, paskelbta TAR 2024-06-19, i. k. 2024-11166
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 38, 63, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymas
83.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
Nr. [KT80-N11/2024](#), 2024-10-10, paskelbta TAR 2024-10-10, i. k. 2024-17806
Dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 3 dalies (2023 m. birželio 29 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai
84.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-3043](#), 2024-10-17, paskelbta TAR 2024-10-24, i. k. 2024-18467
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymas
85.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XIV-2763](#), 2024-06-18, paskelbta TAR 2024-06-21, i. k. 2024-11410
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

LIETUVOS GYVENTOJŲ KLIMATO KAITOS NUOSTATŲ IR ELGSENOS MONITORINGO METODIKA

Parengė: dr. Aistė Balžekienė, dr. Audronė Telešienė, dr. Giedrius Žvaliauskas
Kauno technologijos universitetas, Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakultetas,
mokslo grupė “Pilietinė visuomenė ir darnus vystymasis”

Kaunas, 2021

Turinys:

1. Operacionalizacija klimato kaitos nuostatų ir elgsenos tyrimui	3
2. Klausimynas gyventojų apklausai	7
3. Galimos atrankos strategijos ir duomenų analizės gairės gyventojų apklausai	10
4. Apklausos duomenų saugojimo strategija ir preliminarus metaduomenų aprašas pagal DDI standartus	12
5. Naudoti šaltiniai	15

1. Operacionalizacija klimato kaitos nuostatų ir elgsenos tyrimui

Daugelio valstybių valdžios institucijos (pavyzdžiui Jungtinės karalystės, JAV, Australijos) reguliariai atlieka gyventojų nuomonių klimato kaitos klausimais apklausas, kurios leidžia stebėti klimato kaitos nuostatų ir elgsenos kitimą laike, atitinkamai planuoti komunikacijos strategijas, prognozuoti visuomenės paramą klimato kaitos politikos priemonėms. Lietuvos gyventojų nuomonės klimato kaitos tematika tirtos reprezentatyviose apklausose, atliktose KTU mokslininkų (2008 m. ir 2018 m.), taip pat Lietuvos gyventojų nuomonės galima palyginti su kitų šalių gyventojais remiantis Specialiųjų Eurobarometrų tyrimų apie klimato kaitą (2021, 2019, 2017), Europos socialinio tyrimo (2018), Tarptautinio socialinio tyrimo pogramos (ISSP) (2010) duomenimis. Atskirus klausimus apie klimato kaitą neprezentatyviose, ar su mažomis gyventojų grupėmis atliekamose apklausose naudojo MRU mokslininkai aplinkos psichologijos tyrimuose (Žukauskienė et al, 2020; Balundė et al, 2019).

Lietuvoje nėra reguliariai atliekamos visuomenės nuomonės klimato kaitos tematika apklaupos, todėl būtų tikslinga pradėti reguliarių monitoringą.

Siūloma į visuomenės nuomonės klimato tema apklaupas įtraukti klausimų kategorijas iš pagrindinių toliau išdėstytų temų, kurios apimtų klimato kaitos nuostatas, informuotumą, elgseną, politikos priemonių vertinimą, atsakomybę bei patirtį.

Klimato kaitos grėsmės suvokimas ir susirūpinimas dėl klimato kaitos

Vienas iš pagrindinių beveik visose visuomenės nuomonės apklausose apie klimato kaitą užduodamų klausimų yra skirtas sužinoti, kiek klimato kaita yra suvokiama kaip didelė grėsmė (angl. *risk perception*), ir koks yra visuomenės susirūpinimo klimato kaitos problema lygis (angl. *concern*). Ilgalaikiai tyrimai rodo, kad daugelyje šalių susirūpinimas dėl klimato kaitos auga, to pasekoje gyventojai aktyviau įsitraukia į klimato kaitos švelninimo veiklas. Specialieji Eurobarometrai (2021, 2019, 2017) yra įtraukę klausimą „kiek rimta yra klimato kaitos problema). Mūsų siūlomoje formuluotėje klimato kaitos problema yra lokalizuojama trimis lygmenimis: pasauliui, Lietuvai ir individui asmeniškai. Ši formuluotė buvo naudojama KTU 2008 m. apklausoje (publikuoti rezultatai Balžekienė ir kiti, 2009), todėl galimas palyginamumas. Šio klausimo atsakymai leidžia suprasti, ar keičiasi (auga, krenta) visuomenės susirūpinimas klimato kaita. Taip pat rezultatai leis įvertinti, ar vyksta šios temos „domestikacija“ (angl. k. *domestication*) bei internalizacija, t.y. problema tampa ne tik įprastiniu dėmesio objektu, bet yra suvokiama kaip artima, Lietuvai ar individui svarbi problema. Mokslininkai pabrėžia, kad klimato kaitos supratimo didinimui būtina, kad su klimato kaita siejami procesai bei padariniai būtų interpretuojami pasitelkiant nacionalinius kontekstus, vertybes, pavyzdžius (daugiau žr. Rabitz ir kt, 2021).

Informuotumas klimato kaitos klausimais

Visuomenės informuotumas klimato kaitos klausimas yra vienas iš esminių veiksnių, lemiančių elgsenos pokyčius bei paramą klimato kaitos politikos priemonėms. Sociologinėse apklausose gali būti įtraukiami klausimai apie subjektyvų informuotumo lygį (kiek gyventojai jaučiasi žinantys klimato kaitos klausimais), žinojimo lygį (pavyzdžiui, ar yra girdėję apie Paryžiaus susitarimą), informacijos pakankumą (ar jaučia, kad turi pakankamai informacijos klimato kaitos klausimais), bei informacijos šaltinius. Šiai metodikai siūlome įtraukti klausimą apie informacijos šaltinius, kuriais gyventojai sužino apie klimato kaitą (remiantis KTU 2018 m. apklausa, Telešienė ir kt., 2021), kuris leis identifikuoti, kuriais kanalais tikslinga stiprinti klimato kaitos komunikaciją. Klausimas apie informacijos šaltinius (iš kur gauna informacijos apie klimato kaitą) suteikia duomenų, kurie leidžia

tiksliu formuoti klimato kaitos informacines kampanijas ar visuomenės informavimo veiksmus. Rekomenduojama analizuoti tokio klausimo atsakymus pagal respondentų amžiaus grupes, gyvenamąją vietą. Tai pasitarnautų auditorijos segmentavimui ir tikslinei komunikacijai. Pavyzdžiui, žinant kurios amžiaus grupės kuriuose kanaluose (televizija VS socialiniai tinklai ar kt.) gauna informacijos, galima tikslingai pritaikyti ir nukreipti informacijos bei poveikio priemones į tuos kanalus.

Klimato kaitos politikos priemonių vertinimas

Visuomenės nuomonė apie klimato kaitos politikos priemones yra kaip lakmuso popierius, galintis prognozuoti numatomų arba jau vykdomų priemonių socialinį priimtinumą, taip pat identifikuoti kokios specifinės komunikacijos trūksta. Daugelis apklausų klimato kaitos tematikoje yra įtraukę įvairių politikos priemonių vertinimą, apimančių energetiką, transportą, taršos mokesčius ir panašiai. Lietuvos gyventojų nuomonių monitoringe tikslinga rotuoti tuos klausimus, kurie yra susiję su šiuo metu vykdomomis arba planuojamomis priemonėmis. Siūlomos formuluotės buvo adaptuotos remiantis KTU 2018 m. vykdytu tyrimu (Telešienė ir kt., 2021).

Klimato kaitos atžvilgiu reikšminga elgsena (angl. k. *climate change behavior*)

Tai aplinkosauginės elgsenos tipas, kai individo elgsena turi reikšmingą poveikį klimato kaitos problemoms (Telešienė et al., 2021). Tai gali būti (remiantis aplinkai reikšmingos elgsenos teorija, Stern, 2000): individuali privačios erdvės elgsena (susijusi su namų ūkiu ir asmeninių prekių ar maisto pirkimu, naudojimu, utilizavimu, arba su transporto ir keliavimo pasirinkimais); aplinkosauginis aktyvizmas (kolektyvinė viešosios erdvės elgsena, pvz. peticijų pasirašymas, dalyvavimas demonstracijose); individualus elgesys viešojoje erdvėje (didelio įsipareigojimo nereikalaujanti aktyvizmo forma, pvz., parama aplinkosaugos organizacijoms, politinė parama vyriausybės priimamiems sprendimams klimato kaitos klausimais ir pan.); kita reikšminga elgsena (apima individų veikimą darbo ar kitokiose organizacijose, pvz. darbuotojų medžių sodinimo iniciatyva).

Klimato kaitos elgsenos klausimus apklausose taip pat naudojo, pvz. Europos socialinis tyrimas (ESS8 climate final module template, n.d.; lietuviška duomenų bei klausimyno versija KTU Politikos ir viešojo administravimo institutas, 2017), KLIKS projektas vykdytas Lietuvoje (Telešienė et al, 2018), Australijos reguliarios klimato kaitos apklausos (Second Annual Survey of Australian Attitudes to Climate Change: INTERIM REPORT, n.d.), klimato kaitos tematikos Eurobarometro apklausos (European Commission, 2020).

Šioje apklausoje siūlome naudoti uždara klausimą su daugeliu galimų atsakymų. Klausimo formuluotė remiasi Eurobarometro apklausa (European Commission, 2020), tačiau atsakymų variantai pakeisti, siejant su Nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu 2021-2030 m.. Kiekvienais metais šį klausimą galima adaptuoti, remiantis besikeičiančiais klimato kaitos politikos strateginiais prioritetais. Rekomenduojama tokio klausimo atsakymus nagrinėti pagal įvairias sociodemografines charakteristikas, pvz. lytis, amžius, gyvenamoji vieta, išsilavinimas. Taip pat rekomenduojama politikos priemonių palaikymą analizuoti pagal susirūpinimo klimato kaita lygį.

Savi-veiksmingumas (angl. k. *efficacy belief*)

Tai jausmas, kad kiekvieno atskiro individo pastangos yra svarbios ir veiksmingai prisideda prie didesnių problemų sprendimo (Bandura, 2006). Kauno technologijos universiteto mokslininkų atlikti tyrimai (Balžekienė et al., 2020; Telešienė et al, 2021) rodo, jog Lietuvos gyventojams būdingos žemos savi-veiksmingumo nuostatos kalbant apie klimato kaitos problemų sprendimą. T. y. Lietuvos gyventojai abejoja, kad jų individualūs veiksmai gali turėti reikšmingą poveikį. Tuo pačiu pažymima, kad tai vienas svarbiausių veiksnių, siekiant paskatinti gyventojų elgsenos pokyčius.

Savi-veiksmingumo klausimus klimato kaitos tematikos apklausose taip pat naudojo, pvz. Europos socialinis tyrimas (ESS8 climate final module template, n.d.; lietuviška duomenų bei klausimyno versija KTU Politikos ir viešojo administravimo institutas, 2017). Savi-veiksmingumas paprastai matuojamas keliais klausimais, pvz. asmeninis savi-veiksmingumas (angl. k. *personal self-efficacy*), asmeninio rezultato tikėtinumai (angl. k. *personal outcome expectancy*). Šioje apklausoje siūlome naudoti asmeninio savi-veiksmingumo (asmeninio indėlio suvokimą) bei asmeninio rezultato tikėtinumo kintamąjį. Saviveiksmingumo klausimų atsakymai leistų suprasti, ar formuojasi prielaidos tvariems ir ilgalaikiams Lietuvos gyventojų gyvensenos (ir elgsenos) pokyčiams. Taip pat leistų suprasti, ar klimato kaitos komunikacijoje reikia kreipti daugiau dėmesio į individualių sprendimų pristatymą bei aiškinimą (jei savi-veiksmingumas neauga ir yra žemas, tokio pobūdžio informacijai reikia skirti daugiau vietos).

Atsakomybės priskyrimas kovoje su klimato kaita

Tyrimai rodo, kad Lietuvos gyventojai yra menkai linkę prisiimti asmeninę atsakomybę kovoje su klimato kaita (pvz. Budžytė, Balžekienė, 2018), lyginant pavyzdžiui su Skandinavijos šalių gyventojais. Dažniausiai atsakomybė priskiriama nacionalinei vyriausybei, Europos Sąjungai ar verslo sektoriui. Klausimas apie atsakomybės priskyrimą yra įtrauktas į Specialiuosius Eurobarometro tyrimus, tačiau siūlome klausimyne Lietuvos gyventojams atsisakyti akcento į klimato kaitos sprendimą būtent Europos Sąjungos mastu, o palikti bendresnio pobūdžio klausimą. Atsakomybės priskyrimo klausimo atsakymų analizė padės suprasti, ar tolesnėje klimato kaitos komunikacijoje reikia akcentuoti individualių sprendimų galią bei komunikuoti istorijas, pranešimus, kuriuose aktyviais sprendėjais yra ne valstybė, mokslininkai ar verslininkai, bet atskiri žmonės, šeimos, bendruomenės.

Klimato kaitos patirtis ir klimato kaitos pasekmių vertinimas

Tyrimai rodo, kad yra ryšys tarp patiriamų klimato kaitos pasekmių ir klimato kaitos grėsmės suvokimo (Telešienė et al, 2021). Gyventojai, kurie dažniau patiria tokias klimato kaitos pasekmes, kaip potvyniai, audros ar sausros, linkę rimčiau vertinti klimato kaitos grėsmes. Pastaraisiais dešimtmečiais vykdomos sociologinės apklausos dažniau analizavo, kaip gyventojai suvokia klimato kaitos priežastis (ar tai antropogeninės, ar natūralios), bei patį reiškinį, tačiau šiuo metu prasminga analizuoti, kiek žmonės subjektyviai deklaruoja jaučiantys klimato kaitos pasekmes, nes tai lemia jų aktyvų įsitraukimą į klimato kaitos pasekmių mažinimą. Siūloma klausimo formuluotė, matuojanti klimato kaitos patirtis pateikiama iš Australijos reguliarios klimato kaitos apklausos (Second Annual Survey of Australian Attitudes to Climate Change: INTERIM REPORT, n.d.). Klimato kaitos pasekmių vertinimas parodo, kiek gyventojai linkę klimato kaitą suvokti kaip psichologiškai nutolusį reiškinį, taip pat ar labiau akcentuojamas poveikis žmonėms ar bioįvairovei. Siūloma formuluotė buvo pateikta KTU 2018 m. apklausoje (Balžekienė ir kt., 2020, p. 11).

Socio-demografiniai kintamieji

Į klausimyną turi įeiti klausiamai apie respondentų socio-demografines charakteristikas: lytį, amžių, išsimokslinimo lygį, pajamas, gyvenamąją vietą. Šių klausimų forumuluotes pateikia apklausą vykdančios tyrimų bendrovės.

Tolimesnėje lentelėje pateikiama siūlomo klausimyno klausimų sąsajos su klausimų kategorijomis, bei įvardijama, kuriuos klausimus galima palyginti istorinėje perspektyvoje.

Klausimų operacionalizacija siūlomam klausimynui:

Kl. nr.	Klausimo kategorija	Palyginamumas (su Lietuvos gyventojų apklausų duomenimis)
----------------	----------------------------	--

Pagrindiniai klausimai

1	Klimato kaitos grėsmės suvokimas: pasauliui, individui ir Lietuvai	KTU reprezentatyvi apklausa, 2008
2	Gyventojų informuotumas klimato kaitos klausimais	KTU reprezentatyvi apklausa, 2018
3	Savi-veiksmingumas klimato kaitos atžvilgiu (asmeninio indėlio suvokimas)	Dalinai - KTU reprezentatyvi apklausa, 2008
4	Klimato kaitos atžvilgiu reikšminga elgsena	Kai kure teiginiai – dalinai Specialusis Eurobarometras (2019, 2017)
5	Klimato kaitos politikos priemonių vertinimas	1-3 teiginiai – KTU reprezentatyvi apklausa, 2018

Papildomi klausimai

6	Susirūpinimas dėl klimato kaitos	KTU reprezentatyvi apklausa, 2018
7	Klimato kaitos pasekmių vertinimas	KTU reprezentatyvi apklausa, 2018
8	Atsakomybės priskyrimas kovojant su klimato kaita	Dalinai – Specialusis Eurobarometras, 2019, 2017
9	Savi-veiksmingumas klimato kaitos atžvilgiu (energetikos aspektu)	Europos Socialinis tyrimas, 2016
10	Klimato kaitos patirtys	Nėra tyrimų

2. Klausimynas gyventojų apklausai

Pagrindiniai klausimai:

1. Įvertinkite, kokią grėsmę klimato kaitos padariniai kelia pasauliui, Lietuvai ir Jums asmeniškai: (kiekvienoje eilutėje – po atsakymą)

	Visai nekelia grėsmės	Nekelia grėsmės	Nei taip, nei ne	Kelia grėsmę	Kelia didelę grėsmę	Sunku pasakyti
Pasauliui	1	2	3	4	5	99
Lietuvai	1	2	3	4	5	99
Jums asmeniškai	1	2	3	4	5	99

2. Kuriuose šaltiniuose per pastaruosius 12 mėn. Jūs girdėjote ar skaitėte apie klimato kaitą? (pažymėkite visus tinkamus)

1. Televizijos naujienos	9. Iš šeimos, draugų ar kolegų
2. Kitos televizijos laidos	10. Socialiniai tinklai (pvz., Facebook, Twiter ar kiti)
3. Spausdinti laikraščiai	11. Žurnalai
4. Internetiniai naujienų portalai	12. Knygos
5. Valstybinių institucijų internetiniai puslapiai (pvz., meteo.lt, Aplinkos ministerijos internetinis puslapis)	13. Mokslinė bei mokslo populiarinimo literatūra
6. Kiti tinklalapiai (bet ne socialiniai tinklai)	14. Kita
7. Radijo naujienų laidos	15. Nieko negirdėjau ir neskaičiau
8. Kitos radijo laidos	99. Nežino, neatsakė

3. Kiek svarbus Jūsų asmeninis indėlis sprendžiant klimato kaitos problemas? (tik vienas atsakymas)

1. Visiškai nesvarbus
2. Nesvarbus
3. Vidutiniškai svarbus
4. Svarbus
5. Labai svarbus
99. Nežino, neatsakė

4. Ar per paskutinius 12 mėn. Jūs padarėte ką nors iš šių dalykų dėl klimato kaitos? (žymėti visus tinkamus atsakymo variantus)

1. Pasirinkote palankesnę aplinkai kelionės būdą (pėsčiomis, dviračiu, viešuoju transportu ar kt.)
2. Mažiau naudojotės savo automobiliu vengdamas (-a) nebūtinių kelionių
3. Stengėtės vairuoti ekologiškai (pvz., važiovote pastoviu greičiu, išjungėte variklį laukiant prie šviesoforo ir pan.)
4. Pirkote mažiau taršų automobilį (pvz. elektromobilį ar kitą automobilį, išmetantį mažiau pavojingų teršalų)
5. Vengėte vienkartinį plastiko pakuočių ar gaminių (pvz. maišelių, vienkartinį dėžučių ir kt.)
6. Rūšiuojote daugumą savo atliekų perdirbimui
7. Pirkote dėvėtų daiktų (pvz., drabužių arba elektronikos) vietoje naujų
8. Susiremontavote, sutaisėte daiktą, o ne pakeitėte jį ar pirkote naują
9. Stengėtės neišmesti, nešvaistyti maisto
10. Sodinate medžius ar krūmus
11. Suvartojote mažiau energijos (pavyzdžiui, apribodamas (-a) oro kondicionavimą ar šildymą, nepalikdamas (-a) įrengimų budėjimo režime, pirkdamas (-a) energiją tausojančius įtaisus)
12. Naudojote atsinaujinančios energijos šaltinius savo namų ūkyje (pvz. įsirengėte saulės arba vėjo jėgaines, rinkotės energijos tiekėją, kuris integruoja atsinaujinančią energiją ar kt.)
13. Prisijungėte prie demonstracijos, pasirašėte peticiją, ar įsitraukėte į kitą aktyvią veiklą klimato kaitos ar aplinkos apsaugos klausimais (pvz., kolektyvinį plažo arba parko valymą)
14. Kalbėjotės su kitais klimato kaitos ar aplinkos apsaugos klausimais
15. Nei vieno
99. Nėra atsakymo

5. Siekiant sumažinti klimato kaitą ar jos padarinius, gali būti naudojamos įvairios politikos priemonės. Ar jūs palaikote ar prieštaraujate žemiau išvardintų politikos priemonių taikymui Lietuvoje?¹

	Labai prieštarauju	Greičiau prieštarauju	Nei taip, nei ne	Greičiau palaikau	Labai palaikau	N/N
1. Mokesčių didinimas už iškastinio kuro naudojimą (tokio kaip anglis, nafta, dyzelinas, benzinai ar dujos)	1	2	3	4	5	99
2. Atsinaujinančios energetikos (saulės, vėjo) subsidijavimas viešosiomis lėšomis	1	2	3	4	5	99
3. Naudoti viešąsias lėšas šalies pasirošimui klimato kaitos padariniams (pvz., lėšos miestų pasirengimui smarkioms liūtims, apsaugant miestų gatvių užtvindymą nuo liūčių)	1	2	3	4	5	99
4. Automobilių taršos mokesčiai	1	2	3	4	5	99

¹ Pastaba: tai yra atskiri klausimai, juos galima rotuoti kiekvienoje apklausoje, arba esant galimybei pateikti visus, taip pat adaptuoti pagal aktualias politikos priemones

Papildomi klausimai:

6. Kiek jūs esate susirūpinęs (-usi), jei apskritai esate susirūpinęs (-usi), klimato kaita? (tik vienas atsakymas)

1. Visiškai nesusirūpinęs (-usi)	4. Susirūpinęs (-usi)
2. Nesusirūpinęs (-usi)	5. Ypač susirūpinęs (-usi)
3. Šiek tiek susirūpinęs (-usi)	99. Nežino, neatsakė

7. Dėl kurio iš šių dalykų, susijusių su klimato kaitos poveikiu, Jūs nerimaujate labiausiai? (tik vienas atsakymas)

1. Dėl klimato kaitos poveikio man ir mano šeimai
2. Dėl klimato kaitos poveikio mano vietos bendruomenei
3. Dėl klimato kaitos poveikio Lietuvai
4. Dėl klimato kaitos poveikio žmonėms visame pasaulyje
5. Dėl klimato kaitos poveikio gamtai
6. Nejaučiu jokio nerimo dėl klimato kaitos poveikio
9. Nežino, neatsakė

8. Kas, Jūsų manymu, yra atsakingas už kovą su klimato kaita? (galimi keli atsakymai) ²

1. Šalių vyriausybės	5. Jūs asmeniškai
2. Europos Sąjunga	6. Aplinkosaugos grupės, nevyriausybinių organizacijos
3. Regionų ir vietos valdžia	7. Kita
4. Verslas ir pramonė	99. Nežino, neatsakė

9. Kaip manote, kiek tikėtina, kad jei jūs pats/pati ribotumėte vartojimą, tai padėtų mažinti klimato kaitą?

Visiškai nėra tikėtina										Ypač tikėtina	Nežino, neatsakė
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

10. Kiek Jūs asmeniškai jau patyrėte klimato kaitos pasekmes?

1. Visai nepatyrė
2. Šiek tiek patyrė
3. Vidutiniškai patyrė
4. Labai smarkiai patyrė
99. Nežino, neatsakė

² Specialiame Eurobarometre (2017) klausimo formuluotė buvo „Kas, Jūsų manymu, ES yra atsakingas už kovą su klimato kaita?“. Siūlytume atsisakyti klausimo fokusavimo į Europos Sąjungą.

3. Galimos atrankos strategijos ir duomenų analizės gairės gyventojų apklausai

Lietuvos gyventojų klimato kaitos nuostatų ir elgsenos monitoringui tikslinga reguliariai vykdyti reprezentatyvias Lietuvos gyventojų apklausas.

Gyventojų apklausą tikslingą vykdyti vieną kartą metuose. Tai leistų stebėti gyventojų požiūrių, elgsenos, komunikacijos kanalų efektyvumo kaitą. Rekomenduojama apklausą atlikti rudenį arba pavasarį, tačiau neplanuoti apklausos rinkimų mėnesį. Reikia atkreipti dėmesį, kad kai kuriems klausimams (pavyzdžiui klimato kaitos patirtims), įtakos gali turėti apklausos laikotarpis.

Apklausiai atranką ir duomenų rinkimą turi atlikti visuomenės nuomonės bendrovė, kuri turi teisę naudotis „Registo centro“ adresų registru, laikosi ESOMAR³ tyrimų etikos principų ir turi patirtį atliekant reprezentatyvias apklausas. Tikslinga šią klimato kaitos nuostatų monitoringo apklausą užsakyti kaip dalį „Omnibuso“ apklausos. „Omnibuso“ apklausoje būna pateikiami skirtingų užsakovų klausimai, todėl tokia apklausa yra pigesnė.

Reprezentatyvumui užtikrinti būtina taikyti atsitiktinės atrankos strategijas, nes kitu atveju nebus galimybės apklausos rezultatų apibendrinti Lietuvos gyventojų populiacijai. Konkretus atrankos dizainas turi būti suderinamas su apklausa vykdančia organizacija.

Tyrimo **generalinė visuma (populiacija)** – Lietuvos namų ūkių gyventojai nuo 18 metų ir vyresni, nepriklausomai nuo jų tautybės, pilietybės, kalbos, išsilavinimo, lyties ar teisinio statuso šalyje. Į populiaciją nepatenka benamiai asmenys, asmenys, išvykę iš Lietuvos ar hospitalizuoti ilgiau nei 6 mėn., ir institucijose (senelių namuose, internatuose, prieglaudose ir pan.) gyvenantys asmenys.

Atrankos aprėptis: Valstybės įmonės „Registru centras“ tvarkomas nuasmenintas Lietuvos Respublikos adresų registras.

Galutinis realizuotos **imties dydis** – ne mažiau nei 1000 respondentų, užtikrinant optimalią rezultatų paklaidą $\pm 3,1\%$.

Svarbu pasirinkti apklausos būdą, kuris užtikrintų duomenų patikimumą. Didžiausią duomenų patikimumą užtikrina apklausa, vykdoma asmeninio interviu (face-to face) būdu. Nesant galimybei atlikti apklausos respondentų namuose (pavyzdžiui, dėl besitęsiančios pandeminės situacijos) siūloma derinti telefoninę ir/ar internetinę apklausas, taikant tikimybinę atranką išlaikant proporcijas pagal amžių, lytį, išsilavinimą, gyvenamą vietą. Atrankos dydis turi išlikti ne mažiau 1000 respondentų. Pilnai internetinės apklausos nerekomenduojama atlikti, todėl kad tokia apklausa turi žemiausią patikimumą, lyginant su interviu respondentų namuose, bei telefonine apklausa, be to nėra galimybės pasiekti tam tikrų socio-demografinių grupių, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus žmonių.

Toliau pateikiamas atrankos dizainas, atliekant interviu respondento namuose tyrimą.

Apklauso tipas: individualių interviu būdu (respondento namuose)

Atrankos dizainas: Siūloma keliapakopė stratifikuota atsitiktinė atranka. Atliekama keliais etapais: atranka vykdoma visos apskrityse; nustatoma respondentų dalis įvairaus dydžio vietovėse kiekvienoje apskrityje; atrenkamos konkrečios gyvenvietės apklausai. Iš kiekvienos apskrities kiekvienos kategorijos (pagal gyventojų skaičių) gyvenviečių sąrašo atsitiktine tvarka atrenkamos vietovės, kuriose vyks apklausa. Respondentų atranka atliekama naudojant maršrutinės atrankos

³ European Society for Opinion and Marketing Research

metodą. Maršrutas kiekvienoje gyvenvietėje nustatomas pritaikant tam tikrą žingsnį, pasirenkant butą / namą, kuriame atliekama apklausa. Konkretiame bute respondentas atrankamas pagal artimiausio gimtadienio taisyklę (arba taikant kitą atsitiktinės respondento atrankos namų ūkyje metodiką).

Taikant šį atrankos dizainą (stratifikuota atsitiktinė atranka), imties pasiskirstymas paklaidos ribose turi atitikti Lietuvos gyventojų pasiskirstymą pagal pagrindines socio-demografines charakteristikas (lytis, amžius, išsilavinimas, tautybė ir gyvenamoji vieta).

Jei tyrimas vykdomas derinant **telefoninę ir internetinę** apklausą, atranką ir duomenų rinkimą vykdančioji organizacija turi pagrįsti, kaip atrankos strategija užtikrina duomenų reprezentatyvumą.

Iš tyrimo apklausos bendrovės, kuri atlieka apklausą, turi būti prašoma pateikti:

- Lauko darbų ataskaitą (kurioje aprašyta atrankos vykdymo strategija, tyrimo vykdymo procedūros, kokybės užtikrinimo procedūros);
- Rezultatų aprašomosios statistikos (atsakymų procentiniai pasiskirstymai), pateikiant informaciją apie rezultatų paklaidas;
- Apklausos duomenų failų Excel ir SPSS/R formate

Duomenų analizė apima keletą etapų:

- Aprašomoji visų klausimų statistika (procentiniai pasiskirstymai, vidurkiai (1,5, 9 klausimai), moda, mediana, standartinis nuokrypis).
- Atsakymų pasiskirstymas pagal socio-demografines charakteristikas (amžių, lytį, išsilavinimą, pajamas, gyvenamąją vietą); analizė, ar atsakymų skirtumai yra statistiškai reikšmingi.
- Kryžminės“ lentelės/grafikai, prasmingai grupuojant klausimus, pavyzdžiui:
 - o Klimato grėsmės suvokimas ir informuotumas
 - o Klimato kaitos atžvilgiu reikšminga elgsena ir savi-veiksmingumas klimato kaitos atžvilgiu
 - o Gyventojų informuotumas ir klimato kaitos politikos priemonių vertinimas
- Gyventojų nuomonių ir elgsenos kaita (jei apklausa bus vykdoma daugiau nei vieną kartą)
- Palyginimas su anksčiau atliktais tyrimais (remiantis 6 psl. pateikta lentele)

Rekomenduojama apklausos rezultatus publikuoti visuomenei prieinamuose šaltiniuose, pavyzdžiui Aplinkos ministerijos puslapyje, parengiant trumpąsias tyrimų apžvalgas.

Trumposios tyrimų apžvalgos pavyzdys:

Balžekienė, A., Budžytė, A., & Telešienė, A. (2020). Lietuvos gyventojų požiūriai į klimato kaitą ir energijos gamybos šaltinius. Trumpoji tyrimo rezultatų ataskaita.

<https://www.ebooks.ktu.lt/einfo/1519/lietuvos-gyventoju-pozivuriai-i-klimato-kaita-ir-energijos-gamybos-saltinius-trumpoji-tyrimo-rezultatu-ataskaita/>

4. Apklausos duomenų saugojimo strategija ir aprašas pagal DDI standartus

Rekomenduojame apklausų duomenis deponuoti į Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų duomenų archyvą, LiDA (www.lidata.eu).

LiDA yra virtuali skaitmeninė empirinių humanitarinių ir socialinių mokslų (HSM) duomenų kaupimo, ilgalaikio saugojimo ir sklaidos infrastruktūra. LiDA kaupia, organizuoja ir teikia prieigą mokslininkams prie struktūrizuotų Lietuvos empirinių duomenų masyvų ir, bendradarbiaudamas su analogiškais institucijomis Europoje ir pasaulyje, keičiasi su jomis duomenimis, patirtimi, empirinių duomenų kaupimo ir sklaidos metodikomis. LiDA buveinė nuo įkūrimo 2006 m. yra Kauno technologijos universitetas (KTU).

LiDA turimi gausūs ir kokybiški įvairios tematikos duomenų ištekliai skirti HSM srities mokslininkams, tyrėjams ir studentams, visų pirma, sociologams ir politologams, taip pat sveikatos mokslų, teisės ir ekonomikos sričių specialistams, psichologams, istorikams, kriminologams ir pan.

LiDA katalogų duomenys prieinami internete pilnai ir nemokamai (šiuo metu yra >700 apklausų, istorinės statistikos ir politinės sistemos duomenų rinkinių). Prieinami išsamūs duomenų aprašai lietuvių ir anglų kalbomis parengti laikantis tarptautinių standartų su visa dokumentacija (klausimynai, ataskaitos ir kt.). Sutvarkyti ir išvalyti duomenys prieinami įvairiais standartiniais duomenų formatais (SPSS, CSV ir kt.).

Šiuo metu LiDA turi >3500 unikalių vartotojų.

Metaduomenų aprašo forma pagal DDI (*angl. data documentation initiative*) standartą (preliminari, pildoma pagal atliktus lauko darbus)

Lauko pavadinimas ir aprašymas	Lauko pildymo pavyzdys
Tyrimo (apklausos) pavadinimas (Lietuvių ir anglų kalbomis. Tyrimo pavadinime turi būti įtraukta ir data. LiDA pasilieka teisę taisyti pavadinimą pagal archyve naudojamus katalogavimo standartus.)	Lietuvos gyventojų klimato kaitos nuostatų ir elgsenos tyrimas
Tyrimo (apklausos) tikslas (Lietuvių ir anglų kalbomis).	Tyrimo tikslas – ištirti Lietuvos gyventojų klimato kaitos nuostatas ir elgseną
Tyrimo (apklausos) vykdytojai (Nurodomi tyrimo metodologijos, klausimyno ar pan. autoriai (vardas, pavardė, institucija, el. pašto adresas). Nurodomi visi mokslininkų grupės nariai, dalyvavę įgyvendinant tyrimą ir įvardijamos jų funkcijos. Taip pat nurodomi tyrimo autorius konsultavę ar kitaip prie jo įgyvendinimo prisidėję asmenys.)	Pavardenaite, Vardė; Institucija: El. paštas: Funkcijos: (pvz. projekto vadovė, rengė anketą.
Asmuo/-ys (organizacija/-os), turinti/-čios autorių teises į tyrimo (apklausos) duomenis	© LR Aplinkos ministerija, 2021
Tyrimo (apklausos) finansavimo šaltinis/-iai (Nurodomas tyrimo finansavimo šaltinis/-iai, sutarties, pagal kurią buvo finansuojamas tyrimo atlikimas, numeris bei programos pavadinimas.)	Pavyzdžiui: Šaltinis: XX Sutarties nr.: XXX; Programos pavadinimas: XX
Duomenų rinkimo laikotarpis (Nurodoma duomenų rinkimo pradžia ir pabaiga).	(Pradžia): (Pabaiga):
Pagrindinis tyrimo analizės ar stebėjimo vienetas (Tai gali būti asmuo, šeima ar namų ūkis, grupė, institucija ar organizacija, administracinis vienetas ir pan.)	Asmuo

Lauko pavadinimas ir aprašymas	Lauko pildymo pavyzdys
Tyrimo (apklausos) populiacija (<i>Tai gali būti Lietuvos gyventojai nuo 15 metų ir vyresni; tam tikros organizacijos ar įmonės ir pan.</i>)	Lietuvos namų ūkių gyventojai nuo 18 metų ir vyresni.
Tyrimė (apklausoje) naudota imties sudarymo metodika (<i>Jeigu buvo sudaroma imtis, nurodomas imties sudarymo pagrindas, būdas, analizės objektų/respondentų atrinkimas ir pan.</i>)	<i>Pavyzdžiui:</i> Imties sudarymo pagrindas: maršrutinis iš XXX pirminių atrankos taškų. Imties sudarymo būdas: stratifikuota triapakopė tikimybinė atranka: Pirminių atrankos taškų skaičius parinktas tikimybiškai ir proporcingai pagal gyventojų skaičių išskirtose vietovėse (apskirtyse); Namų ūkiai atrinkti vadovaujantis maršrutinės atrankos logika; Respondentai namų ūkiuose atrinkti laikantis paskutinio gimtadienio taisyklės.
Geografinė aprėptis ir geografinis vienetas (<i>Nurodoma geografinė vieta/-os ir žemiausio lygmens geografinis teritorinis vienetas/-ai, kuriame/-iuose rinkti duomenys (apskritis, rajonas, miestas ar kt.).</i>)	Lietuvos teritorija; Apskritis (trečias teritorinis lygmuo pagal NUTS): * Alytaus * Kauno * Klaipėdos * Marijampolės * Panevėžio * Šiaulių * Tauragės * Telšių * Utenos * Vilniaus
Laiko metodas (<i>Nurodomos tyrimo periodiškumas (skerspjūvio, vienkartinis, kartotinis ir t. t.)</i>)	Vienkartinis skerspjūvio tyrimas.
Empirinių duomenų rinkimo metodai ir priemonės (<i>Tai gali būti apklausa paštu, apklausa internetu, savipildos klausimynai, simuliacija, interviu telefonu ir t.t. Nurodoma apklausos rūšis, instrumentarijus pobūdis, anketos kalba ir pan.</i>)	Tiesioginis interviu žodžiu (PAPI); Duomenys suvesti iš popierinių klausimynų; Standartizuotas klausimynas respondentams buvo pateikiamas lietuvių, rusų arba lenkų kalba.
Asmuo/-ys, agentūra ar institucija, atlikusi duomenų surinkimą (<i>Jeigu duomenis rinko samdyta organizacija, nurodomas jos pavadinimas, adresas, el. pašto adresas. Jeigu duomenis surinko asmuo/-ys, nurodomas vardas, pavardė, el. pašto adresas).</i>)	UAB „Apklausa“; Kelio g. 1; 45000 Vilnius; info@apklausa.lt .
Anonimiškumo užtikrinimas (<i>Nurodoma, ar buvo imtasi veiksmų, kad tyrimo dalyviai, vieta, organizacijos ir pan. nebūtų identifikuoti. Taip pat gali būti nurodomi kiti galimai problemiški ir anonimiškumo užtikrinimo reikalaujantys dalykai, kuriuos turėtų sutvarkyti LiDA darbuotojai.</i>)	Taip, buvo atlikti tyrimo dalyvių anonimiškumą užtikrinantys veiksmai; Empirinio tyrimo duomenyse neprieinama informacija apie respondento gyvenamąją vietovę (konfidencialumo tikslais).
Duomenų rinkinį sudarančių laikmenų aprašas (<i>Aprašoma/-os duomenų laikmena/-os: nurodomas bendras jų skaičius, kiekvienos iš jų pavadinimas, kokio tyrimo duomenys saugomi ir koks jų formatas. Išvardijamos ir aprašomos tiek tyrimo duomenų, tiek ir tyrimo dokumentacijos, papildančios tyrimo duomenis (pvz.:</i>	Empirinio tyrimo duomenys (2 SPSS laikmenos: Laikmena_1.sav; Laikmena_2.sav); Pagrindinis ir papildomi klausimynai (PDF laikmenos: Laikmena_X.pdf; Laikmena_Y.pdf)

Lauko pavadinimas ir aprašymas	Lauko pildymo pavyzdys
<i>klausimynai, interviu instrukcijos, tyrimo sąvadai (angl. codebook), lauko darbų ataskaitos ir pan.), laikmenos. Aprašomi ir popieriniai dokumentai, kurių negalima pateikti elektroniskai.)</i>	<i>Lauko darbų ataskaita (Laikmena_A.pdf).</i>
Vieta, kurioje saugomi originalūs tyrimo duomenys <i>(Nurodomas organizacijos pavadinimas, adresas, el. pašto adresas).</i>	<i>Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija Jakšto g. 4, 01105 Vilnius, info@am.lt</i>
Publikacijos <i>(Nurodomos visos tyrimo empirinių duomenų pagrindu parengtos publikacijos).</i>	
Depozitorius (kontaktinis asmuo) <i>(Nurodomas kontaktinis asmuo (vardas, pavardė, pareigos, institucija, adresas, el. pašto adresas, tel.), kuris yra atsakingas už duomenų perdavimą į LiDA).</i>	<i>Vardas, pavardė: Pareigos: Institucija/organizacija: Padalinys: Adresas: El. paštas: Tel.:</i>
Duomenų svėrimas <i>(Jei duomenys svėrti, aprašoma svorių sudarymo metodika ir paaiškinamas svorių taikymas.)</i>	<i>DWEIGHT kintamasis = dizaino svoriai; Populiacijos atstovų tikimybės būti įtrauktiems į imtį. FWEIGHT kintamasis = reprezentatyvumo svoriai. Reprezentatyvumo svoriai apskaičiuoti pagal 2008 m. Statistikos departamento duomenis, kad atitiktų pasiskirstymus pagal lytį, amžių ir regioną.</i>
Kontrolės veiksmai <i>(Aprašomi naudoti tyrimo vykdymo kontrolės veiksmai.)</i>	<i>Duomenų rinkėjas patikrinimui atrinko 5 proc. respondentų; Kontaktuota asmeniškai ir telefonu.</i>
Duomenų taisymo veiksmai <i>(Aprašomos atliktos duomenų suvedimo ir taisymo procedūros.)</i>	<i>Patikrinta 10 proc. suvestų duomenų kokybė; Papildomai patikrintos galimos kodavimo klaidos, atsakymų į klausimus atitikimas anketai ir pan.</i>
Lauko darbų suvestinė <i>(Nurodoma, kiek atrinkta respondentų, kaip ir kiek kartų bandyta su jais susisiekti, kiek apklausta, kiek atsiskakė dalyvauti apklausoje, kiek buvo nepasiekiami ir pan.).</i>	<i>Imties dydis XXX Apklausta: XXX Atsiskakė dalyvauti apklausoje: XXX Nepasiekiami: XX</i>

Duomenų deponavimo klausimais kreiptis:
dr. Giedrius Žvaliauskas
Duomenų valdymo specialistas
Duomenų analizės ir archyvavimo centras (DATA)
Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakultetas
Kauno technologijos universitetas
A. Mickevičiaus g. 37-1100, LT-44244 Kaunas
+370 673 61133 | giedrius.zvaliauskas@ktu.lt
www.lidata.eu | data.ktu.edu

5. Naudoti šaltiniai:

- Balundė, A., Perlaviciute, G., & Steg, L. (2019). The relationship between people's environmental considerations and pro-environmental behavior in Lithuania. *Frontiers in psychology*, 10, 2319. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02319>
- Balžekienė, A., Budžytė, A., & Telešienė, A. (2020). Lietuvos gyventojų požiūriai į klimato kaitą ir energijos gamybos šaltinius. Trumpoji tyrimo rezultatų ataskaita. KTU leidykla „Technologija“. <https://doi.org/10.5755/e01.9786090216828>
- Balžekienė, A., Butkevičienė, E., Rinkevičius, L., & Gaidys, V. (2009). Ekologinių ir technologinių rizikų suvokimas: Lietuvos visuomenės požiūriai ir nuostatos. *Filosofija. Sociologija*, 20(4), 237-249. <http://mokslozurnalai.lmaleidykla.lt/publ/0235-7186/2009/4/237-249.pdf>
- Budžytė, A., & Balžekienė, A. (2018). Public perceptions of institutional responsibility in climate change risk in Baltic Nordic countries. *Journal of Security & Sustainability Issues*, 7(4).
- Europos socialinis tyrimas (2016) ESS8_climate_final_module_template.pdf. (n.d.). Žiūrėta: rugpjūčio 3 d., 2021, per: https://www.europeansocialsurvey.org/docs/round8/questionnaire/ESS8_climate_final_module_template.pdf
- European Commission, Brussels (2020): Eurobarometer 92.4 (2019). Kantar Public [producer]. GESIS Data Archive, Cologne. ZA7602 Data file Version 1.0.0, <https://doi.org/10.4232/1.13652>
- LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIS ENERGETIKOS IR KLIMATO SRITIES VEIKSMŲ PLANAS 2021-2030 m. Žiūrėta: rugpjūčio 3 d., 2021, per: https://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/KLIMATO%20KAITA/Integruotas%20planas/Final%20N_ECP.pdf
- KTU Politikos ir viešojo administravimo institutas. ESS8, pagrindinio ir papildomo klausimyno duomenys, Lietuva, 2017 m. spalio – gruodis = ESS8, Main and Supplementary Questionnaire Data, Lithuania, October - December 2017: LiDA [platintojas], 2018. (Kaunas : Lietuvos HSM duomenų archyvas (LiDA), 2017). (ESS: Europos socialinis tyrimas). Prieiga per: www.lidata.eu/data/quant/LiDA_ESS_0308 .
- Rabitz, F., Telešienė, A., & Zolubienė, E. (2021). Topic modelling the news media representation of climate change. *Environmental Sociology*, 7(3), 214-224.
- Second Annual Survey of Australian attitudes to climate change: INTERIM REPORT. (n.d.). Žiūrėta rugpjūčio 3 d., 2021, per <https://publications.csiro.au/rpr/download?pid=csiro:EP116224&dsid=DS2>
- Special Eurobarometer 513 (2021) Climate change. Prieiga: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2273>
- Special Eurobarometer 490 (2019) Climate change. Prieiga: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2212>
- Special Eurobarometer 459 (2017) Climate change. Prieiga: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2140>
- International Social Survey Programme (2010) „Environment“. Prieiga per : <https://zacat.gesis.org/webview/index.jsp?object=http://zacat.gesis.org/obj/fStudy/ZA5500>
- Telešienė, Audronė et al. Socialinis klimato kaitos suvokimas Lietuvoje, 2018 m. spalio - lapkritis = Public Perceptions of Climate Change in Lithuanian, October – November 2018: LiDA [platintojas], 2019. (Kaunas : Kauno technologijos universitetas, 2018). (KITI: Neklasifikuoti tyrimai). Prieiga per: www.lidata.eu/data/quant/LiDA_KITI_0315 .
- Telešienė, A., Balžekienė, A., Budžytė, A., Rabitz, F., Vilčinskas, V., Zolubienė, E. (2021) Klimato kaitos nuostatos, elgsena ir komunikacija Lietuvoje (monografija) . Kaunas: Technologija. 258 psl.
- Viršelio nuotrauka: Pexels.com, Free licence
- Žukauskienė, R., Truskauskaitė-Kunevičienė, I., Gabė, V., & Kaniušonytė, G. (2020). “My Words Matter”: The Role of Adolescents in Changing Pro-environmental Habits in the Family. *Environment and Behavior*, 0013916520953150. <https://doi.org/10.1177/0013916520953150>

Kontaktams:

Aistė Balžekienė

Profesorė, mokslo grupės „Pilietinė
visuomenė ir darnus vystymasis“ pagrindinė
tyrėja

+370 688 87072

aiste_balzekiene@ktu.lt